

SKONSOLIDOWANY RAPORT ŚRÓDROCZNY ZA OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2020

Grupa Kapitałowa BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP PARIBAS

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	9
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM....	11
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	13
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
1. DANE IDENTYFIKACYJNE.....	14
2. OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ	14
3. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
3.1. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie	15
3.2. Zmiana w prezentacji danych finansowych	16
4. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI	16
5. ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI	16
6. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI.....	17
7. WARTOŚCI SZACUNKOWE.....	17
8. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	22
9. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI.....	24
10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ.....	25
11. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	26
12. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	26
13. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	28
14. AMORTYZACJA.....	29
15. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	29
16. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	30
17. PODATEK DOCHODOWY	31
18. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	31
19. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	32
20. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	32
21. POCODNE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	33
22. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	34
23. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	36
24. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	39
25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	40
26. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	41
27. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	41
28. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	42
29. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	42
30. LEASING	43
31. INNE AKTYWA	44
32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	44

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	44
34. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	45
35. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	46
36. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	46
37. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	46
38. REZERWY	47
39. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	48
40. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI.....	48
41. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	50
42. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	51
43. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	51
44. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI.....	55
45. SEKURTYZACJA.....	55
46. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	56
47. SKONSOLIDOWANY WSPÓLCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI.....	58
48. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	58
49. AKCJONARIAT BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.....	63
50. WYPŁACONE DYWIDENDY	63
51. PODZIAŁ ZYSKU	63
52. SPRAWY SĄDOWE	64
53. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	66
54. WŁADZE BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	76
55. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W III KWARTAŁACH 2020 ROKU	77
56. ZARZĄDZANIE CIĄGŁOŚCIĄ DZIAŁANIA BANKU W III KWARTALE 2020 ROKU W OBLICZU PANDEMII COVID-19.....	78
57. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU	81
58. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	83
II ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	84
Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat	84
Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	85
Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	86
Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	87
Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	89
INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	90
1 ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	90
2. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI.....	90
3. JEDNOSTKOWY WSPÓLCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI.....	93
4. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI.....	93
5. WYPŁACONE DYWIDENDY	93
6. PODZIAŁ ZYSKU	93
7. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	93
8. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	93
PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	94

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	30.09.2020 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2020 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)
Rachunek zysków i strat				
Wynik z tytułu odsetek	2 312 684	2 363 447	520 640	548 542
Wynik z tytułu prowizji	658 295	612 610	148 198	142 183
Zysk brutto	845 865	690 498	190 424	160 260
Zysk netto	565 629	493 423	127 337	114 520
Całkowite dochody ogółem	654 649	485 667	147 377	112 720
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(1 654 661)	(513 143)	(372 504)	(119 097)
Wskaźniki	30.09.2020	30.09.2019	30.09.2020	30.09.2019
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	147 418 918	147 418 918	147 418 918
Zysk (strata) na jedną akcję	3,84	3,35	0,86	0,78
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	30.09.2020	31.12.2019	30.09.2020	31.12.2019
Aktywa razem	121 574 248	109 954 142	26 856 554	25 819 923
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	73 961 882	71 836 643	16 338 668	16 869 002
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 640 581	1 974 396	362 415	463 636
Zobowiązania razem	109 753 961	98 794 759	24 245 374	23 199 427
Zobowiązania wobec klientów	94 880 015	86 134 984	20 959 622	20 226 602
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	32 566	34 618
Kapitał własny razem	11 820 287	11 159 383	2 611 179	2 620 496
Adekwatność kapitałowa	30.09.2020	31.12.2019	30.09.2020	31.12.2019
Fundusze własne razem	13 243 898	12 586 528	2 925 664	2 955 625
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	83 885 088	83 762 992	18 530 770	19 669 600
Łączny współczynnik kapitałowy	15,79%	15,03%	15,79%	15,03%
Współczynnik kapitału Tier1	13,44%	12,78%	13,44%	12,78%

Wybrane jednostkowe dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	30.09.2020 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)	30.09.2020 (narastająco)	30.09.2019 (narastająco)
Rachunek zysków i strat				
Wynik z tytułu odsetek	2 268 186	2 326 720	510 623	540 018
Wynik z tytułu prowizji	629 516	587 800	141 719	136 425
Zysk brutto	835 631	720 547	188 120	167 235
Zysk netto	559 134	521 406	125 874	121 015
Całkowite dochody ogółem	648 154	513 627	145 915	119 210
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(1 733 702)	(498 851)	(390 298)	(115 780)
Wskaźniki	30.09.2020	30.09.2019	30.09.2020	30.09.2019
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	147 418 918	147 418 918	147 418 918
Zysk (strata) na jedną akcję	3,78	3,54	0,85	0,82
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	30.09.2020	31.12.2019	30.09.2020	31.12.2019
Aktywa razem	117 930 857	106 592 130	26 051 705	25 030 440
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 492 040	68 651 562	15 572 157	16 121 067
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 640 581	1 974 396	362 415	463 636
Zobowiązania razem	106 092 084	95 407 828	23 436 442	22 404 093
Zobowiązania wobec klientów	96 518 630	88 445 327	21 321 602	20 769 127
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	32 566	34 618
Kapitał własny razem	11 838 773	11 184 302	2 615 263	2 626 348
Adekwatność kapitałowa	30.09.2020	31.12.2019	30.09.2020	31.12.2019
Fundusze własne razem	13 284 508	12 651 988	2 934 636	2 970 996
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	80 617 789	80 852 563	17 809 002	18 986 160
Łączny współczynnik kapitałowy	16,48%	15,65%	16,48%	15,65%
Współczynnik kapitału Tier1	14,03%	13,32%	14,03%	13,32%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Grupa stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 30.09.2020 r. - 1 EUR = 4,5268 PLN
- na dzień 31.12.2019 r. - 1 EUR = 4,2585 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2020 r. do 30.09.2020 r. - 1 EUR = 4,4420 PLN
- dla okresu od 1.01.2019 r. do 30.09.2019 r. - 1 EUR = 4,3086 PLN

ŚRÓDROCZNY SKRÓCONY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Przychody z tytułu odsetek	8	832 568	2 779 436	1 053 372	3 147 967
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		783 564	2 625 890	999 842	2 981 393
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		734 911	2 480 277	948 498	2 813 025
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		48 653	145 613	51 344	168 368
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		49 004	153 546	53 530	166 574
Koszty z tytułu odsetek	8	(93 657)	(466 752)	(255 064)	(784 520)
Wynik z tytułu odsetek		738 911	2 312 684	798 308	2 363 447
Przychody z tytułu opłat i prowizji	9	297 129	806 171	259 542	767 949
Koszty z tytułu opłat i prowizji	9	(45 893)	(147 876)	(54 019)	(155 339)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		251 236	658 295	205 523	612 610
Przychody z tytułu dywidend		5 811	8 250	4 451	6 007
Wynik na działalności handlowej	10	157 593	534 398	175 696	501 728
Wynik na działalności inwestycyjnej	11	11 015	28 885	(20 533)	(40 531)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	22	(2 992)	(12 689)	(3 559)	(4 642)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe		(94 733)	(492 966)	(135 315)	(340 849)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi		(39 914)	(66 476)	(174)	(934)
Ogólne koszty administracyjne	13	(479 852)	(1 610 279)	(585 234)	(1 818 134)
Amortyzacja	14	(90 982)	(270 534)	(131 016)	(352 243)
Pozostałe przychody operacyjne	15	43 356	238 823	30 696	139 547
Pozostałe koszty operacyjne	16	(83 255)	(248 077)	(99 861)	(164 724)
Wynik na działalności operacyjnej		416 193	1 080 313	238 982	901 282
Podatek od instytucji finansowych		(83 625)	(234 448)	(69 457)	(210 784)
Zysk brutto		332 568	845 865	169 525	690 498
Podatek dochodowy	17	(101 066)	(280 236)	(54 763)	(197 075)
Zysk netto		231 502	565 629	114 762	493 423
przypadający na akcjonariuszy Grupy		231 502	565 629	114 762	493 423
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)					
Podstawowy		1,57	3,84	0,78	3,35
Rozwodniony		1,56	3,83	0,78	3,35

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Zysk netto za okres	231 502	565 629	114 762	493 423
Inne całkowite dochody				
Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	27 283	90 113	8 638	(7 090)
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	33 683	111 251	10 664	(8 759)
Podatek odroczony	(6 400)	(21 138)	(2 026)	1 669
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(311)	(1 093)	(978)	(666)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(383)	(1 349)	(1 208)	(822)
Podatek odroczony	72	256	230	156
Inne całkowite dochody (netto)	26 972	89 020	7 660	(7 756)
Całkowite dochody ogółem	258 474	654 649	122 422	485 667
w tym przypadające na akcjonariuszy Grupy	258 474	654 649	122 422	485 667

Grupa Kapitałowa BNP Paribas Bank Polska S.A. w trzech kwartałach 2020 r. wypracowała zysk netto w wysokości 565 629 tys. zł, tj. o 72 206 tys. zł (o 14,6%) wyższy od osiągniętego w analogicznym okresie 2019 r. Wynik z działalności bankowej Grupy wyniósł 3 520 568 tys. zł i był wyższy r/r o 107 126 tys. zł, tj. o 3,1%.

Czynnikami, które miały istotne znaczenie dla poprawy zysku netto wypracowanego w trzech kwartałach 2020 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego był brak w bieżącym roku kosztów integracji Banku i Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. („RBPL”, „Core RBPL”) oraz pozytywne efekty synergii i działań oszczędnościowych uzyskane zwłaszcza w II i III kwartale 2020 r. Koszty integracji poniesione w trzech kwartałach 2019 r. wyniosły 266 172 tys. zł w porównaniu do kwoty dodatniej (obniżenie kosztów) w wysokości 610 tys. zł w trzech kwartałach 2020 r.

Szacuje się, że bez uwzględnienia kosztów integracji zysk netto trzech kwartałów 2020 r. wyniósłby 565 135 tys. zł i byłby niższy r/r o 143 888 tys. zł (tj. o 20,3%).

Najważniejszym wydarzeniem wpływającym negatywnie na poziom zysku netto w trzech kwartałach 2020 r. była pandemia koronawirusa, która rozpoczęła się w Polsce w marcu 2020 r. i diametralnie zmieniła sytuację gospodarczą kraju oraz uwarunkowania działalności Grupy i jej klientów. Czynniki, które w największym stopniu wpłynęły na wyniki finansowe Grupy to:

- obniżenie poziomu stóp procentowych NBP dokonane przez Radę Polityki Pieniężnej decyzjami z 17 marca, 8 kwietnia i 28 maja 2020 r. (dla stopy referencyjnej z poziomu 1,5% do 0,1%) będące istotnym czynnikiem zewnętrznym wpływającym na poziom wyniku odsetkowego. Wynik ten za 9 miesięcy br. był o 50,8 mln zł (-2,1%) niższy od poziomu wygenerowanego w analogicznym okresie ub. roku. Dodatkowo zmiany krzywej dochodowości, w efekcie obniżenia stóp, negatywnie wpłynęły na wynik na portfelu kredytowym wycenianym do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, czyli na wynik z działalności inwestycyjnej Grupy;
- zaburzenia działalności gospodarczej wywołane obostrzeniami sanitarnymi wprowadzonymi w Polsce w końcu pierwszego kwartału i obowiązującymi w drugim kwartale 2020 r., które wpłynęły negatywnie na sytuację ekonomiczną i w konsekwencji doprowadziły do istotnego wzrostu kosztów ryzyka w związku z uwzględnieniem dodatkowych odpisów wynikających ze zmiany scenariuszy makroekonomicznych w następstwie COVID-19. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe w trzech kwartałach 2020 r. był ujemny i wyniósł 492 966 tys. zł, w porównaniu do 340 849 tys. zł w analogicznym okresie roku ubiegłego (wzrost o 152 117 tys. zł, tj. o 44,6%). Grupa szacuje, że negatywny wpływ COVID-19 na koszty ryzyka w trzech kwartałach 2020 r. wyniósł 175 478 tys. zł. Obserwowane ożywienie gospodarcze

oraz programy pomocowe pozytywnie wpłynęły na poziom kosztu ryzyka kredytowego w samym trzecim kwartale bieżącego roku, ale rosnąca niepewność co do dalszego rozwoju pandemii COVID-19 i ponownego zamrożenia gospodarki uniemożliwia w chwili obecnej oszacowanie jej wpływu na wyniki całego 2020 r.;

- zaburzenia aktywności oraz zmiany dotychczasowych przyzwyczajzeń i zachowań klientów Grupy, które pomimo podjętych działań adaptacyjnych mogą wpływać na wahania przede wszystkim wyników z prowizji i opłat oraz z działalności handlowej. Niepewność co do skali jak i trwałości tych zmian powoduje, że ich wpływ na wyniki 2020 r. jest niemożliwy do oszacowania w chwili obecnej.

Na porównywalność wyników zrealizowanych w analizowanych okresach wpłynęły dodatkowo następujące czynniki:

- obciążenie wyników trzech kwartałów 2020 r. ujemnym saldem rezerw na ryzyko prawne związane z mieszkaniowymi kredytami walutowymi w kwocie 66 476 tys. zł, w porównaniu do 943 tys. zł w trzech kwartałach roku ubiegłego,
- poniesienie kosztów na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, będące rezultatem wzrostu poziomu składek na fundusz restrukturyzacji i fundusz gwarancyjny banków w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. W trzech kwartałach 2020 r. łączne koszty BFG poniesione przez Grupę wyniosły 191 436 tys. zł i były o 37 401 tys. zł (tj. o 24,3%) wyższe od kosztów poniesionych w analogicznym okresie roku ubiegłego,
- utworzenie w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych trzech kwartałów 2020 r. rezerwy na karę nałożoną na Bank przez UOKiK w związku z uznaniem za niedozwolone zapisów w umowach kredytowych określających zasady ustalania wysokości spreadów walutowych w kwocie 26 626 tys. zł,
- pozytywne wyniki na sprzedaży instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, zrealizowane przede wszystkim w I i II kwartale b.r. Transakcje te pozwoliły na zwiększenie wyniku na działalności inwestycyjnej w trzech kwartałach 2020 r. o łączną kwotę 74 425 tys. zł (w porównaniu do 630 tys. zł w analogicznym okresie roku ubiegłego),
- pozytywny wynik z instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przede wszystkim akcje i udziały spółek infrastrukturalnych BIK, KIR, Mastercard i VISA Int.), który wyniósł w trzech kwartałach 2020 r. 73 611 tys. zł (w porównaniu do 13 774 tys. zł w analogicznym okresie roku ubiegłego), prezentowany w ramach wyniku na działalności handlowej,
- rozpoznanie w wyniku z pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych w trzech kwartałach 2020 r. sprzedaży nieruchomości przy ulicy Kasprzaka w Warszawie, w kwocie brutto 43 564 tys. zł,
- realizacja w dniu 28 czerwca 2019 r. transakcji sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. (obecnie BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o.) oraz ujęcie w wyniku finansowym brutto Grupy w trzech kwartałach 2019 r. kwoty 42 435 tys. zł.

Całkowite dochody Grupy za trzy kwartały 2020 r. były o 168 982 tys. zł (tj. o 34,8%) wyższe w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Czynniki pozytywnie wpływającymi na ich poziom była poprawa wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (o kwotę 120 010 tys. zł) oraz wzrost wypracowanego zysku netto (o kwotę 72 206 tys. zł).

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	30 września 2020	31 grudnia 2019
Kasa i środki w Banku Centralnym	19	2 923 598	4 658 171
Należności od banków	20	661 528	679 308
Pochodne instrumenty finansowe	21	1 447 087	800 886
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	22	578 742	228 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	73 961 882	71 836 643
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24	1 640 581	1 974 396
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	25	21 832 298	17 916 645
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	26	363 874	241 754
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	27	14 707 256	7 953 358
Nieruchomości inwestycyjne		56 577	56 577
Wartości niematerialne	28	552 575	519 945
Rzeczowe aktywa trwałe	29	1 123 993	1 226 746
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		871 098	976 748
Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		42 816	-
Inne aktywa	31	810 344	884 845
Aktywa razem		121 574 248	109 954 142

Suma bilansowa Grupy według stanu na 30 września 2020 r. wyniosła 121 574 248 tys. zł i była wyższa o 11 620 106 tys. zł, tj. o 10,6%, w porównaniu do końca 2019 r.

Najważniejszą zmianą w strukturze aktywów Grupy w porównaniu do końca 2019 r. był wzrost udziału portfela papierów wartościowych (+6,6 p.p.) przy równoczesnym spadku udziału portfela kredytowego (suma portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej), który obniżył się o 4,9 p.p. Tendencja ta jest wynikiem spadku popytu na kredyt ze strony przedsiębiorstw spowodowanego zmiennością sytuacji gospodarczej i niepewnością co do dalszego rozwoju pandemii COVID-19.

W strukturze aktywów dominują kredyty i pożyczki udzielone klientom (sumy portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej), które stanowiły 62,2% wszystkich aktywów na koniec września 2020 r. w porównaniu do 67,1% na koniec 2019 r. Wzrost wartości wolumenu kredytów i pożyczek netto wyniósł 1 791 424 tys. zł (+2,4%) i dotyczył portfela klientów indywidualnych (+9,7%) przy jednoczesnym spadku wartości portfela klientów instytucjonalnych (-2,2%). Wzrost ten dotyczył przede wszystkim kredytów na nieruchomości (+16,9%).

Drugą, co do wielkości pozycją aktywów były papiery wartościowe, które stanowiły 30,4% sumy bilansowej na koniec września 2020 r. (na koniec 2019 r.: 23,7%). W 2020 r. ich wartość wzrosła o 10 791 671 tys. zł, czyli o 41,3%, przede wszystkim w rezultacie zwiększenia portfela bonów pieniężnych NBP, obligacji emitowanych przez banki krajowe oraz obligacji emitowanych przez pozostałe instytucje finansowe (w tym przez BGK oraz PFR w ramach programów związanych z tzw. tarczą antykrzysową).

Jednocześnie z powyższymi zmianami nastąpił spadek udziału pozycji kasa i środki w Banku Centralnym z 4,2% do 2,4% (wartościowo spadek o 1 734 573 tys. zł, tj. o 37,2%).

ZOBOWIĄZANIA	Nota	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	32	106 994	-
Zobowiązania wobec innych banków	33	6 625 208	4 485 264
Pochodne instrumenty finansowe	21	1 344 080	815 637
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	22	585 208	224 218
Zobowiązania wobec klientów	34	94 880 015	86 134 984
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	35	1 504 164	2 179 052
Zobowiązania podporządkowane	36	1 975 455	1 882 064
Zobowiązania z tytułu leasingu	30	629 323	602 192
Pozostałe zobowiązania	37	1 500 465	1 893 414
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		8 410	8 535
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		53 714	38 338
Rezerwy	38	540 925	531 061
Zobowiązania razem		109 753 961	98 794 759
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał akcyjny		147 419	147 419
Kapitał zapasowy		9 110 976	9 110 976
Pozostałe kapitały rezerwowe		2 207 770	1 572 757
Kapitał z aktualizacji wyceny		214 271	125 251
Zyski zatrzymane		139 851	202 980
wynik z lat ubiegłych		(425 778)	(411 714)
wynik bieżącego okresu		565 629	614 694
Kapitał własny razem		11 820 287	11 159 383
Zobowiązania i kapitał własny razem		121 574 248	109 954 142

Według stanu na 30 września 2020 r. łączna wartość zobowiązań Grupy wynosiła 109 753 961 tys. zł i była o 10 959 202 tys. zł, tj. o 11,1% wyższa niż na koniec 2019 r. Udział zobowiązań w sumie zobowiązań i kapitału własnego Grupy wyniósł w analizowanym okresie 90,3% wobec 89,9% na koniec 2019 r.

Struktura zobowiązań w porównaniu do końca 2019 r. nie uległa istotnym zmianom. Najistotniejszą z nich był wzrost udziału zobowiązań wobec banków przy jednoczesnym nieznacznym spadku udziału zobowiązań wobec klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.

W strukturze zobowiązań dominują zobowiązania wobec klientów. Ich udział na koniec września 2020 r. wyniósł 86,4% i spadł w porównaniu do końca 2019 r. o 0,7 p.p. W ujęciu wartościowym wolumen tych zobowiązań zwiększył się o 8 745 031 tys. zł (o 10,2%) w porównaniu do grudnia 2019 r. i wyniósł 94 880 015 tys. zł. Wzrost ten miał miejsce pomimo obniżenia stóp procentowych NBP niemal do zera i związanego z tym istotnego spadku stóp rynkowych i oprocentowania depozytów bankowych.

Spadek udziału w sumie zobowiązań o 0,8 p.p. do poziomu 1,4% odnotowały zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych. Ich wartość obniżyła się o 674 888 tys. zł (o 31,0%) w porównaniu do końca 2019 r. i wyniosła 1 504 164 tys. zł. Powodem spadku było rozpoczęcie od stycznia 2020 r. amortyzacji transakcji sekurytyzacyjnej.

Udział zobowiązań wobec banków na koniec września 2020 r. wyniósł 6,0% i był wyższy w porównaniu do końca 2019 r. o 1,5 p.p. Wartość tych zobowiązań wzrosła o 2 139 944 tys. zł (o 47,7%), do poziomu 6 625 208 tys. zł, głównie w pozycjach depozyty międzybankowe oraz inne zobowiązania (operacje repo).

Wzrósł również udział pozycji takich jak pochodnych instrumentów finansowych (o 0,4 p.p.) oraz korekty wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej (o 0,3 p.p.). Udziały te pozostają na marginalnym poziomie (odpowiednio 1,2% oraz 0,5%).

Kapitały własne według stanu na 30 września 2020 r. wyniosły 11 820 287 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 31 grudnia 2019 r. o 660 904 tys. zł (o 5,9%) przede wszystkim dzięki zaliczeniu całości zysku netto roku 2019 do pozostałych kapitałów rezerwowych. Udział kapitału własnego razem w sumie zobowiązań i kapitału własnego Grupy wyniósł na koniec września 2020 r. 9,7% (wobec 10,1% na koniec ubiegłego roku).

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych i niepodzielony WF	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2020 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 110 976	1 572 757	125 251	(411 714)	614 694	11 159 383
Całkowite dochody za okres	-	-	-	89 020	-	565 629	654 649
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	565 629	565 629
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	89 020	-	-	89 020
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	628 696	-	(14 003)	(614 694)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	628 696	-	(14 003)	(614 694)	-
Opcje menadżerskie*	-	-	6 316	-	-	-	6 316
Pozostałe korekty	-	-	-	-	(61)	-	(61)
Stan na 30 września 2020 roku	147 419	9 110 976	2 207 770	214 271	(425 778)	565 629	11 820 287

* program opcji menadżerskich został szczegółowo opisany w nocie 40

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 179	(408 214)	360 378	10 559 813
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 928)	-	614 694	598 766
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	614 694	614 694
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 928)	-	-	(15 928)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Emisja akcji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	-	-	-	861	-	861
Stan na 31 grudnia 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	125 251	(411 714)	614 694	11 159 383

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 179	(408 214)	360 378	10 559 813
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 756)	-	493 423	485 667
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	493 423	493 423
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 756)	-	-	(7 756)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	(4 361)	(360 378)	-
Emisja akcji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Kapitał powstały z połączenia jednostek	-	-	-	-	1 253	-	1 253
Stan na 30 września 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	133 423	(411 322)	493 423	11 046 676

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:	Nota	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Zysk (strata) netto		565 629	493 423
Korekty razem:		8 890 277	(2 949 004)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		280 236	197 075
Amortyzacja		270 534	352 243
Przychody z tytułu dywidend		(8 250)	(6 007)
Przychody z tytułu odsetek		(2 779 436)	(3 147 967)
Koszty z tytułu odsetek		466 752	784 520
Zmiana stanu rezerw		(177 862)	20 225
Zmiana stanu należności od banków		(20 581)	23 521
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(996 823)	(380 041)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(1 655 468)	252 894
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		333 815	346 444
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		2 126 729	(693 141)
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		889 433	317 359
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		8 855 512	(3 834 670)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		98 524	(150 687)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(391 004)	450 260
Inne korekty	41	(58 359)	274 488
Odsetki otrzymane		2 151 830	2 906 647
Odsetki zapłacone		(499 951)	(673 829)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		4 647	11 662
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		9 455 906	(2 455 581)
PRZEPLÝW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Wpływy		43 500 450	10 183 598
Zbycie i wykup papierów wartościowych		43 369 698	10 166 383
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		122 447	11 208
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		8 305	6 007
Wydutki		(53 995 409)	(7 857 896)
Nabycie papierów wartościowych		(53 778 904)	(7 443 119)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(216 505)	(414 777)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(10 494 959)	2 325 702
PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
Wpływy		1 039 585	-
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów otrzymanych		1 039 585	-
Wydutki		(1 655 193)	(383 264)
Spląty długoterminowych kredytów otrzymanych		(886 950)	(388 235)
Splata zobowiązania leasingowego		(93 370)	4 971
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(674 873)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(615 608)	(383 264)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		(1 654 661)	(513 143)
Środki pieniężne na początek okresu		4 833 209	3 425 453
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	39	3 178 548	2 912 310
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		34 623	1 667

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. DANE IDENTYFIKACYJNE

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Bank posiada siedzibę w Warszawie przy ul. Kasprzaka 10/16 i jest zarejestrowany w Polsce, przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. OPIS GRUPY KAPITAŁOWEJ

BNP Paribas jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy na dzień 30 września 2020 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.
7. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Bank nie posiada zaangażowania kapitałowego w spółce BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Spółka jest kontrolowana przez Bank w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.

Zgodnie z zasadami MSSF śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wszystkie spółki zależne na dzień 30 września 2020 roku.

3. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za III kwartały zakończone 30 września 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”). Zasady rachunkowości stosowane w III kwartałach 2020 roku nie różnią się od zasad obowiązujących w 2019 roku, które zostały szczegółowo opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane łącznie ze Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które

oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

3.1. Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR, ale jeszcze nie weszły w życie

- **MSSF 17, Kontrakty ubezpieczeniowe**, został opublikowany przez RMSR 18 maja 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie. MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielenia komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych.
- **Zmiany do MSSF 17**, zostały opublikowane przez RMSR 25 czerwca 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2023 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSSF 17 obejmują dwuletnie odroczenie daty wejścia w życie i ustaloną datę wygaśnięcia tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9 przyznanego ubezpieczycielom spełniającym określone kryteria. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe nie muszą już stosować MSSF 17 do niektórych kart kredytowych i podobnych umów oraz pożyczek zapewniających ochronę ubezpieczeniową. Wzorzec ujmowania zysków dla umów ubezpieczeniowych zgodnie z MSSF 17 został zmieniony w celu odzwierciedlenia ochrony ubezpieczeniowej i wszelkich świadczonych usług inwestycyjnych. Umowy ubezpieczeniowe muszą być teraz prezentowane w bilansie na poziomie portfela. Zmiany dotyczą również niedopasowań księgowych, które powstają, gdy jednostka zawiera umowę reasekuracyjną rodzącą obciążenia i rozpoznaje straty na kontraktach bazowych w momencie początkowego ujęcia.
- **Zmiany do MSSF 16 Udogodnienia czynszowe związane z COVID 19**, zostały opublikowane przez RMSR 28 maja 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2020 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSSF 16 wprowadzają praktyczny wyjątek, który pozwala leasingobiorcom na nie ocenianie czy udogodnienia czynszowe, których wystąpienie jest bezpośrednią konsekwencją pandemii COVID 19 i spełniają określone warunki, stanowią modyfikację leasingu, oraz zamiast tego ujmować tego typu udogodnienia czynszowe jakby nie były modyfikacją leasingu.
- **Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe**: Wpływy przed Planowanym Użyciem, zostały opublikowane przez RMSR 14 maja 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 16 zabraniają jednostce odliczania od kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych kwot otrzymanych ze sprzedaży składników wytworzonych w trakcie przygotowywania aktywa do zamierzonego użytkowania. Zamiast tego jednostka rozpoznaje takie przychody ze sprzedaży i powiązane koszty w rachunku zysków i strat.
- **Roczne Zmiany do Standardów 2018-2020**, zostały opublikowane przez RMSR 14 maja 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Roczne zmiany do Standardów obejmują zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Finansowych po raz pierwszy, MSSF 9 Instrumenty Finansowe, Przykładu Ilustrującego do MSSF 16 Leasing oraz do MSR 41 Rolnictwo. Zmiany do MSSF 1 pozwalają jednostce zależnej, która stosuje paragraf D16 a) MSSF 1, do pomiaru skumulowanych różnic kursowych z wykorzystaniem kwot zaraportowanych przez jednostkę dominującą na podstawie daty przejścia jednostki dominującej na MSSF. Zmiany do MSSF 9 wyjaśniają jakie opłaty jednostka uwzględni, gdy stosuje „test 10%” na potrzeby oceny usunięcia z bilansu zobowiązania finansowego. Jednostka uwzględni tylko opłaty zapłacone lub otrzymane pomiędzy jednostką (pożyczkobiorcą) a pożyczkodawcą, w tym opłaty zapłacone lub otrzymane przez jednostkę lub pożyczkodawcę w imieniu drugiej strony. Zmiana do MSSF 16 usuwa ilustrację płatności od leasingodawcy dotyczącą ulepszeń w zakresie leasingu, aby rozwiązać wszelkie potencjalne nieporozumienia dotyczące traktowania zachęt związanych z leasingiem. Zmiana do MSR 41 usuwa wymóg wyłączenia przepływów pieniężnych z tytułu opodatkowania przy wycenie do wartości godziwej aktywa biologicznego przy użyciu techniki podmiotu dominującego. Ma to zapewnić zgodność z wymogami MSSF 13 Ustalanie wartości godziwej.
- **Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia** - Koszty Wykonania Umowy, zostały opublikowane przez RMSR 14 maja 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 37 precyzują koszty jakie należy uwzględnić przy szacowaniu kosztu wykonania umowy na potrzeby oszacowania czy umowa jest umową rodzącą obciążenia.

- **Zmiany do MSSF 3 Odniesienie do Ram Konceptyjnych**, zostały opublikowane przez RMSR 14 maja 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSSF 3 zastąpiły odniesienia do zasad ramowych poprzez odniesienia do ram koncepcyjnych z 2018 roku. Dodano również wymóg, że w odniesieniu do transakcji i innych zdarzeń objętych zakresem MSR 37 lub KIMSF 21, jednostka przejmująca stosuje MSR 37 lub KIMSF 21 (zamiast ram koncepcyjnych) w celu zidentyfikowania zobowiązań, które zaciągnęła w ramach połączenia jednostek. Ponadto, standard dodał wyraźne stwierdzenie, że jednostka przejmująca nie rozpoznaje aktywów warunkowych nabytych w ramach połączenia jednostek.
- **Zmiany do MSSF 4 Przedłużenie tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9**, zostały opublikowane przez RMSR 25 czerwca 2020 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2023 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSSF 4 zapewniają tymczasowe zwolnienie, które pozwala ubezpieczycielowi na stosowanie MSR 39 zamiast MSSF 9 Instrumenty Finansowe. Wydłużenie terminu zapewnia zgodność między datą wygaśnięcia tymczasowego wyłączenia a datą wejścia w życie MSSF 17, który zastępuje MSSF 4.
- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem** (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczone przez RMSR na czas nieokreślony.
- **Zmiany do MSR 1, Klasyfikacja zobowiązań na krótko i długoterminowe**, został opublikowany przez RMSR 23 stycznia 2020 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 1 mają wpływ na wymogi dotyczące prezentacji zobowiązań w sprawozdaniu finansowym. W szczególności wyjaśniają one jedno z kryteriów klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe.
- **Zmiana do MSR 1 Klasyfikacja zobowiązań jako krótko i długoterminowe** – odroczenie daty wejścia w życie, została opublikowana przez RMSR 15 lipca 2020 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie. Zmiana do MSR 1 zapewnia jednostkom ulgę operacyjną poprzez odroczenie daty wejścia w życie zmian do Standardu o jeden rok na roczne okresy sprawozdawcze rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie.
- **Reforma IBOR – Faza 2 Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16** - został opublikowany przez RMSR 27 sierpnia 2020 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku. Zmiany uzupełniają zmiany wdrożone w Fazie 1 i dotyczą następujących obszarów: modyfikacje aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, rachunkowość zabezpieczeń, ujawnienia.

Wyżej wymienione standardy oraz zmiany do istniejących standardów w ocenie Grupy nie będą miały istotnego wpływu na jej śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe za trzy kwartały 2020 roku.

3.2. Zmiana w prezentacji danych finansowych

W porównaniu do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30.09.2019 r. Grupa zmieniła sposób prezentacji rezerw utworzonych na ryzyko prawne z tytułu kredytów walutowych przenosząc koszty utworzenia rezerwy z pozycji Pozostałe koszty operacyjne do pozycji Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi. Poniżej zostały zaprezentowane przekształcone dane:

	30 września 2019 przed zmianą	Zmiana	30 września 2019 po zmianie
Pozostałe koszty operacyjne	(165 658)	934	(164 724)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	-	(934)	(934)

4. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Grupę w niezmińszonym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

5. ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI

Skonsolidowany raport śródroczny Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. za III kwartały zakończone dnia 30 września 2020 roku został zatwierdzony przez Zarząd do publikacji w dniu 09.11.2020 roku.

6. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska mające charakter sezonowy lub cykliczny.

7. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a. Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Bank stosuje trzyetapowe podejście do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. W następstwie zmian jakości kredytowej zaobserwowanych od momentu początkowego ujęcia instrumenty finansowe mogą przechodzić pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu ujęcia początkowego oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zadania. Jednym z sygnałów istotnego wzrostu ryzyka kredytowego jest przekroczenie 30 dni zaległości.

Jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, to ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z etapu 2 do etapu 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których występuje zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania.

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego Bank porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia. W tym celu Bank stosuje np. wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego, informację o opóźnieniu w spłatach oraz informację pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych obliczana jest z wykorzystaniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, wartości ekspozycji oczekiwanej w momencie niewykonania zobowiązania oraz szacunku straty w przypadku niewykonania zobowiązania. Przy obliczeniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania Bank uwzględnia czynniki dotyczące prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej. Bank stosuje trzy scenariusze przy prognozowaniu przyszłej sytuacji gospodarczej: optymistyczny, pesymistyczny oraz najbardziej prawdopodobny. Wśród rozważanych czynników makroekonomicznych znajdują się

np. dynamika PKB, poziom kursów walutowych i stóp procentowych oraz wysokość stopy bezrobocia. Ostateczny wybór czynnika wpływającego na szacunki oraz forma kwantyfikacji wpływu prognozy warunków makroekonomicznych na zachowanie portfela zależy od przynależności ekspozycji do danego pod-portfela i wyników szeregu analiz statystycznych.

W III kwartałach 2020 roku w wysokości odpisów uwzględniony został odpis wynikający przede wszystkim ze zmiany scenariuszy makroekonomicznych w następstwie COVID-19 (forward looking PD i LGD wyznaczone w oparciu o wygładzone prognozy makro) oraz z oceny Banku w zakresie spodziewanego przyszłego wpływu obecnej sytuacji gospodarczej na parametry ryzyka dla wybranych typów klientów w łącznej kwocie 175 478 tys. zł w ujęciu skonsolidowanym (170 070 tys. zł w ujęciu jednostkowym).

W przypadku podmiotów gospodarczych z pełną księgowością Bank określił listę wartości zdarzeń niewykonania zobowiązania takich jak np. znaczące trudności finansowe klienta, znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta, przeterminowanie powyżej 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem).

W przypadku klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw z uproszczoną księgowością podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest przeterminowanie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem). Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, takie jak np. restrukturyzacja należności, podejrzenie wyłudzenia.

Dla ekspozycji, dla których wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania Bank dokonuje oceny utraty wartości na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy Bank podjął decyzję o dokonaniu oceny indywidualnej utraty wartości danej ekspozycji.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank na aktywach finansowych indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania, i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określone są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są np. przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- Indywidualnie nieznaczących,
- Indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, długości opóźnienia w spłacie, rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń dla wybranych portfeli, wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD – probability of default), współczynników straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default) oraz współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz klas opóźnienia ekspozycji w spłatach, oraz – dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating Banku – wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z metodyką oceny utraty wartości obowiązującą w Banku okresowo w ciągu roku. Do wyznaczenia wysokości tego parametru wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne migracje ekspozycji kredytowych. Wartości parametru LGD oraz CCF są aktualizowane okresowo w ciągu roku. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe. W przypadku wybranych portfeli parametr LGD wyznaczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji zależnie od rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń. W pozostałych przypadkach jest on określany na poziomie zdefiniowanego portfela homogenicznego.

Przy klasyfikacji ekspozycji do fazy 3 Bank uwzględnia okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do wartości godziwej fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo tj. bez opóźnień przekraczających 30 dni obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórnego defaultu spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych oszacowanych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe jak i jakościowe. Sam proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

b. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Bank kierował się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c. Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulacje Monte Carlo. Korekta wartości kredytowej i korekta wartości debetowej – Credit Valuation Adjustment / Debit Value Adjustment (CVA/DVA) szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta (ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko niewykonania świadczenia) szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

d. Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do poziomu hierarchii wartości godziwej parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

e. Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego, Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych i innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

f. Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe pośmiertne

Grupa tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest indywidualnie dla każdego pracownika metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Grupie. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako wypadkowa następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy),
- stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Grupie.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia kwartału. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym

terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Grupy i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Grupy. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach kwartalnych.

g. Rezerwa restrukturyzacyjna

W dniu 14 grudnia 2018 roku Grupa sfinalizowała negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Grupie i zawarła porozumienie w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w związku z procesem zwolnień grupowych. W związku z zawartym porozumieniem w grudniu 2018 Grupa utworzyła rezerwy restrukturyzacyjne na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia i zamknięcia oddziałów.

Zwolnienia grupowe aktualnie są przeprowadzane, a wypłaty odpraw są finansowane z utworzonej rezerwy restrukturyzacyjnej.

h. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczonego nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W III kwartałach 2020 roku bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczonego podatku dochodowego obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

i. Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzeczonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Grupy, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia, Grupa w 2019 roku podjęła decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 750 tys. zł. Według stanu na dzień 30 września 2020 roku rezerwa wynosiła 28 757 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwa wynosiła 48 466 tys. zł).

Dodatkowo w 2019 roku Grupa utworzyła rezerwę w wysokości 20 800 tys. zł wynikającą z konieczności pokrycia kosztu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty, dla kredytów spłacanych po 31.12.2019 roku. Kalkulacja rezerwy opierała się o szacunek różnicy między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu, według stanu na dzień 30 września 2020 roku rezerwa wynosiła 11 051 tys. zł.

W III kwartale 2020 Grupa podjęła decyzję o utworzeniu dodatkowej rezerwy w wysokości 1 500 tys. zł. dla kredytów udzielonych i spłacanych od 2020 roku z tytułu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku jego wcześniejszej spłaty i szacunkiem części prowizji będącej różnicą między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu rezerwa ta będzie rozwiązywana a dla nowo sprzedawanych kredytów na bieżąco tworzona.

Utworzony poziom rezerwy może ulec zmianie ze względu na to, że nadal trwają analizy w sektorze bankowym wpływu tego wyroku na sytuację finansową i działalność biznesową banków w Polsce.

Równocześnie Grupa rozpoznaje zobowiązanie wobec klientów z tytułu proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów w okresie od wydania wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Na 30 września 2020 roku zobowiązanie to wynosiło 2 469 tys. zł (na 31 grudnia 2019 roku 12 797 tys. zł).

j. Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF

Rezerwę na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF oraz model stosowany przez Grupę opisano w notce 52 Sprawy Sądowe.

8. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Przychody z tytułu odsetek				
Należności od banków	91	6 542	6 583	18 339
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	595 569	2 084 702	827 627	2 470 355
niebankowym podmiotom finansowym	2 566	11 052	3 572	16 365
klientom indywidualnym	294 770	989 029	384 364	1 122 459
podmiotom gospodarczym	268 546	983 476	402 628	1 223 650
w tym rolnikom indywidualnym	77 068	281 219	113 970	329 848
instytucjom sektora budżetowego	1 388	4 110	1 769	5 280
należności leasingowe	28 299	97 035	35 294	102 601
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 528	18 952	15 801	49 085
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	139 251	389 033	114 288	324 331
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 268	3 154	283	563
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	48 653	145 613	51 344	168 368
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	46 208	131 440	37 441	116 902
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	-	5	24
Przychody z tytułu odsetek, razem	832 568	2 779 436	1 053 372	3 147 967
Koszty odsetek				
Zobowiązania wobec banków	(16 369)	(64 910)	(33 576)	(75 705)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(13 412)	(47 340)	(19 762)	(58 687)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(41 714)	(260 833)	(165 370)	(532 578)
niebankowym podmiotom finansowym	(2 488)	(12 204)	(11 814)	(36 067)
klientom indywidualnym	(28 611)	(164 761)	(107 803)	(330 424)
podmiotom gospodarczym	(10 411)	(79 281)	(42 333)	(155 556)
w tym rolnikom indywidualnym	(94)	(1 365)	(1 066)	(3 443)
instytucjom sektora budżetowego	(204)	(4 587)	(3 420)	(10 531)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(1 573)	(5 178)	(2 148)	(6 415)
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(20 589)	(82 250)	(28 613)	(90 824)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	(6 241)	(5 595)	(20 311)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(93 657)	(466 752)	(255 064)	(784 520)
Wynik z tytułu odsetek	738 911	2 312 684	798 308	2 363 447

Wynik z tytułu odsetek, stanowiący główne źródło przychodów Grupy, wyniósł w trzech kwartałach 2020 r. 2 312 684 tys. zł i był niższy r/r o 50 753 tys. zł, tj. o 2,1%.

Po trzech kwartałach 2020 r. przychody z tytułu odsetek były niższe o 368 531 tys. zł, tj. o 11,7% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, przy jednoczesnym spadku kosztów odsetkowych o 317 768 tys. zł, tj. o 40,5%.

Istotnym czynnikiem zewnętrznym wpływającym na spadek poziomu przychodów, kosztów i wyniku odsetkowego była polityka NBP w zakresie kształtowania podstawowych stóp procentowych. W 2020 r., w ramach przeciwdziałania negatywnym skutkom

gospodarczym pandemii koronawirusa, Rada Polityki Pieniężnej decyzjami z 17 marca, 8 kwietnia oraz 28 maja 2020 r. dokonała obniżenia stóp procentowych NBP (dla stopy referencyjnej z poziomu 1,5% do 0,1%). Dokonane zmiany uwidoczniły się zwłaszcza w wynikach II i III kwartału 2020 r. i spowodują spadek marż odsetkowych realizowanych przez banki w całym 2020 r.

Dodatkiem czynnikiem wpływającym na obniżenie przychodów odsetkowych w trzech kwartałach 2020 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, było rozpoznanie w rachunku zysków i strat rozliczenia korekty do wartości godziwej dla portfela kredytowego, nabytego w ramach Podstawowej Działalności RBPL. W trzech kwartałach 2020 r. pozytywny wpływ tego rozliczenia wyniósł 34 535 tys. zł (z czego w III kwartale 2020 r.: 9 439 tys. zł, w II kwartale: 11 666 tys. zł, w I kwartale: 13 431 tys. zł) podczas gdy w trzech kwartałach 2019 r. było to 82 638 tys. zł (zmniejszenie przychodów r/r o kwotę 48 102 tys. zł).

Negatywny wpływ na wynik odsetkowy trzech kwartałów 2020 r. miały również zwroty prowizji od wcześniejszych spłat kredytów klientów, dokonanych po 11 września 2019 r. (wyrok TSUE) w kwocie 29,0 mln zł (w III kwartale 2020 r.: 4,9 mln zł, w II kwartale: 12,2 mln zł, w I kwartale: 11,8 mln zł) podczas gdy w trzech kwartałach 2019 r. było to 3,5 mln zł (zmniejszenie wyniku odsetkowego r/r o kwotę 25,5 mln zł).

W rezultacie negatywnego wpływu opisanych powyżej czynników średnie marże kredytowe realizowane w trzech kwartałach 2020 r. były niższe w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego i tendencja ta będzie widoczna w całym 2020 r.

W ramach działań adaptacyjnych w II i III kwartale 2020 r. Bank prowadził politykę dostosowania cen depozytów do zmienionego otoczenia rynkowego. W jej efekcie koszt depozytów we wrześniu 2020 r. obniżył się o 56 p.b. w porównaniu do poziomu z grudnia 2019 r. Dodatkowo w II i III kwartale podjęto działania mające na celu optymalizację marż kredytowych.

Spadek przychodów odsetkowych był w pewnym stopniu neutralizowany przez, widoczny w 2020 r., wzrost aktywów i w rezultacie wzrost średniej wartości portfela papierów wartościowych (przychody odsetkowe od instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej wzrosły w analizowanym okresie o kwotę 44 538 tys. zł, tj. o 9,0%).

Na koniec września 2020 r. Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Zmiana wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Wynik odsetkowy netto na powiązaniach zabezpieczających (suma przychodów odsetkowych i kosztów odsetkowych z instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) wyniósł w trzech kwartałach 2020 r. 49 190 tys. zł w porównaniu do kwoty 26 078 tys. zł w trzech kwartałach 2019 r. (wzrost o 23 112 tys. zł, tj. o 88,6%).

9. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

Przychody z tytułu opłat i prowizji	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	89 238	230 477	62 898	197 191
z tytułu obsługi rachunków	46 582	124 862	35 782	103 378
z tytułu obsługi gotówkowej	8 809	23 076	10 358	30 074
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	18 927	55 675	24 777	77 736
z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	11 787	38 661	14 443	43 745
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	27 466	80 769	26 939	84 439
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	59 099	154 257	61 629	163 140
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	27 777	70 752	12 168	38 944
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	2 713	9 237	4 788	15 923
pozostałe prowizje	4 732	18 405	5 760	13 379
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	297 129	806 171	259 542	767 949
Koszty z tytułu opłat i prowizji	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(9)	(289)	(714)	(2 223)
z tytułu obsługi rachunków	(2 300)	(7 980)	(1 282)	(3 800)
z tytułu obsługi gotówkowej	(4 979)	(8 837)	(3 653)	(9 450)
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(560)	(1 709)	(1 264)	(3 791)
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(1 664)	(3 816)	(2 607)	(10 731)
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(20 852)	(72 435)	(28 456)	(81 189)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(4 385)	(15 898)	(4 399)	(11 564)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(6 566)	(18 878)	(6 657)	(22 117)
pozostałe prowizje	(4 578)	(18 034)	(4 987)	(10 474)
Koszy z tytułu opłat i prowizji, razem	(45 893)	(147 876)	(54 019)	(155 339)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	251 236	658 295	205 523	612 610

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji w trzech kwartałach 2020 r. wyniósł 658 295 tys. zł i był wyższy o 45 685 tys. zł, tj. o 7,5% od uzyskanego w trzech kwartałach 2019 r. Przychody z tytułu opłat i prowizji wzrosły po trzech kwartałach 2020 r. w porównaniu do trzech kwartałów 2019 r. o 38 222 tys. zł, tj. o 5,0%, natomiast koszty prowizyjne spadły o 7 463 tys. zł, tj. o 4,8%.

Największe przyrosty przychodów z tytułu opłat i prowizji dotyczyły następujących kategorii:

- działalności kredytowej i leasingu o 33 286 tys. zł, tj. o 16,9% (m.in. dzięki rozliczeniu w 3 kw. 2020 prowizji od dużych transakcji CIB, wyższych prowizji rozliczanych liniowo od kredytów w rachunku bieżącym oraz limitów debetowych dla Mikro przedsiębiorstw),
- pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych o 31 808 tys. zł, tj. o 81,7% (m.in. w związku z wyższymi przychodami z ubezpieczeń na życie przy kredytach mieszkaniowych oraz wynagrodzeniem od Cardif),
- obsługi rachunków o 21 484 tys. zł, tj. o 20,8% (m.in. efekt ujednoczenia oferty i taryf prowizyjnych po połączeniu z Core RBPL oraz działań adaptacyjnych podjętych w II i III kwartale 2020 r.),
- pozostałych prowizji o 7 408 tys. zł, tj. o 67,4%.

Spadek przychodów za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej (o 22 061 tys. zł, tj. o 28,4%) związany był m.in. z nowymi regulacjami europejskimi dotyczącymi wysokości prowizji od przelewów międzynarodowych (SEPA, grudzień 2019).

Spadek przychodów z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych (o 8 883 tys. zł, tj. o 5,4%) związany był m.in. ze zmianą sposobu prezentacji przychodów z różnic kursowych na transakcjach kartowych (od listopada 2019 r. różnice kursowe z transakcji kartowych z przewalutowaniem są prezentowane w wyniku z działalności handlowej).

Spadek kosztów z tytułu opłat i prowizji spowodowany był głównie przez niższe koszty z tytułu:

- obsługi kart płatniczych i kredytowych o 8 754 tys. zł, tj. o 10,8%,
- z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich o 6 915 tys. zł, tj. o 64,4%,
- z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów o 3 239 tys. zł, tj. o 14,6%,

przy jednoczesnym wzroście kosztów z tytułu opłat i prowizji dotyczącym:

- pozostałych prowizji o 7 560 tys. zł, tj. o 72,2%,
- pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych o 4 334 tys. zł, tj. o 37,5%,
- obsługi rachunków o 4 180 tys. zł, tj. o 110,0% (m.in. wzrost kosztów obsługi rachunków nostro).

10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

Wynik na działalności handlowej	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2020 do 30.09.2019
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 827	73 611	4 861	13 774
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 807	6 837	857	2 154
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	142 959	453 950	169 978	485 800
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z pozycji wymiany, razem	157 593	534 398	175 696	501 728

Wynik na działalności handlowej za 3 kwartały 2020 r. wyniósł 534 398 tys. zł i był wyższy o 32 670 tys. zł, tj. o 6,5% r/r. Poziom i zmienność tego wyniku kształtowane są głównie przez wycenę instrumentów kapitałowych oraz wynik z pozycji wymiany.

Czynnikiem pozytywnie wpływającym na poziom wyniku z działalności handlowej za 3 kwartały 2020 r. była pozytywna zmiana wyceny instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przede wszystkim akcji i udziałów w spółkach posiadanych przez Bank) w łącznej kwocie 73 611 tys. zł (w porównaniu do 13 774 tys. zł w analogicznym okresie 2019 roku). W trzech kwartałach br. w pozycji tej Bank rozpoznał m.in. zwiększenie wyceny akcji i udziałów dla: Biura Informacji Kredytowej S.A. (36 061 tys. zł), Mastercard (12 152 tys. zł), Visa Intl. (10 640 tys. zł) oraz Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. (8 990 tys. zł).

Wzrost wyceny pozwolił na neutralizację spadku wyniku na instrumentach pochodnych i wyniku z operacji wymiany, który wyniósł za 9 miesięcy 2020 roku 453 950 tys. zł i był niższy o 31 850 tys. zł, tj. o 6,6% w porównaniu do wyniku uzyskanego za 9 miesięcy 2019 roku. Na spadek ten wpłynęło m.in. zmniejszenie aktywności przedsiębiorstw w efekcie zamrożenia gospodarki w II kwartale br. w związku z pandemią koronawirusa COVID-19 oraz nadal niższa skala operacji z klientami w III kwartale br. w porównaniu do obserwowanej na początku roku, przed rozpoczęciem pandemii.

11. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

W III kwartałach 2020 roku Grupa nie dokonała zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Wynik na działalności inwestycyjnej	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(7)	74 428	1 215	630
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	11 022	(45 543)	(21 748)	(41 161)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	11 015	28 885	(20 533)	(40 531)

Wynik na działalności inwestycyjnej za trzy kwartały 2020 roku wyniósł 28 885 tys. zł i był lepszy o 69 416 tys. zł od straty poniesionej w analogicznym okresie 2019 roku w kwocie 40 531 tys. zł.

Pozycją decydującą o poziomie wyniku w trzech kwartałach 2020 roku były wyniki ze sprzedaży instrumentów dłużnych w kwocie 74 428 tys. zł, zrealizowane przede wszystkim w I i II kwartale. Wyniki ze sprzedaży instrumentów dłużnych w trzech kwartałach 2019 r. wyniosły 630 tys. zł.

Transakcje te pozwoliły na neutralizację negatywnego wpływu wyceny portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, który wyniósł w trzech kwartałach 2020 roku -45 543 tys. zł (w porównaniu do negatywnego wpływu w kwocie -41 161 tys. zł odpowiednio w 2019 roku).

Czynnikiem negatywnie wpływającym na wycenę portfela w trzech kwartałach 2020 roku był m.in. spadek krzywej dochodowości w efekcie znacznych obniżek stóp procentowych NBP dokonanych przez Radę Polityki Pieniężnej w br. Szacuje się, że wpływ ten wyniósł ok. 25,9 mln zł w marcu i ok. 12,1 mln zł w maju 2020 r. W samym III kwartale 2020 r. wycena portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat była pozytywna i wyniosła 11,0 mln zł.

12. WYNIK ODPIŚÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	(644)	-	-	(644)	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(159 170)	76 390	(435 175)	(517 955)	19 332
Udzielone zobowiązania warunkowe	(1 183)	18 761	4 573	22 151	-
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	340	3 142	-	3 482	(2 122)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(160 657)	98 293	(430 602)	(492 966)	17 210

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	137	-	-	137	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71	(26 623)	(311 889)	(338 441)	3 615
Udzielone zobowiązania warunkowe	10 017	(15 359)	4 565	(777)	-
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 471)	(481)	184	(1 768)	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	8 754	(42 463)	(307 140)	(340 849)	3 615

Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe w trzech kwartałach 2020 r. był ujemny i wyniósł 492 966 tys. zł. Jego negatywny wpływ na wyniki Grupy był większy o 152 117 tys. zł, tj. o 44,6% w porównaniu z trzema kwartałami 2019 r.

Biorąc pod uwagę główne segmenty operacyjne :

- segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej odnotował zwiększenie ujemnego wyniku o 216 046 tys. zł r/r,
- segment Bankowości MŚP – zmniejszenie (poprawę) o 55 632 tys. zł r/r,
- segment Bankowości Korporacyjnej (łącznie z CIB) – zmniejszenie (poprawę) o 7 824 tys. zł r/r.

Znaczne pogorszenie wyniku z odpisów związane jest przede wszystkim z negatywnymi prognozami dotyczącymi kształtowania się koniunktury gospodarczej w Polsce i na świecie, w rezultacie rozwojem pandemii koronawirusa. Uwzględnienie - bazujących na obecnym stanie wiedzy - ocen skutków pandemii obejmujących m.in. spadek PKB czy osłabienie złotego i oczekiwania Banku co do jej wpływu na kondycję finansową klientów kredytowych, wpłynęło na wzrost ujemnego wyniku odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

Wpływ COVID-19 na koszty ryzyka Grupy w trzech kwartałach 2020 r. wyniósł 175 478 tys. zł i wynika przede wszystkim ze zmiany scenariuszy makroekonomicznych w następstwie COVID-19 (forward looking PD i LGD wyznaczone w oparciu o wygładzone prognozy makro) oraz z oceny Banku w zakresie spodziewanego przyszłego wpływu obecnej sytuacji gospodarczej na parametry ryzyka dla wybranych typów klientów.

W 2020 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego i MSP. Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wynosiła 121 018 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 105 253 tys. zł. Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 14 959 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł -806 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

W trzech kwartałach 2019 r. Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego. Kwota wierzytelności sprzedanych w ramach umów objętych w istotnej części odpisami z tytułu utraty wartości, bądź w całości spisanych ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku, wynosiła 618 223 tys. zł (kwoty główne, odsetki i inne należności poboczne). Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 69 873 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 7 639 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek. W I półroczu 2020 r. Bank nie zawarł umów dotyczących sprzedaży należności kredytowych.

Koszt ryzyka kredytowego wyrażony jako relacja wyniku z tytułu odpisów aktualizujących do średniego stanu kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom, wycenianych według zamortyzowanego kosztu (obliczonego na bazie stanów na koniec kwartałów) wyniósł w trzech kwartałach 2020 r. 0,85% i wzrósł o 24 p.b. w porównaniu do trzech kwartałów 2019 r. (0,61%). Szacuje się, że bez uwzględnienia negatywnego wpływu pandemii koronawirusa koszt ryzyka kredytowego w trzech kwartałach 2020 r. wyniósłby 0,55%, a koszt ryzyka kredytowego bez uwzględnienia sprzedaży wierzytelności wyniósłby 0,85% w trzech kwartałach 2020 r. i 0,62% w trzech kwartałach 2019 r.

13. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Koszty pracownicze	(282 971)	(889 735)	(342 022)	(1 016 328)
Koszty marketingu	(15 099)	(64 476)	(30 055)	(106 602)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(50 923)	(127 635)	(79 802)	(198 838)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(16 988)	(55 383)	(25 237)	(73 629)
Pozostałe koszty rzeczowe	(76 468)	(234 657)	(84 261)	(232 386)
Podróże służbowe	(1 747)	(7 329)	(5 507)	(16 586)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(6 812)	(19 489)	(1 151)	(5 354)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(927)	(2 622)	(1 248)	(3 417)
Opłata na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(3 366)	(9 588)	-	-
Opłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(21 883)	(191 436)	(12 315)	(154 035)
Opłata na koszty nadzoru (KNF)	(2 668)	(7 929)	(3 636)	(10 959)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(479 852)	(1 610 279)	(585 234)	(1 818 134)

Ogólne koszty administracyjne (łącznie z amortyzacją) Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska za 9 miesięcy 2020 roku wyniosły 1 880 813 tys. zł i były niższe r/r o 289 564 tys. zł, tj. o 13,3% z uwagi na brak materialnych kosztów integracji w bieżącym okresie.

Koszty integracji, związane z nabyciem przez Bank Podstawowej Działalności Raiffeisen Bank Polska w 2018 roku, za okres trzech kwartałów 2020 roku pomniejszają koszty Banku łącznie o 610 tys. zł (w tym: 4,3 mln zł to koszty ujęte jako koszty działania, natomiast 4,9 mln zł zostało ujęte jako pomniejszenie pozostałych kosztów operacyjnych). W analogicznym okresie roku ubiegłego koszty integracji wynosiły łącznie 266,2 mln zł (w tym: 263,2 mln zł było ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych i amortyzacji; 3,0 mln zł – w pozostałych kosztach operacyjnych). Po wyłączeniu kosztów integracji w analizowanych okresach ogólne koszty administracyjne i amortyzacja Grupy byłyby niższe o 30,7 mln zł, tj. o 1,6% r/r.

Największy spadek kosztów rodzajowych r/r (o 126,6 mln zł, tj. 12,5%) nastąpił w pozycji koszty pracownicze, co wynika głównie ze zmniejszenia zatrudnienia w Grupie (o ponad 1,1 tys. etatów w porównaniu do analogicznego okresu 2019 roku), z braku w bieżącym roku materialnych kosztów integracji oraz częściowego rozwiązania rezerwy przeznaczonej na programy retencyjne. Jednocześnie w związku z uruchomieniem pod koniec 2019 roku Pracowniczych Programów Kapitałowych, koszty poniesione przez Bank z tego tytułu (bez uwzględniania spółek) w okresie styczeń-wrzesień 2020 roku wynosiły 10,1 mln zł. Po wyłączeniu kosztów integracji z tej kategorii kosztów, w obu analizowanych okresach, spadek kosztów pracowniczych wyniósłby 72,2 mln zł, tj. 7,5% r/r.

Zmniejszenie poziomu kosztów r/r odnotowano także w poniższych kategoriach:

- koszty informatyczne i telekomunikacyjne o 71,2 mln zł – głównie w związku z integracją infrastruktury i systemów IT po zakończonej w listopadzie 2019 roku fuzji operacyjnej;
- koszty marketingu o 42,1 mln zł – na co wpłynęły: z jednej strony - przeprowadzona w ubiegłym roku kampania rebrandingowo-wizerunkowa, związana ze zmianą nazwy Banku (koszt 25,6 mln zł za 9 miesięcy 2019 roku), z drugiej natomiast - ograniczenia działań marketingowych (w tym organizacji eventów i spotkań) w II i III kwartale br. w związku z pandemią COVID-19;
- koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji o 18,2 mln zł – w następstwie procesu optymalizacji sieci placówek oraz renegotjacji czynszów;
- podróże służbowe o 9,3 mln zł – w związku z pandemią COVID-19 ograniczone zostały podróże na co wpływ miało m.in. zamknięcie hoteli, zdalna praca oraz organizacja spotkań via Skype.

Na poziom kosztów Grupy za okres 9 miesięcy 2020 roku miały wpływ również wyższe koszty opłat na rzecz BFG wynikające:

- ze wzrostu w 2020 roku łącznej kwoty składek dla sektora bankowego określonej przez Radę Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (1,6 mld zł składki na fundusz restrukturyzacji banków na 2020 r. wobec 2 mld zł na 2019 r. oraz 1 575 mln zł składki na fundusz gwarancyjny banków na 2020 r. wobec 791 mln zł w roku poprzednim) oraz
- ze zwiększenia bazy środków gwarantowanych, po połączeniu z Core RBPL;

Łączne składki zaksięgowane w ciężar kosztów Banku za 9 miesięcy 2020 roku wyniosły 191,4 mln zł i były o 37,4 mln zł wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego:

- składka roczna na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków wynosiła 126,0 mln zł (w 2019 roku - 116,1 mln zł),
- składka na fundusz gwarancyjny banków wynosiła 65,4 mln zł (w 2019 roku - 37,9 mln zł).

Ponadto na poziom kosztów administracyjnych wpłynęły wyższe koszty w następujących kategoriach:

- koszty bankomatów i obsługi bankomatowej (wzrost o 14,1 mln zł), co związane jest ze zmianą ujęcia prezentacyjnego od 2020 roku, wynikającego ze sposobu ich obsługi przez dostawcę. W 2019 roku koszty te były ewidencjonowane poza kosztami działania, w pozostałych kosztach operacyjnych,
- koszty Funduszu Wsparcia Kredytobiorców – utworzenie w bieżącym okresie rezerwy w wysokości 9,6 mln zł.

14. AMORTYZACJA

Amortyzacja	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Rzeczowe aktywa trwałe	(54 867)	(174 161)	(56 157)	(164 693)
Wartości niematerialne	(36 115)	(96 373)	(74 859)	(187 550)
Amortyzacja, razem	(90 982)	(270 534)	(131 016)	(352 243)

Koszty amortyzacji Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska za 9 miesięcy 2020 roku wynosiły 270,5 mln zł i były niższe w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o 81,7 mln zł. Spadek ten wynikał głównie z realizacji synergii na majątku w wyniku połączenia Banku z Core RBPL, częściowo skompensowanej przez wzrost amortyzacji z inwestycji realizowanych w latach 2018-2019.

Koszty naliczenia przyspieszonej amortyzacji systemów w związku z procesami połączeniowymi banków za 9 miesięcy 2019 roku wynosiły 92,0 mln zł.

Koszty amortyzacji w spółkach Grupy Kapitałowej pozostały na porównywalnym poziomie r/r.

15. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Przychody ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	4 742	124 957	5 832	14 628
Z tytułu rozwiązanych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	1 785	5 884	-	-
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	2 072	6 544	8 114	18 635
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe	17 395	38 071	1 674	11 536
Przychody z tytułu odzyskania kosztów windykacji	6 273	17 971	4 843	12 658
Przychody z tytułu odzyskanych odszkodowań	58	928	2 143	2 551
Przychody z działalności leasingowej	8 456	22 717	3 846	8 600
Inne przychody operacyjne	2 575	21 751	4 244	70 939
Pozostałe przychody operacyjne, razem	43 356	238 823	30 696	139 547

Pozostałe przychody operacyjne za 9 miesięcy 2020 roku wyniosły 238 823 tys. zł i były wyższe o 99 276 tys. zł, tj. o 71,1% wobec 9 miesięcy 2019 roku.

Na porównanie przychodów zrealizowanych w analizowanych okresach wpłynęło przede wszystkim rozliczenie i sposób ujęcia księgowego sprzedaży nieruchomości Centrali Banku przy ulicy Kasprzaka w Warszawie w I kwartale br. Łączny wynik na tej operacji wyniósł 43 564 tys. zł (brutto) i został zaprezentowany w ramach pozostałych przychodów operacyjnych (w pozycji Przychody ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, w kwocie 110 848 tys. zł) oraz w ramach pozostałych kosztów operacyjnych (w pozycjach: Koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, w kwocie 64 371 tys. zł oraz Pozostałe koszty, w kwocie 2 914 tys. zł).

W trzech kwartałach 2019 roku w ramach pozostałych przychodów operacyjnych (w pozycji: Inne przychody operacyjne) rozpoznano kwotę w wysokości 42 435 tys. zł wynikającą ze zrealizowanej w czerwcu 2019 roku sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. (obecnie: BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o.). W I półroczu 2019 roku rozpoznano kwotę 45 000 tys. zł, natomiast w lipcu 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto, będących podstawą kalkulacji ceny sprzedaży na koniec czerwca 2019 r. Powstała różnica w wysokości 2 565 tys. zł została zaksięgowana w III kwartale 2019 roku).

16. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe koszty operacyjne	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(4 447)	(80 978)	(11 059)	(24 274)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(1 877)	(11 146)	-	-
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(47 448)	(78 259)	(61 724)	(71 646)
Z tytułu windykacji należności	(12 534)	(36 147)	(10 743)	(32 221)
Z tytułu przekazanych darowizn	(1 968)	(5 195)	(1 631)	(4 601)
Koszty z działalności leasingowej	(5 184)	(13 692)	(5 741)	(16 776)
Koszty dotyczące odszkodowań, kar i grzywien	(2 446)	(4 619)	(234)	(2 843)
Pozostałe koszty operacyjne	(7 351)	(18 041)	(8 729)	(12 363)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(83 255)	(248 077)	(99 861)	(164 724)

Pozostałe koszty operacyjne za 9 miesięcy 2020 roku wyniosły 248 077 tys. zł i były wyższe o 83 353 tys. zł (tj. o 50,6%) w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Pozostałe koszty operacyjne za 9 miesięcy 2020 r. zawierają:

- w pozycji koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych kwotę 64 371 tys. zł stanowiącą część rozliczenia sprzedaży nieruchomości Centrali Banku na ulicy Kasprzaka w Warszawie, dokonanej w I kwartale 2020 roku,
- w pozycji utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania: rezerwę w kwocie 26 626 tys. zł na karę pieniężną nałożoną na Bank decyzją Prezesa UOKiK dotyczącą uznania za niedozwolone zapisów w zakresie spreadów walutowych w umowach kredytowych oraz rezerwę w kwocie 9 827 tys. zł na starą sprawę opcyjną klienta exBGŻ,
- koszty z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności w wysokości 11 146 tys. zł,
- w pozycji pozostałe koszty operacyjne korektę naliczonego podatku VAT w kwocie 4 396 tys. zł oraz część rozliczenia sprzedaży nieruchomości Centrali Banku na ulicy Kasprzaka w Warszawie w kwocie 2 914 tys. zł.

W porównaniu do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30.09.2019 roku Grupa zmieniła prezentację rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi przenosząc koszty utworzenia rezerw z pozycji Pozostałe koszty operacyjne do odrębnej pozycji rachunku wyników: Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi.

Pozostałe koszty operacyjne za 9 miesięcy 2019 r. zawierają:

- rezerwę w wysokości 48,8 mln zł na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, jako rezultat wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 września 2019 roku w sprawie C-383/18, dotyczącej prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty,
- rezerwę w wysokości 11,3 mln zł z tytułu niekorzystnego dla Banku wyroku sądowego dotyczącego sprawy opcyjnej klienta korporacyjnego;
- rezerwę w wysokości 6,4 mln zł na stratę operacyjną związaną z niepoprawnym wykonaniem zajęcia skarbowego w 2017 roku.

17. PODATEK DOCHODOWY

	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Podatek bieżący	(72 424)	(195 703)	(94 711)	(190 135)
Podatek odroczony	(28 642)	(84 533)	39 948	(6 940)
Podatek dochodowy	(101 066)	(280 236)	(54 763)	(197 075)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	332 568	845 865	169 525	690 498
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(63 305)	(162 232)	(32 210)	(131 195)
Wierzytelności spisane w straty	(1 083)	(3 466)	(5 622)	(6 874)
Koszty reprezentacji	(124)	44	(221)	(348)
PFRON	(377)	(1 258)	(477)	(1 438)
Opłaty na rzecz BFG	(4 158)	(36 373)	(2 340)	(29 266)
Odpis aktualizujący należności	(869)	(3 677)	1 003	1 608
Podatek od instytucji finansowych	(15 889)	(44 545)	(13 148)	(40 061)
Pozostałe różnice*	(15 261)	(28 729)	(1 748)	10 499
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Grupy z tytułu podatku dochodowego	(101 065)	(280 236)	(54 763)	(197 075)

* Pozycja "pozostałe różnice" w kwocie (28.729) tys. PLN w ciągu 9 miesięcy 2020 roku zawiera m.in. koszty rezerwy na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF w wysokości (18.720) tys. PLN oraz korzyści wynikającą z ulgi na badania i rozwój za 2019 rok w wysokości 1.816 tys. PLN, z kolei pozycja "pozostałe różnice" w kwocie 10.499 tys. PLN w I półroczu 2019 roku zawiera m.in. kwotę korzyści podatkowej wynikającej z ulgi na badania i rozwój za 2018 rok w wysokości 12.863 tys. PLN.

18. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Podstawowy		
Zysk netto	565 629	493 423
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 418 918	147 418 918
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	3,84	3,35
Rozwodniony		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	565 629	493 423
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 418 918	147 418 918
Korekty na:		
- opcje na akcje	108 738	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję (w sztukach)	147 527 656	147 418 918
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	3,83	3,35

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku netto na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 40. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

19. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30.09.2020	31.12.2019
Gotówka i pozostałe środki	2 914 860	2 566 518
Rachunek w NBP	8 740	2 092 027
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	2 923 600	4 658 545
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(2)	(374)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	2 923 598	4 658 171
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Saldo na początek okresu	(374)	(112)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(1 029)	(1)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	899	192
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	502	-
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	-	(90)
Saldo na koniec okresu	(2)	(11)

20. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	30.09.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Rachunki bieżące	156 302	(121)	156 181	262 329	(534)	261 795
Lokaty międzybankowe	98 501	(2)	98 499	296 479	(4)	296 475
Kredyty i pożyczki	3 190	(8)	3 182	7 097	(27)	7 070
Inne należności	404 991	(1 325)	403 666	114 323	(355)	113 968
Należności od banków, razem	662 984	(1 456)	661 528	680 227	(920)	679 307
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na należności od Banków	9 miesięcy do 30.09.2020			9 miesięcy do 30.09.2019		
Saldo na początek okresu	(920)			(1 261)		
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(5 984)			(408)		
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	5 264			1 980		
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	200			(1 699)		
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(16)			149		
Saldo na koniec okresu	(1 456)			(1 239)		

Według stanu na 30 września 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku należności od banków występowały w Fazie 1.

21. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
30.09.2020			
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 116 358	105 829	93 103
walutowe kontrakty swap	19 370 810	215 780	115 057
walutowe transakcje (CIRS)	12 970 339	207 981	269 024
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	4 087 270	171 129	163 956
Razem walutowe instrumenty pochodne	48 544 777	700 719	641 140
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	34 300 958	738 152	690 188
kontrakty FRA	4 300 000	-	7 805
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 342 844	4 347	1 189
Razem procentowe instrumenty pochodne	42 943 802	742 499	699 182
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	265 858	3 868	3 758
transakcje FX Spot	1 843 325	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 109 183	3 868	3 758
Instrumenty pochodne handlowe, razem	93 597 762	1 447 087	1 344 080
w tym: wyceniane na podstawie modeli	93 597 762	1 447 087	1 344 080

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2019			
Walutowe Instrumenty pochodne:			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 776 533	90 807	174 184
walutowe kontrakty swap	18 483 784	189 130	115 288
walutowe transakcje (CIRS)	12 004 222	133 287	164 022
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 277 986	26 273	43 701
Razem walutowe instrumenty pochodne:	45 542 525	439 497	497 195
Instrumenty pochodne stóp procentowych:			
kontrakty swap dla stóp procentowych	36 811 673	345 936	303 640
kontrakty FRA	5 500 000	122	346
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 569 927	10 332	9 479
Razem procentowe instrumenty pochodne:	46 881 600	356 390	313 465
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	221 292	4 999	4 977
transakcje FX Spot	2 450 189	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	2 671 481	4 999	4 977
Instrumenty pochodne handlowe, razem	95 095 606	800 886	815 637
w tym: wyceniane na podstawie modeli	95 095 606	800 886	815 637

22. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Grupa na dzień 30 września 2020 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.														
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.														
Instrumenty zabezpieczające	Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 1M, USD LIBOR 6M.														
IRS	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th rowspan="2">Wartość nominalna</th> <th colspan="2">Wartość godziwa</th> </tr> <tr> <th>Aktywa</th> <th>Zobowiązania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30.09.2020</td> <td>14 421 251</td> <td>578 742</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>31.12.2019</td> <td>6 506 139</td> <td>224 532</td> <td>1 626</td> </tr> </tbody> </table>		Wartość nominalna	Wartość godziwa		Aktywa	Zobowiązania	30.09.2020	14 421 251	578 742	-	31.12.2019	6 506 139	224 532	1 626
	Wartość nominalna			Wartość godziwa											
		Aktywa	Zobowiązania												
30.09.2020	14 421 251	578 742	-												
31.12.2019	6 506 139	224 532	1 626												
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.														

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

30.09.2020	522 375 tys. zł
31.12.2019	199 584 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 30 września 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	30.09.2020								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	578 742	-	500 000	681 072	71 567	11 084 103	2 084 509	14 421 251	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	578 742	-	500 000	681 072	71 567	11 084 103	2 084 509	14 421 251	
Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2019								
	Wartość godziwa			Nominał					Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat		
Kontrakty na stopę procentową									
Swapy (IRS)	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 608	6 506 139	
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 608	6 506 139	

Dodatkowo Grupa na dzień 30 września 2020 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego	Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.											
Pozycje zabezpieczane	Pozycjami zabezpieczanymi są: obligacje o stałym kuponie PS0422, DS1029, WS0428, FPC0427, PFR0925 oraz kredyt na stałą stopę w EUR.											
Instrumenty zabezpieczające	Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN oraz EUR, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M oraz EURIBOR 1M.											
IRS	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Wartość nominalna</th> <th colspan="2">Wartość godziwa</th> </tr> <tr> <th>Aktywa</th> <th>Zobowiązania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30.09.2020</td> <td>1 847 531</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>31.12.2019</td> <td>846 800</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Wartość nominalna	Wartość godziwa		Aktywa	Zobowiązania	30.09.2020	1 847 531	-	31.12.2019	846 800	-
Wartość nominalna	Wartość godziwa											
	Aktywa	Zobowiązania										
30.09.2020	1 847 531	-										
31.12.2019	846 800	-										
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.											

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej na dzień 30 września 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

30.09.2020								
Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa			Nominał				Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	62 833	596	96 935	-	950 000	800 000	1 847 531
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	62 833	596	96 935	-	950 000	800 000	1 847 531
31.12.2019								
Zabezpieczające instrumenty pochodne	Wartość godziwa			Nominał				Razem
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800

23. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30.09.2020		31.12.2019			
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone:						
Niebankowym podmiotom finansowym	565 582	(1 856)	563 726	576 521	(2 314)	574 207
kredyty o charakterze bieżącym	323 449	(963)	322 486	275 915	(1 191)	274 724
kredyty inwestycyjne	120 771	(357)	120 414	195 443	(614)	194 829
kredyty pozostałe	121 362	(536)	120 826	105 163	(509)	104 654
Klientom indywidualnym:	32 900 871	(1 260 411)	31 640 460	29 997 525	(1 158 392)	28 839 133
kredyty na nieruchomości	21 670 636	(372 260)	21 298 376	18 526 757	(301 880)	18 224 877
kredyty pozostałe	11 230 235	(888 151)	10 342 084	11 470 768	(856 512)	10 614 256
Podmiotom gospodarczym:	40 118 226	(2 336 977)	37 781 249	40 365 447	(1 939 521)	38 425 926
kredyty o charakterze bieżącym	19 016 200	(1 479 010)	17 537 190	20 395 569	(1 163 590)	19 231 979
kredyty inwestycyjne	14 195 470	(626 006)	13 569 464	14 066 034	(571 781)	13 494 253
kredyty pozostałe	6 906 556	(231 961)	6 674 595	5 903 844	(204 150)	5 699 694
w tym rolnikom indywidualnym:	8 618 295	(465 704)	8 152 591	8 732 840	(408 748)	8 324 092
kredyty o charakterze bieżącym	4 400 389	(240 356)	4 160 033	4 389 269	(206 874)	4 182 395
kredyty inwestycyjne	4 195 145	(223 162)	3 971 983	4 328 560	(200 839)	4 127 721
kredyty pozostałe	22 761	(2 186)	20 575	15 011	(1 035)	13 976
Instytucjom sektora budżetowego:	103 169	(1 829)	101 340	129 915	(1 925)	127 990
kredyty o charakterze bieżącym	69 372	(1 257)	68 115	93 583	(1 294)	92 289
kredyty inwestycyjne	33 141	(565)	32 576	35 635	(623)	35 012
kredyty pozostałe	656	(7)	649	697	(8)	689
Należności leasingowe	3 995 419	(120 312)	3 875 107	3 995 444	(126 057)	3 869 387
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	77 683 267	(3 721 385)	73 961 882	75 064 852	(3 228 209)	71 836 643

Na 30 września 2020 r. kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom (suma portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu i według wartości godziwej) wyniosły 79 511 249 tys. zł i wzrosły o 2 329 833 tys. zł, tj. o 3,0% w porównaniu do końca 2019 r.

Portfel kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu wyniósł 77 683 267 tys. zł na koniec analizowanego okresu i zwiększył się o 2 618 415 tys. zł, tj. o 3,5% w porównaniu do końca 2019 r.

Struktura kredytów i pożyczek brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Wartość kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom indywidualnym wyniosła 32 900 871 tys. zł (wzrost o 2 903 346 tys. zł, tj. o 9,7% w porównaniu do końca 2019 r.). Ich udział w portfelu kredytowym wycenianym według zamortyzowanego kosztu w analizowanym okresie wyniósł 42,4% (+2,4 p.p. w porównaniu do końca 2019 r.). Ponad połowę (65,9%) zaangażowania kredytowego klientów indywidualnych stanowią kredyty na nieruchomości, które na koniec września 2020 r. wyniosły 21 670 636 tys. zł. W strukturze kredytów mieszkaniowych 77,4% to kredyty udzielone w PLN, natomiast 22,4% to kredyty udzielone w CHF (w porównaniu do końca grudnia 2019 r. udział kredytów w CHF spadł o 3,7 p.p.).

Wartość portfela kredytów i pożyczek brutto udzielonych podmiotom gospodarczym (z wyłączeniem rolników) wyniosła 31 499 931 tys. zł (spadek o 132 676 tys. zł, tj. o 0,4% w porównaniu do końca 2019 r.). Ich udział w analizowanym portfelu kredytowym na koniec września 2020 r. wyniósł 40,5% i spadł o 1,6 p.p. wobec końca 2019 r. Niemal połowę tego portfela (46,4%) stanowią kredyty o charakterze bieżącym. W II i III kwartale 2020 r. widoczne stało się ograniczenie popytu na kredyt ze strony podmiotów gospodarczych oraz spadek udziału finansowania o charakterze bieżącym przy jednoczesnym wzroście wartości posiadanych depozytów, lokowanych w przeważającym stopniu na rachunkach bieżących.

Wartość portfela kredytów udzielonych rolnikom indywidualnym na koniec września 2020 r. wyniósł 8 618 295 tys. zł, odnotowując nieznaczny spadek o 1,3%, w stosunku do grudnia 2019 r. Ich udział w analizowanym portfelu kredytowym na koniec września 2020 r. wyniósł 11,1% i spadł o 0,5 p.p. wobec końca 2019 r.

Wartość należności leasingowych wyniosła 3 995 419 tys. zł (po spadku w czerwcu br. powracając do stanu z końca 2019 r.). Ich udział w portfelu kredytowym wycenianym według zamortyzowanego kosztu wyniósł 5,1% na koniec września 2020 r.

Wolumen kredytów udzielonych niebankowym podmiotom finansowym oraz instytucjom sektora budżetowego wyniósł łącznie 668 751 tys. zł, nieznacznie poniżej poziomu z końca grudnia 2019 r. (706 436 tys. zł).

Wskaźnik udziału ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w kredytach i pożyczkach brutto udzielonych klientom i wycenianych według zamortyzowanego kosztu wyniósł 6,4% na koniec września 2020 r. (+0,5 p.p. w stosunku do końca ub. roku).

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na fazy przedstawia się następująco:

30.09.2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone:	66 596 416	6 284 416	4 802 435	77 683 267	381 326
Niebankowym podmiotom finansowym	563 631	1 104	847	565 582	78
Klientom indywidualnym	29 760 653	1 609 385	1 530 833	32 900 871	89 300
Podmiotom gospodarczym:	32 714 114	4 307 530	3 096 582	40 118 226	291 905
w tym rolnikom indywidualnym	6 820 408	886 561	911 326	8 618 295	17
Instytucjom sektora budżetowego	102 980	53	136	103 169	43
Należności leasingowe	3 455 038	366 344	174 037	3 995 419	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(624 703)	(407 964)	(2 688 718)	(3 721 385)	(68 523)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 460)	(28)	(368)	(1 856)	(22)
Klientom indywidualnym	(212 681)	(184 844)	(862 886)	(1 260 411)	(14 996)
Podmiotom gospodarczym:	(382 697)	(208 764)	(1 745 516)	(2 336 977)	(53 493)
w tym rolnikom indywidualnym	(35 300)	(61 896)	(368 508)	(465 704)	(6)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 722)	(10)	(97)	(1 829)	(12)
Należności leasingowe	(26 143)	(14 318)	(79 851)	(120 312)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	65 971 713	5 876 452	2 113 717	73 961 882	312 803

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone:	63 874 173	6 910 703	4 279 976	75 064 852	442 061
Niebankowym podmiotom finansowym	575 529	84	908	576 521	73
Klientom indywidualnym	26 877 993	1 786 916	1 332 616	29 997 525	103 974
Podmiotom gospodarczym:	33 009 871	4 606 005	2 749 571	40 365 447	337 974
w tym rolnikom indywidualnym	6 997 926	966 263	768 651	8 732 840	17
Instytucjom sektora budżetowego	127 419	2 362	134	129 915	40
Należności leasingowe	3 283 361	515 336	196 747	3 995 444	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(462 118)	(481 781)	(2 284 310)	(3 228 209)	(52 253)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 907)	(10)	(397)	(2 314)	(21)
Klientom indywidualnym	(185 466)	(206 902)	(766 024)	(1 158 392)	(11 089)
Podmiotom gospodarczym:	(246 545)	(248 549)	(1 444 427)	(1 939 521)	(41 137)
w tym rolnikom indywidualnym	(34 731)	(77 123)	(296 894)	(408 748)	(4)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 756)	(82)	(87)	(1 925)	(6)
Należności leasingowe	(26 444)	(26 238)	(73 375)	(126 057)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	63 412 055	6 428 922	1 995 666	71 836 643	389 808

Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu:

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2020 roku	(462 118)	(481 781)	(2 284 310)	(3 228 209)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(232 521)	(61 781)	(98 300)	(392 602)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	38 828	18 026	92 496	149 350
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	21 236	87 029	(524 223)	(415 958)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	-	31 968	31 968
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	9 872	30 543	93 651	134 066
Stan na 30 września 2020 roku	(624 703)	(407 964)	(2 688 718)	(3 721 385)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	(509 733)	(505 571)	(2 035 857)	(3 051 161)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(204 316)	(80 717)	(45 904)	(330 937)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	111 577	53 645	77 921	243 143
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	174 046	(47 597)	(382 999)	(256 550)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	12	26 555	26 567
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	(31 167)	(7 244)	53 174	14 763
Stan na 30 września 2019 roku	(459 593)	(587 472)	(2 307 110)	(3 354 175)

Wartość brutto kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	30.09.2020	31.12.2019
CHF	4 854 527	4 839 915
EUR	47 996	49 088
PLN	16 765 600	13 634 997
USD	2 513	2 757
Razem	21 670 636	18 526 757

Wartość portfela kredytowego w CHF

	30.09.2020			
Wartość portfela kredytowego w CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	565 582	-	(1 856)	-
kredyty o charakterze bieżącym	323 449	-	(963)	-
kredyty inwestycyjne	120 771	-	(357)	-
kredyty pozostałe	121 362	-	(536)	-
Klientom indywidualnym:	32 900 871	4 910 751	(1 260 411)	(214 230)
kredyty na nieruchomości	21 670 636	4 854 527	(372 260)	(202 655)
kredyty pozostałe	11 230 235	56 224	(888 151)	(11 575)
Podmiotom gospodarczym:	40 118 226	152 098	(2 336 977)	(10 450)
kredyty o charakterze bieżącym	19 016 200	140 146	(1 479 010)	(6 069)
kredyty inwestycyjne	14 195 470	10 313	(626 006)	(4 378)
kredyty pozostałe	6 906 556	1 639	(231 961)	(3)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 618 295	3 206	(465 704)	(485)
kredyty o charakterze bieżącym	4 400 389	3 102	(240 356)	(485)
kredyty inwestycyjne	4 195 145	104	(223 162)	-
kredyty pozostałe	22 761	-	(2 186)	-
Institucjom sektora budżetowego:	103 169	-	(1 829)	-
kredyty o charakterze bieżącym	69 372	-	(1 257)	-
kredyty inwestycyjne	33 141	-	(565)	-
kredyty pozostałe	656	-	(7)	-
Należności leasingowe	3 995 419	42 464	(120 312)	(7 168)
Kredyty i pożyczki, razem	77 683 267	5 105 313	(3 721 385)	(231 848)

31.12.2019				
Wartość portfela kredytowego w CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	576 521	-	(2 314)	-
kredyty o charakterze bieżącym	275 915	-	(1 191)	-
kredyty inwestycyjne	195 443	-	(614)	-
kredyty pozostałe	105 163	-	(509)	-
Klientom indywidualnym:	29 997 525	4 898 041	(1 158 392)	(173 819)
kredyty na nieruchomości	18 526 757	4 839 915	(301 880)	(164 191)
kredyty pozostałe	11 470 768	58 126	(856 512)	(9 628)
Podmiotom gospodarczym:	40 365 447	148 434	(1 939 521)	(8 532)
kredyty o charakterze bieżącym	20 395 569	135 201	(1 163 590)	(5 542)
kredyty inwestycyjne	14 066 034	11 096	(571 781)	(2 986)
kredyty pozostałe	5 903 844	2 137	(204 150)	(4)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 732 840	3 447	(408 748)	(261)
kredyty o charakterze bieżącym	4 389 269	3 306	(206 874)	(261)
kredyty inwestycyjne	4 328 560	141	(200 839)	-
kredyty pozostałe	15 011	-	(1 035)	-
Instytucjom sektora budżetowego:	129 915	-	(1 925)	-
kredyty o charakterze bieżącym	93 583	-	(1 294)	-
kredyty inwestycyjne	35 635	-	(623)	-
kredyty pozostałe	697	-	(8)	-
Należności leasingowe	3 995 444	42 710	(126 057)	(7 558)
Kredyty i pożyczki, razem	75 064 852	5 089 185	(3 228 209)	(189 909)

24. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	30.09.2020	31.12.2019
Kredyty preferencyjne	1 640 581	1 974 396
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	1 640 581	1 974 396

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałaby ujęta, gdyby Grupa - zgodnie z wymogiem IFRS 9 - nie dokonała reklasyfikacji tych portfeli według wartości godziwej przez wynik finansowy.

	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa
30.09.2020	1 827 982	1 640 581
31.12.2019	2 116 564	1 974 396

Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
30.09.2020	1 254 278	252 796	133 507	1 640 581
31.12.2019	1 505 517	322 161	146 718	1 974 396

25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	30.09.2020			31.12.2019		
Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 584	-	5 584	5 231	(64)	5 167
emitowane przez banki krajowe	2 929 189	(4)	2 929 185	28 194	(296)	27 898
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	300 592	-	300 592	-	-	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	18 186 407	(88)	18 186 318	17 427 475	(72)	17 427 403
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	324 608	(12 235)	312 373	380 660	(21 691)	358 969
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	98 614	(368)	98 246	97 611	(403)	97 208
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	21 844 994	(12 695)	21 832 298	17 939 171	(22 526)	17 916 645
30.09.2020		Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Papiery wartościowe	21 647 905		4 662	192 427	21 844 994	188 272
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne		5 584	-	-	5 584	-
emitowane przez banki krajowe		2 929 189	-	-	2 929 189	-
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe		300 592	-	-	300 592	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe		18 186 407	-	-	18 186 407	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje		127 519	4 662	192 427	324 608	188 272
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne		98 614	-	-	98 614	-
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:		(871)	(477)	(11 347)	(12 695)	(7 192)
emitowane przez banki krajowe		(4)	-	-	(4)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe		(88)	-	-	(88)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje		(411)	(477)	(11 347)	(12 235)	(7 192)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne		(368)	-	-	(368)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	21 647 034		4 185	181 080	21 832 298	181 080

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Papiery wartościowe	17 706 009	24 487	208 675	17 939 171	204 520
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 231	-	-	5 231	-
emitowane przez banki krajowe	28 194	-	-	28 194	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 427 475	-	-	17 427 475	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	147 498	24 487	208 675	380 660	204 520
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	97 611	-	-	97 611	-
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(1 193)	(3 619)	(17 714)	(22 526)	(13 559)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(64)	-	-	(64)	-
emitowane przez banki krajowe	(296)	-	-	(296)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(72)	-	-	(72)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(358)	(3 619)	(17 714)	(21 691)	(13 559)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(403)	-	-	(403)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 704 816	20 868	190 961	17 916 645	190 961

26. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	30.09.2020	31.12.2019
	Wartość bilansowa	
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	54 218	53 902
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	63 166	24 191
Instrumenty kapitałowe	246 449	163 334
Jednostki uczestnictwa	42	327
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	363 874	241 754

27. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Papiery wartościowe	30.09.2020	31.12.2019
Bony pieniężne NBP	3 999 922	-
Obligacje emitowane przez banki	2 940 779	530 927
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	5 528 892	7 422 431
Obligacje emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	2 237 662	-
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 707 256	7 953 358

Wycena dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody dokonywana jest w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy użyciu bieżących rynkowych stóp procentowych, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego emitenta w wysokości odpowiadającej parametrom obserwowanym na rynku dla transakcji o podobnym ryzyku kredytowym i horyzoncie czasowym. Wycena nie uwzględnia założeń, które nie mogą być zaobserwowane bezpośrednio na rynku.

28. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	30.09.2020	31.12.2019
Licencje	408 143	279 675
Inne wartości niematerialne	8 136	8 299
Nakłady na wartości niematerialne	136 296	231 971
Wartości niematerialne, razem	552 575	519 945

W III kwartałach 2020 roku wartość bilansowa netto nabytych przez Grupę składników „Wartości niematerialne” wynosi 152 915 tys. zł (w III kwartałach 2019 roku wyniosła 159 701 tys. zł), natomiast wartość bilansowa netto składników zbytych i zlikwidowanych wynosi 3 272 tys. zł (w III kwartałach 2019 roku wyniosła 1 202 tys. zł).

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Grupa na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Grupa według stanu na 30.09.2020 r. oraz 31.12.2019 r. nie posiadała istotnych zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem wartości niematerialnych.

29. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	30.09.2020	31.12.2019
Środki trwałe, w tym:	502 485	542 519
grunty i budynki	138 781	202 586
sprzęt informatyczny	163 025	145 474
wyposażenie biurowe	47 236	41 593
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	153 443	152 866
Środki trwałe w budowie	26 543	94 174
Prawo do użytkowania, w tym:	594 965	590 053
grunty i budynki	578 795	572 275
pojazdy samochodowe	16 053	13 487
sprzęt informatyczny	-	4 104
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	117	187
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 123 993	1 226 746

W III kwartałach 2020 roku wartość bilansowa netto nabytych przez Grupę składników „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosi 63 010 tys. zł (w III kwartałach 2019 roku wyniosła 255 076 tys. zł), natomiast wartość bilansowa netto składników zbytych i zlikwidowanych wynosi 75 195 tys. zł (w III kwartałach 2019 roku wyniosła 10 006 tys. zł).

Grupa według stanu na 30.09.2020 r. posiadała istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 18 434 tys. zł. w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych (brak istotnych zobowiązań według stanu na 31.12.2019 r.).

30. LEASING

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłatomaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Grupa zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Grupa jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 roku do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Grupa ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Grupa posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	30.09.2020	30.09.2019
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(101 713)	(111 262)
- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(5 178)	(6 456)
- koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(92 197)	(91 863)
- koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(4 338)	(12 943)

	30.09.2020	31.12.2019
Niedzdykontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności		
Do jednego roku	120 124	118 827
Powyżej 1 roku do 5 lat	365 730	350 628
Powyżej 5 lat	190 274	198 954
Razem	676 129	668 409

	30.09.2020	31.12.2019
Wartość księgowa zobowiązań z tytułu zdyskontowanych opłat leasingowych	629 323	602 192

31. INNE AKTYWA

Inne aktywa:	30.09.2020	31.12.2019
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	302 267	332 647
przychody do otrzymania	124 354	116 651
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	32 150	30 566
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	7 675	6 387
Pozostałe:		
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	262 000	288 740
koszty do rozliczenia w czasie	40 152	41 617
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	43 524	74 232
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	24 207	34 738
pozostałe	74 253	68 344
Inne aktywa brutto, razem	910 582	993 922
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(100 238)	(109 077)
Inne aktywa netto, razem	810 344	884 845

32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO

Zobowiązania wobec Banku Centralnego	30.09.2020	31.12.2019
Przekroczenie salda na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	106 994	-

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

Zobowiązania wobec innych banków	30.09.2020	31.12.2019
Rachunki bieżące	958 651	593 160
Depozyty międzybankowe	707 376	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	3 806 916	3 682 321
Inne zobowiązania	1 152 265	209 783
Zobowiązania wobec innych banków, razem	6 625 208	4 485 264

W pozycji „Inne zobowiązania” na 30.09.2020 r. zaprezentowane zostały także zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu w kwocie 677 891 tys. zł.

Nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Banku i obowiązkami informacyjnymi w III kwartałach 2020 roku i w 2019 roku.

34. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	30.09.2020	31.12.2019
NIEBANKOWE PODMIOTY FINANSOWE	2 341 461	2 443 792
Rachunki bieżące	1 888 103	375 256
Depozyty terminowe	452 550	2 068 517
Inne zobowiązania	808	19
KLIENCI INDYWIDUALNI	42 363 968	42 350 458
Rachunki bieżące	33 159 753	27 275 384
Depozyty terminowe	8 823 299	14 753 587
Inne zobowiązania	380 916	321 487
PODMIOTY GOSPODARCZE	48 865 680	40 338 786
Rachunki bieżące	44 534 880	29 239 743
Depozyty terminowe	4 113 613	10 336 908
Inne zobowiązania	217 187	762 135
w tym ROLNICY INDYWIDUALNI	2 061 331	1 942 191
Rachunki bieżące	1 980 724	1 827 333
Depozyty terminowe	68 359	105 709
Inne zobowiązania	12 248	9 149
INSTYTUCJE SEKTORA BUDŻETOWEGO	1 308 907	1 001 948
Rachunki bieżące	1 065 479	788 034
Depozyty terminowe	242 277	212 777
Inne zobowiązania	1 151	1 137
Zobowiązania wobec klientów, razem	94 880 015	86 134 984

Na koniec września 2020 r. zobowiązania wobec klientów wynosiły 94 880 015 tys. zł i były wyższe o 8 745 031 tys. zł, tj. o 10,2% w porównaniu do końca 2019 r., pomimo istotnego spadku oprocentowań depozytów bankowych w rezultacie obniżek stóp procentowych do poziomu bliskiego zeru.

W układzie podmiotowym wzrost dotyczył przede wszystkim zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych (stan na koniec września 2020 r.: 48 865 680 tys. zł), których wolumen zwiększył się o 8 526 894 tys. zł, tj. o 21,1% w porównaniu do stanu na koniec 2019 r. (wzrost depozytów bieżących o 15 295 137 tys. zł, tj. o 52,3%, przy spadku depozytów terminowych o 6 223 295 tys. zł). Udział tego segmentu w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem wzrósł do 51,5% wobec 46,8% na koniec grudnia 2019 r.

Wolumen depozytów klientów indywidualnych na koniec września 2020 r. był zbliżony do poziomu z grudnia ub. roku i wynosił 42 363 967 tys. zł. Jednocześnie udział depozytów tej grupy klientów w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem obniżył się do poziomu 44,7% wobec 49,2% na koniec 2019 r.

Depozyty niebankowych podmiotów finansowych na koniec września 2020 r. wyniosły 2 341 461 tys. zł i były niższe o 4,2% w stosunku do grudnia 2019 r.).

Wolumen depozytów instytucji sektora budżetowego wzrósł o 306 959 tys. zł (tj. o 30,6%) do poziomu 1 308 907 tys. zł.

Udział rachunków bieżących w strukturze zobowiązań wobec klientów ogółem wyniósł na koniec września 2020 r. 85,0%, odnotowując wzrost o 18,0 p.p. w porównaniu do końca 2019 r. Środki zdeponowane na rachunkach bieżących wyniosły 80 648 215 tys. zł i zwiększyły się o 22 969 798 tys. zł, tj. o 39,8%. Wzrost ten dotyczył wszystkich grup klientów: podmiotów gospodarczych (+15 295 137 tys. zł, tj. o 52,3%), klientów indywidualnych (+5 884 369 tys. zł, tj. o 21,6%), niebankowych podmiotów gospodarczych (+1 512 847 tys. zł, tj. o 403,2%) oraz instytucji sektora budżetowego (+277 445 tys. zł, tj. o 35,2%).

Udział depozytów terminowych w strukturze zobowiązań wobec klientów w analizowanym okresie wyniósł 14,4% i spadł o 17,4 p.p. w porównaniu do końca 2019 r. Wartościowo lokaty terminowe spadły o 13 740 050 tys. zł, tj. o 50,2% w porównaniu do grudnia 2019 r. i osiągnęły poziom 13 631 739 tys. zł. Spadek ten dotyczył przede wszystkim podmiotów gospodarczych oraz klientów indywidualnych (odpowiednio o: 6 223 295 tys. zł oraz 5 930 288 tys. zł).

Udział innych zobowiązań w strukturze zobowiązań wobec klientów wyniósł 0,6% (spadek o 0,6 p.p. wobec grudnia 2019 r.). Ich wolumen wyniósł 600 062 tys. zł.

35. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

	30.09.2020	31.12.2019
Dłużne papiery wartościowe	1 504 164	2 179 052
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Stan na początek okresu	2 179 052	2 179 424
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(674 873)	-
Zmiana z tytułu dyskonta, odsetek, prowizji i opłat od dłużnych papierów wartościowych rozliczanych według ESP, różnic kursowych	(15)	-
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	1 504 164	2 179 424

W grudniu 2017 roku spółka SPV wyemitowała obligacje na łączną kwotę 2 180 850 tys. zł z maksymalnym pierwotnym terminem wykupu do 27.04.2032 roku. Zabezpieczenie spłaty obligacji stanowią należności z tytułu kredytów i pożyczek będące przedmiotem sekurytyzacji. Transakcja sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych opisana jest w notcie 45.

36. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

Zobowiązania podporządkowane	30.09.2020	31.12.2019
	1 975 455	1 882 064
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Stan na początek okresu	1 882 064	1 875 769
Zmiana z tytułu odsetek, prowizji i opłat rozliczanych według ESP	(244)	(1 635)
Różnice kursowe	93 635	46 400
Stan na koniec okresu	1 975 455	1 920 534

37. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania	30.09.2020	31.12.2019
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	213 305	214 377
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	98 400	104 886
Przychody przyszłych okresów	92 686	114 931
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	3 458	9 830
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	38 738	27 440
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	394 950	480 839
Rezerwy na koszty rzeczowe	259 273	341 305
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	192 636	336 827
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	44 416	44 570
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	59 055	64 183
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	31 092	39 511
Pozostałe	72 457	114 715
Pozostałe zobowiązania, razem	1 500 465	1 893 414

38. REZERWY

	30.09.2020	31.12.2019
Rezerwa na restrukturyzację	68 249	113 076
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	18 207	16 209
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	213 658	233 179
Rezerwa na sprawy sporne i podobne zobowiązania	236 478	166 073
Pozostałe rezerwy	4 334	2 524
Rezerwy, razem	540 925	531 061
Rezerwy na restrukturyzację	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	113 076	171 889
Utworzenie rezerwy	7 698	3 312
Wykorzystanie rezerw	(52 499)	(37 244)
Rozwiązanie rezerw	-	(687)
Inne zmiany	(27)	(10 788)
Wartość bilansowa na koniec okresu	68 249	126 482
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	16 209	14 703
Utworzenie rezerw	3 126	2 671
Wykorzystanie rezerw	(820)	-
Rozwiązanie rezerw	(308)	(1 431)
Wartość bilansowa na koniec okresu	18 207	15 943
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	233 179	149 530
Utworzenie rezerwy	527 366	289 909
Rozwiązanie rezerwy	(549 517)	(297 189)
Inne zmiany	2 630	8 778
Wartość bilansowa na koniec okresu	213 658	151 028
Rezerwy na sprawy sporne i podobne zobowiązania	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	166 073	62 156
Utworzenie rezerwy	109 294	71 412
Wykorzystanie rezerw	(30 130)	(19 287)
Rozwiązanie rezerwy	(8 760)	(9 520)
Inne zmiany	-	(1 118)
Wartość bilansowa na koniec okresu	236 478	103 643
Pozostałe rezerwy	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	2 524	39 134
Utworzenie rezerwy	14	8 300
Wykorzystanie rezerw	(25)	-
Rozwiązanie rezerw	(5)	(652)
Inne zmiany	1 826	(1 824)
Wartość bilansowa na koniec okresu	4 334	44 958

39. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	30.09.2020	31.12.2019
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 19)	2 923 598	4 658 171
Rachunki bieżące banków i inne należności	156 302	173 524
Lokaty międzybankowe	98 500	-
Kredyty i pożyczki	148	1 514
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	3 178 548	4 833 209

40. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.”.

Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami BNP Paribas S.A. oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD4.

Zgodnie z *Polityką wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku* zmodyfikowaną 31 grudnia 2019 roku i regulaminami przyjętymi na jej podstawie, tj. *Regulaminem przypisywania i wypłaty składników wynagrodzenia zmiennego członkom Zarządu BNP Paribas Bank Polska S.A.* oraz *Regulaminem przypisywania i wypłaty składników wynagrodzenia zmiennego osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka innym niż członkowie Zarządu BNP Paribas Bank Polska S.A.*, została zmieniona forma instrumentu finansowego, w którym wypłacana jest część wynagrodzenia zmiennego z akcji fantomowych na akcje zwykłe (zmiana nie dotyczy osób, które zakończyły współpracę z Bankiem).

W dniu 31 stycznia 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie wprowadzenia *Programu Motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku (MRT)*.

Program oparty na akcjach fantomowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obowiązywał program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego w formie instrumentu finansowego - akcje fantomowe, którego rozliczenie będzie następowało w kolejnych okresach.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Instrumenty finansowe (akcje fantomowe) – zmiany w programie za III kwartały 2020 roku oraz za 2019 rok.

	30.09.2020		31.12.2019	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	294 738	15 628	182 913	10 684
przyznane w danym okresie	13 586	928	170 853	8 440
wykonane w danym okresie	(46 852)	(3 112)	(59 028)	(3 496)
Stan na koniec okresu	261 472	13 444	294 738	15 628

W pierwszych trzech kwartałach 2020 roku dokonane zostały płatności z tytułu realizacji praw do akcji fantomowych odroczonej (w ramach programu za lata 2015, 2016 i 2017) w kwocie 3 112 tys. złotych.

Poniższa tabela przedstawia warunki planu nabywania akcji fantomowych w roku 2020

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	11 marca 2020 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	18 marca 2020 roku

Program oparty na akcjach Banku

Obecnie obowiązuje nowy program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na profil ryzyka. Wynagrodzenie zmienne jest podzielone na część przyznaną w formie instrumentu finansowego (akcje Banku) oraz pozostałą część przyznaną w formie pieniężnej.

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Bank będzie przyznawać uczestnikom Programu Motywacyjnego warranty subskrypcyjne, z których wynikać będzie prawo do objęcia nowych akcji Banku Serii M wyemitowanych przez Bank w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Liczba akcji Serii M nie będzie większa niż 576.000. Prawa do objęcia akcji Serii M będą przyznawane z uwzględnieniem określonych w Polityce wynagradzania i regulaminach przyjętych na jej podstawie zasad podziału wynagrodzenia zmiennego na część nieodroczonej i część odroczonej. Akcje Serii M będą stanowić składnik wynagrodzenia zmiennego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz.U. 2017, poz. 637, ze zm.).

W celu realizacji Programu Motywacyjnego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło również uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji Serii M, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji Serii M, zmiany Statutu Banku oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji Serii M do obrotu na rynku regulowanym.

Warranty i akcje wydawane będą osobom uprawnionym w latach 2021-2026, w terminach określonych w wymienionych uchwałach. Pierwsze warranty subskrypcyjne Serii A1 i A2 zostaną wydane do 31 marca 2021, a prawa wynikające z warrantów Serii A1 będą mogły zostać zrealizowane od 1 kwietnia 2021 roku do 30 września 2021.

Bank uzyskał w dniu 24 kwietnia 2020 roku decyzję Komisji Nadzoru Finansowego na zamiany Statutu wynikające z tej Uchwały, a 14 maja 2020 roku warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane przez Sąd.

Wysokość oraz podział na część nieodroczonej i odroczonej wynagrodzenia zmiennego dla pracowników zidentyfikowanych jako MRT ustalana jest zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką wynagradzania i regulaminami przyjętymi na jej podstawie. Regulaminy zawierają informację o poziomach premii rocznej przypisanych do poszczególnych ocen:

1. część stanowiąca co najmniej 50% jest przypisywana w formie akcji Banku (które zostaną objęte w drodze wykonania praw z warrantów subskrypcyjnych);
2. część wynagrodzenia zmiennego nie mniejsza niż 40% tego wynagrodzenia podlega odroczeniu. Okres odroczenia wynosi co najmniej 3 lata. W przypadku przypisania wynagrodzenia zmiennego w kwocie wyższej niż kwota uznana za szczególnie wysoką okres odroczenia wynosi maksymalnie 5 lat. Część odroczonej wynagrodzenia zmiennego jest podzielona na równe części odpowiednio do liczby lat okresu odroczenia.

W celu zapewnienia jednolitych i zgodnych z prawem warunków nabywania prawa do wynagrodzenia i jego wypłaty, osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku wynagrodzenie wypłacane jest z uwzględnieniem zasad adekwatności, proporcjonalności i niedyskryminacji.

Zasady obowiązujące w Banku uwzględniają możliwość wstrzymania lub ograniczenia wypłaty wynagrodzenia zmiennego w przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora:

1. Zakazane jest wypłacanie przypisanego wynagrodzenia zmiennego ponad maksymalną kwotę podlegającą wypłacie (tzw. MDA) w sytuacji, w której Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora w rozumieniu i na zasadach określonych w *art. 55 i 56 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym*.
2. W przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora, wówczas przed obliczeniem MDA, Bank:

- nie podejmuje zobowiązań w zakresie wypłat wynagrodzenia zmiennego lub uznaniowych świadczeń emerytalnych;
- nie dokonuje wypłat wynagrodzenia zmiennego, jeżeli zobowiązanie do ich wypłaty powstało w okresie, w którym Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora.

W przypadku ustania stosunku prawnego łączącego Bank oraz daną osobę mającą istotny wpływ na profil ryzyka Banku lub w przypadku, gdy stanowisko zostanie wykluczone z wykazu, wynagrodzenie jest wypłacane pod warunkiem spełniania wymagań określonych w Polityce wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka banku BNP Paribas Bank Polska S.A.

Osoba jest uprawniona do wynagrodzenia zmiennego pod warunkiem, że nie postawiono jej zarzutów i nie podlega sankcjom karnym lub dyscyplinarnym.

Liczba warrantów przyznanych za rok 2019 w ramach nieodroczonej części wynagrodzenia zmiennego, które zostaną wydane w 2021 roku wynosi maksymalnie 94 108 sztuk.

W okresie do 30 września 2020 roku w związku z przyznaniem bonusu za rok 2019 i szacowanym za rok 2020 Bank ujął w kosztach i kapitałach kwotę 6 316 tys. złotych, przy czym przyznanie bonusu za 2020 rok (tzw. grant date) nastąpi w 2021 roku.

Instrumenty finansowe (akcje- część odroczone) 30.09.2020.

	30.09.2020	
	Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	-	-
przyznane w danym okresie	68 910	4 638
Stan na koniec okresu	68 910	4 638

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji/Warrantów w roku 2020

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje w formie akcji
Data ogłoszenia programu	31 stycznia 2020 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji	11 marca 2020 roku
Data zakończenia przyznania akcji	18 marca 2020 roku

41. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty	9 miesięcy do 30.09.2020	9 miesięcy do 30.09.2019
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	93 635	46 400
Wpływ MSSF 16 w zakresie zobowiązań	-	(596 492)
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów	-	610 497
Wycena papierów wartościowych ujętych w rachunku zysków i strat	(146 684)	210 784
Odpis na papiery wartościowe	9 831	(4 288)
Pozostałe korekty	(15 141)	7 587
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	(58 359)	274 488

42. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	30.09.2020	31.12.2019
Udzielone zobowiązania warunkowe	35 863 675	31 087 503
zobowiązania dotyczące finansowania	29 225 212	24 293 205
zobowiązania gwarancyjne	6 638 463	6 794 298
Otrzymane zobowiązania warunkowe	20 834 787	21 443 112
zobowiązania o charakterze finansowym	12 786 321	12 127 379
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	8 048 466	9 315 733

43. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Bank klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodyki wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W III kwartałach 2020 roku Bank nie dokonywał zmian w sposobie wyceny według wartości godziwej, które skutkowałyby transferem składników aktywów i zobowiązań finansowych pomiędzy poziomami.

Na dzień 30.09.2020 r. poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- do pierwszego: obligacje skarbowe i emitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
- do drugiego: opcje na stopę procentową w EUR, USD i GBP, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 1 roku, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe zapadające w ciągu 1 roku, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych),
- do trzeciego: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, swapy towarowe zapadające w terminie dłuższym niż 1 rok, bazowe swapy procentowo-walutowe o zapadalności dłuższej niż 10 lat, swapy procentowe z terminem zapadalności przekraczającym 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), a także te instrumenty pochodne, na które utworzono korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego (Fair Value Correction lub Credit Value Adjustment o istotnej wysokości) oraz obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej na trzy kategorie:

30.09.2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	14 707 298	1 390 331	2 696 488	18 794 116
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 032 115	414 972	1 447 087
Instrumenty zabezpieczające	-	358 216	220 526	578 742
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 707 256	-	-	14 707 256
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	42	-	363 833	363 875
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 640 581	1 640 581
Nieruchomość inwestycyjna	-	-	56 577	56 577
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	1 036 011	370 903	1 406 914
Pochodne instrumenty finansowe	-	973 178	370 903	1 344 080
Instrumenty zabezpieczające	-	62 833	-	62 833
31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	7 953 400	633 897	2 664 206	11 251 503
Pochodne instrumenty finansowe	-	500 072	300 814	800 886
Instrumenty zabezpieczające	-	133 540	90 992	224 532
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	-	-	7 953 358
Instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	42	285	241 427	241 754
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 974 396	1 974 396
Nieruchomość inwestycyjna	-	-	56 577	56 577
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	532 589	307 681	840 270
Pochodne instrumenty finansowe	-	509 582	306 055	815 637
Instrumenty zabezpieczające	-	23 007	1 626	24 633

W przypadku części instrumentów pochodnych nastąpiła zmiana poziomu wyceny z 3 do 2 spowodowana skróceniem się czasu do zapadalności transakcji. Dwie transakcje zmieniły poziom wyceny z 2 na 3 ze względu na zastosowanie korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele).

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku pochodnych instrumentów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3, parametrem nieobserwowalnym są korelacje pomiędzy indeksami giełdowymi, korelacje pomiędzy kursami walutowymi a indeksami giełdowym jak również zmienności implikowane akcji notowanych na GPW oraz indeksu WIG20.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe, która zastępowana jest wartością marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
30.09.2020						
Stan na początek okresu	300 814	90 992	2 215 823	56 577	(306 055)	(1 626)
Łączne zyski / straty ujęte w:	114 158	129 534	35 486	-	(64 848)	1 626
rachunku zysków i strat	114 158	129 534	35 486	-	(64 848)	1 626
Nabycie	-	-	24 484	-	-	-
Sprzedaż	-	-	(524)	-	-	-
Rozliczenie	-	-	(275 850)	-	-	-
Transfery	-	-	4 995	-	-	-
Stan na koniec okresu	414 972	220 526	2 004 414	56 577	(370 903)	-
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu						
	114 158	129 534	35 486	-	(64 848)	1 626
	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Nieruchomości inwestycyjne	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
30.09.2019						
Stan na początek okresu	349 596	58 093	2 561 863	55 868	(493 868)	-
Łączne zyski / straty ujęte w:	248 596	94 198	(40 933)	-	(238 215)	(5 397)
rachunku zysków i strat	248 596	94 198	(40 933)	-	(238 215)	(5 397)
Nabycie	25 715	-	5 000	-	(3 695)	-
Rozliczenie	(167 706)	-	(279 565)	-	286 137	-
Transfery	(75 089)	-	3 000	-	26 375	-
Stan na koniec okresu	381 112	152 291	2 249 365	55 868	(423 266)	(5 397)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu						
	248 596	94 198	(40 933)	-	(238 215)	(5 397)

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) Banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marża ta może zostać wyznaczona na dwa sposoby, albo na podstawie marż stosowanych do kredytów danego typu udzielonych w ciągu ostatnich 6 miesięcy, albo z wykorzystaniem parametrów ryzyka kredytowego danego klienta wyznaczanych w procesie wyliczania utraty wartości instrumentów finansowych.

W przypadku stosowania pierwszego podejścia dla kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, ze względu na brak nowych transakcji, podstawą do wyznaczenia marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe jest marża całego portfela danego typu kredytów hipotecznych. W przypadku niewystarczającej ilości kredytów, uniemożliwiającej wiarygodne określenie wysokości marży, zastosowanie ma średnia marża rynkowa dla produktów danego typu.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w śródrocznym skróconym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym jest bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

30.09.2020	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 923 598	2 923 598	3
Należności od banków	661 528	637 692	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	73 961 882	73 387 947	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21 832 298	23 815 784	1,3
Inne aktywa finansowe	528 061	528 061	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	106 994	106 994	3
Zobowiązania wobec banków	6 625 208	6 617 545	3
Zobowiązania wobec klientów	94 880 015	94 914 360	3
Zobowiązania podporządkowane	1 975 455	2 232 802	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	629 323	629 323	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	779 942	779 942	3
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 504 164	1 504 164	3

31.12.2019	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 171	4 658 171	3
Należności od banków	679 308	669 149	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71 836 643	71 336 848	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 916 645	18 771 310	1,3
Inne aktywa finansowe	584 001	584 001	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	4 485 264	4 483 168	3
Zobowiązania wobec klientów	86 134 984	86 175 042	3
Zobowiązania podporządkowane	1 882 064	2 119 516	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	602 192	602 192	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	876 883	876 883	3
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 179 052	2 179 052	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o koszt finansowania oraz o rzeczywiste lub oszacowane marże na ryzyko kredytowe.

c) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

d) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

e) Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwą zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oszacowano stosując model dyskontujący przyszłe przepływy pieniężne wynikające z inwestycji, bazujący na rynkowych krzywych stóp procentowych skorygowanych o ryzyko kredytowe emitenta.

44. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI

Sprzedż wierzytelności

W 2020 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego i MSP.

Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wynosiła 121 018 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 105 253 tys. zł.

Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 14 959 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł - 806 tys. zł i jest prezentowany w liniach utworzenie i rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek.

45. SEKURTYZACJA

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych i samochodowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) z siedzibą w Irlandii. Okres rewolwingowy wynosił 24 miesiące i zakończył się w grudniu 2019 roku. Od stycznia 2020 roku transakcja podlega amortyzacji.

W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 r.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów. Na koniec września 2020 roku wartość obligacji i pożyczki wynosiła łącznie 1 586 137 tys. zł.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 30 września 2020 roku według wartości netto 1 578 948 tys. zł.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

Na transakcję mają wpływ czynniki związane ze skutkami epidemii koronawirusa. Z jednej strony na wartość przepływów i przyszłych przepływów w transakcji wpływają odroczenia spłat rat kredytowych udzielane od 19 marca 2020 roku przez Bank w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków związanych z epidemią koronawirusa, a obecnie w szczególności wynikające z Ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19.

Z drugiej strony wpływ mają również decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu podstawowych stóp procentowych NBP, w szczególności stopy referencyjnej do 0,10% w dniu 29 maja 2020 roku, które skutkowały obniżeniem maksymalnego oprocentowania kredytów i pożyczek a także spadek rynkowych stawek WIBOR.

W chwili obecnej nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie przez Bank wpływu epidemii koronawirusa na tę transakcję, w szczególności związanego z ewentualnym długotrwałym pogorszeniem sytuacji kredytobiorców.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań:

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	30.09.2020	31.12.2019	30.09.2020	31.12.2019
Aktywa	1 578 948	2 247 024	1 482 365	2 130 777
Zobowiązania	1 586 137	2 298 573	1 586 137	2 298 573

46. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 30 września 2020 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.
7. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanyymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanyymi

30.09.2020	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
Aktywa	1 390 972	49 607	192 237	17	1 632 833
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	143 242	42 476	181 614	4	367 336
Pochodne instrumenty finansowe	668 775	6 656	-	-	675 431
Pochodne instrumenty zabezpieczające	578 267	474	-	-	578 742
Inne aktywa	688	-	10 623	13	11 324
Zobowiązania	6 798 826	28 455	1 429 194	5 875	8 262 351
Z tytułu otrzymanych kredytów	3 140 519	-	490 777	-	3 631 296
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	1 051 803	27 003	664 200	5 875	1 748 881
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 703 307	-	272 148	-	1 975 455
Pochodne instrumenty finansowe	840 364	1 452	-	-	841 816
Pochodne instrumenty zabezpieczające	62 833	-	-	-	62 833
Inne zobowiązania	-	-	2 069	-	2 069
Zobowiązania warunkowe					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	543 318	56	543 262
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	75 527	190 027	485 924	-	751 478
Zobowiązania otrzymane	1 262 200	123 278	665 983	-	2 051 461
Instrumenty pochodne (nominał)	52 657 328	647 976	-	-	53 305 304
Instrumenty pochodne zabezpieczające (nominał)	16 255 202	13 580	-	-	16 268 783
Rachunek Zysków i Strat	146 941	5 377	(43 698)	(18)	108 602
Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020					
Przychody z tytułu odsetek	-	184	1 121	-	1 305
Koszty z tytułu odsetek	(102 305)	(64)	(11 831)	(19)	(114 219)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	214	138	20 115	1	20 468
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(410)	-	(4 435)	-	(4 845)
Wynik na działalności handlowej	273 421	5 119	(15)	-	278 525
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	3 281	-	3 281
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	(347)	-	(347)
Ogólne koszty administracyjne	(23 979)	-	(51 587)	-	(75 566)

31.12.2019	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Razem
Aktywa	696 243	5 646	375 015	33	1 076 937
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	120 910	4 650	270 198	3	395 761
Pochodne instrumenty finansowe	351 629	100	11	-	351 740
Pochodne instrumenty zabezpieczające	223 640	893	-	-	224 533
Inne aktywa	64	3	104 806	30	104 903
Zobowiązania	4 243 670	10 846	2 445 000	5 738	6 705 254
Z tytułu otrzymanych kredytów	1 921 054	-	1 421 191	-	3 342 245
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	291 720	10 846	752 601	5 733	1 060 900
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 630 349	-	256 066	-	1 886 415
Pochodne instrumenty finansowe	375 204	-	-	-	375 204
Pochodne instrumenty zabezpieczające	24 633	-	-	-	24 633
Inne zobowiązania	710	-	15 142	5	15 857
Zobowiązania warunkowe					
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	227 588	57	227 645
Zobowiązania otrzymane	2 152 316	123 415	1 132 726	-	3 408 457
Instrumenty pochodne (nominał)	50 735 912	227 067	132 014	-	51 094 993
Instrumenty pochodne zabezpieczające (nominał)	7 340 164	12 776	-	-	7 352 940
Rachunek Zysków i Strat	(11 198)	(693)	(13 471)	(28)	(25 390)
Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019					
Przychody z tytułu odsetek	157	368	2 070	-	2 595
Koszty z tytułu odsetek	(55 971)	(239)	(5 600)	(29)	(61 839)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	880	219	2 286	1	3 386
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(14)	-	(241)	-	(255)
Wynik na działalności handlowej	34 656	(1 040)	(245)	-	33 371
Pozostałe przychody operacyjne	16 661	-	30	-	16 691
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	-	-	(1)
Ogólne koszty administracyjne	(7 567)	-	(11 771)	-	(19 338)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Wynagrodzenie Zarządu		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	14 320	13 645
Świadczenia długoterminowe	4 189	9 869
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	33
Płatności w formie akcji	3 374	2 231
Wynagrodzenie Zarządu, razem	21 883	25 778
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 035	949
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej, razem	1 035	949

47. SKONSOLIDOWANY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

	30.09.2020	31.12.2019
Razem fundusze własne	13 243 898	12 586 528
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	83 855 088	83 762 992
Łączny współczynnik kapitałowy	15,79%	15,03%
Współczynnik kapitału Tier 1	13,44%	12,78%

48. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Grupa podzieliła swoją działalność oraz zastosowała identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Grupy. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Grupie uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednie ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Grupie modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów uwzględnia rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług.

Działalność operacyjna Grupy prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłyby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Grupa stosuje ujednolicone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, grupa dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Grupa świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 4 mln zł prowadzących pełną sprawozdawczość finansową,
- przedsiębiorców, którzy prowadzą uproszczoną sprawozdawczość finansową,
- spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości,
- organizacji non-profit,
- rolników indywidualnych dla których zaangażowanie kredytowe Grupy wobec klienta nie przekracza 4 mln zł oraz pomiędzy 3 a 4 mln zł, jeśli zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Grupy. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości internetowej Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji i przechowywania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości internetowej Optima oraz kanał Bankowości Premium oraz Wealth Management (odpowiednio lokujących za pośrednictwem Grupy aktywa powyżej 100 tys. zł i w wysokości minimum 1 mln zł). Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- Klientów Agro prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 40 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 12 mln, a także niezależnie od wielkości przychodów i poziomu zaangażowania Grupy - grupy producentów rolnych oraz jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- Klientów non-Agro – podsegment, do którego kwalifikowane są podmioty prowadzące pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 40 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 12 mln zł, a także jednostki finansów publicznych z budżetem w wysokości do 100 mln zł,
- Rolników (tj. podmioty gospodarcze prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie) prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto za poprzedni rok obrotowy mieszczących się w przedziale od 0 do 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym nie przekraczającym 25 mln zł, a także rolników indywidualnych jeżeli ich zaangażowanie kredytowe znajduje się w przedziale od 4 do 25 mln zł oraz pomiędzy 3 a 4 mln zł, jeśli zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego,

Sieć sprzedaży MSP bazuje na Centrach Biznesowych MŚP dedykowanych wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Segment Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom jak również jednostkom samorządu terytorialnego o rocznych obrotach powyżej 40 mln zł lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 12 mln zł oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na 4 grupy:

- klienci międzynarodowi (podmiot należący do międzynarodowych grup poprzez powiązania kapitałowe lub osobowe),
- polskie korporacje tj. polskie podmioty (lub grupy polskich podmiotów powiązanych) o rocznych przychodach ze sprzedaży pomiędzy 40 a 600 mln zł (lub pomiędzy 60 a 600 mln zł w przypadku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie) lub o zaangażowaniu kredytowym większym bądź równym 12 mln zł (lub 25 mln zł dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w rolnictwie)
- duże polskie korporacje (o rocznych obrotach powyżej 600 mln zł lub notowanych na giełdzie, z potencjałem w zakresie usług bankowości inwestycyjnej),
- podmioty sektora publicznego, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, organizacje non-profit o zasięgu międzynarodowym.

Sieć sprzedaży dla obszaru Bankowości Korporacyjnej tworzą Regionalne Centra Bankowości Korporacyjnej zlokalizowane w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Lublinie. W ramach Regionalnych Centrów Bankowości Korporacyjnej funkcjonują Centra Bankowości Korporacyjnej rozmieszczone w największych ośrodkach biznesowych w Polsce, zapewniając w ten sposób szeroki zasięg geograficzny i sektorowy. Obsługa posprzedażowa klientów segmentu Bankowości Korporacyjnej prowadzona jest również za pośrednictwem telefonicznego Centrum Obsługi Biznesu i w systemie bankowości internetowej.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych,

kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu, produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientowskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną oraz związane z obsługą jednostek sektora publicznego: organizowanie emisji obligacji komunalnych, forfaiting, dedykowane rozwiązania cash management.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspierający sprzedaż produktów Grupy skierowaną do największych polskich przedsiębiorstw oraz obejmuje obsługę klientów strategicznych.

Pozostała działalność bankowa Grupy jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Grupy oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Grupy).

W segmencie Pozostałej działalności bankowej wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientowskich bez określonego segmentu).

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat trzy kwartały 2020								
okres od 01.01.2020 do 30.09.2020								
Wynik z tytułu odsetek	1 296 208	202 299	426 735	27 782	359 662	2 312 684	321 621	465 563
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 395 148	200 875	438 614	52 399	692 400	2 779 436	425 556	668 474
koszty odsetkowe zewnętrzne	(214 780)	(22 521)	(55 801)	(65)	(173 583)	(466 752)	(22 325)	(34 960)
przychody odsetkowe wewnętrzne	652 850	113 213	235 709	(157)	(1 001 614)	-	86 188	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(537 009)	(89 267)	(191 787)	(24 395)	842 459	-	(167 798)	(167 952)
Wynik z tytułu prowizji	348 104	79 300	196 088	46 628	(11 826)	658 295	109 872	85 815
Przychody z tytułu dywidend	-	-	2 680	-	5 571	8 250	160	(316)
Wynik na działalności handlowej	69 313	51 077	172 682	128 733	112 593	534 398	35 763	(317)
Wynik na działalności inwestycyjnej	3 724	575	1 165	-	23 421	28 885	401	3 208
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(12 689)	(12 689)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(30 581)	(2 500)	(5 080)	525	28 379	(9 254)	(4 332)	(8 124)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(441 668)	(23 089)	(28 092)	450	(568)	(492 966)	(36 696)	(198 852)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(66 476)	-	-	-	-	(66 476)	-	-
Koszty działania razem	(867 092)	(107 325)	(196 125)	(48 516)	(391 221)	(1 610 279)	(11 091)	(218 818)
Amortyzacja	(73 822)	(2 443)	(13 677)	(4 493)	(176 100)	(270 534)	(353)	(10 627)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(347 974)	(109 580)	(88 441)	(5 700)	551 695	-	-	(71 842)
Wynik na działalności operacyjnej	(110 264)	88 314	467 935	145 409	488 917	1 080 313	415 345	45 689
Podatek od instytucji finansowych	(121 614)	(26 234)	(70 636)	(5 407)	(10 558)	(234 448)	-	(32 837)
Zysk (strata) brutto segmentu	(231 878)	62 080	397 299	140 002	478 359	845 865	415 345	12 852
Podatek dochodowy						(280 236)		
Zysk (strata) netto						565 629		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 30.09.2020								
Aktywa segmentu	45 268 257	7 030 897	21 279 683	2 467 400	45 528 010	121 574 248	14 556 342	10 344 731
Zobowiązania segmentu	55 953 573	12 816 922	29 737 664	-	11 245 800	109 753 961	9 399 932	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat na dzień trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019								
Wynik z tytułu odsetek	1 345 030	229 276	444 230	26 191	318 720	2 363 447	334 559	514 072
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 557 776	287 173	568 546	41 723	692 749	3 147 967	534 977	751 225
koszty odsetkowe zewnętrzne	(397 198)	(54 880)	(116 129)	(5 906)	(210 407)	(784 520)	(47 847)	(41 430)
przychody odsetkowe wewnętrzne	823 819	143 449	288 862	11 321	(1 267 450)	-	112 306	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(639 366)	(146 466)	(297 050)	(20 947)	1 103 828	-	(264 877)	(195 723)
Wynik z tytułu prowizji	313 077	92 370	191 256	18 912	(3 003)	612 610	109 083	82 972
Przychody z tytułu dywidend	-	-	230	-	5 778	6 007	-	8 192
Wynik na działalności handlowej	64 596	46 799	164 512	131 785	94 036	501 728	35 899	667
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	-	234	-	(40 774)	(40 531)	-	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(4 642)	(4 642)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(41 768)	(3 318)	(1 280)	458	20 732	(25 176)	(4 761)	(52 189)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(225 623)	(78 721)	(31 286)	(4 178)	(1 040)	(340 849)	(87 256)	(99 060)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(934)	-	-	-	-	(934)	-	-
Koszty działania razem	(853 464)	(114 744)	(202 469)	(50 061)	(597 396)	(1 818 134)	(11 544)	(232 170)
Amortyzacja	(56 581)	(2 212)	(7 595)	(4 029)	(281 825)	(352 243)	(463)	(8 875)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(420 108)	(105 312)	(57 963)	(2 126)	585 509	-	-	(84 298)
Wynik na działalności operacyjnej	124 233	64 137	499 867	116 952	96 094	901 282	375 518	129 310
Podatek od instytucji finansowych	(105 742)	(35 239)	(60 177)	(6 464)	(3 162)	(210 784)	-	(29 228)
Zysk (strata) brutto segmentu	18 491	28 898	439 690	110 488	92 932	690 498	375 518	100 082
Podatek dochodowy						(197 075)		
Zysk (strata) netto						493 423		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2019*								
Aktywa segmentu	40 123 368	8 741 944	23 057 600	1 774 768	36 256 463	109 954 142	16 202 431	11 791 620
Zobowiązania segmentu	50 751 268	10 594 643	24 650 077	1 109 955	11 688 816	98 794 760	8 447 870	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

49. AKCJONARIAT BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Na 30 września 2020 roku struktura akcjonariatu BNP Paribas Bank Polska S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP Paribas, łącznie:	130 850 464	88,76%	130 850 464	88,76%
BNP Paribas bezpośrednio	95 360 238	64,69%	95 360 238	64,69%
BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio	35 490 226	24,07%	35 490 226	24,07%
Pozostali	16 568 454	11,24%	16 568 454	11,24%
Ogółem	147 418 918	100,00%	147 418 918	100,00%

W III kwartałach 2020 r. nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu Banku.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 30 września 2020 r. wynosił 147 419 tys. zł.

Kapitał akcyjny dzielił się na 147 418 918 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcji serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K oraz 49 880 600 akcji serii L.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 30 września 2020 r. - 67 005 515 akcji Banku stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Stan posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Na 30 września 2020 r. oraz na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego, tj. 10 listopada 2020 r.:

- pan Przemysław Gdański - Prezes Zarządu - posiadał 500 szt. akcji BNP Paribas Bank Polska, co nie uległo zmianie w stosunku do dnia przekazania Raportu za I półrocze 2020, tj. 13 sierpnia 2020 r.,
- pozostali członkowie Zarządu Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku nie deklarowali posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., co nie uległo zmianie od dnia przekazania Raportu za I półrocze 2020, tj. 13 sierpnia 2020 r.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA wobec Komisji Nadzoru Finansowego, złożonym 14 września 2018 r., liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 25% plus jedna akcja w terminie najpóźniej do końca 2023 r.

50. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Grupie za 2019 rok nie była wypłacona dywidenda.

51. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 29.06.2020 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2019 w wysokości 628 696 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

52. SPRAWY SĄDOWE

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 30 września 2020 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych Banku.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 r., na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas (obecnie BNP Paribas Bank Polska) wynosiła 12,54 mln zł, w tym: i) kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9,65 mln zł oraz ii) kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2,89 mln zł. Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 roku. Dnia 25 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 30 września 2020 roku Bank otrzymał łącznie:

- 32 wnioski o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchandów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego trzech przedsiębiorców wniosło wnioski dwukrotnie, a jeden wniósł dwa wnioski, dotyczące różnych systemów płatniczych). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosi 1 028,02 mln zł, z których 1 018,05 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami,
- 4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed Komisją Nadzoru Finansowego. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków wynosi 40,29 mln zł, z których 37,79 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

Postępowanie w sprawie uznania wzorca umowy za niedozwolone

W dniu 22 września 2020 roku Bank otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nr DZOIK 14/2020, w której Prezes UOKiK:

- uznał za niedozwolone niektóre postanowienia wzorca umownego (tzw. aneksu antyspreadowego) dotyczące zasad ustalania kursów walut za niedozwolone i zakazał ich stosowania;
- zobowiązał Bank do poinformowania wszystkich klientów będących stroną aneksu o decyzji i jej skutkach oraz do umieszczenia informacji o decyzji i jej treści decyzji na stronie internetowej;
- nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 26 626 tys. zł płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej.

Bank złożył odwołanie od decyzji w ustawowym terminie. Bank zawiązał rezerwę na powyższą karę w pełnej wysokości.

Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-260/18.

W dniu 3 października 2019 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie, w którym stwierdził, że 1) nieuczciwe warunki umowy dotyczące różnic kursowych nie mogą być zastąpione przepisami ogólnymi polskiego prawa cywilnego; 2) jeżeli po usunięciu nieuczciwych warunków charakter i główny przedmiot tych umów może ulec zmianie w zakresie, w jakim nie podlegałyby one już indeksacji do waluty obcej równocześnie podlegając stopie oprocentowania opartej na stopie obowiązującej w odniesieniu do tej waluty, prawo Unii Europejskiej nie stoi na przeszkodzie unieważnieniu tych umów. Trybunał nie badał jednak w ogóle kwestii abuzywności klauzul indeksacyjnych oraz dopuścił możliwość uzupełniania przez sąd krajowy luk w umowie spowodowanych usunięciem postanowienia uznanego za abuzywny przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym. Należy przy tym podkreślić, że wyrok TSUE dotyczy kredytów indeksowanych, zaś w portfelu Banku brak takich kredytów, Bank i jego poprzednicy prawni zawierał jedynie umowy kredytu denominowanego i umowy walutowe. Wyrok TSUE nie ma więc automatycznego zastosowania do sporów wytoczonych przez klientów Banku, nie można jednak wykluczyć, iż wpłynie on na linię orzecznictwa także w sprawie innych kredytów, w konsekwencji dokonanie pełnej oceny skutków wyroku TSUE będzie

możliwe dopiero po ukształtowaniu się linii orzeczniczej polskich sądów. Zmiana linii orzeczniczej może mieć potencjalnie negatywny wpływ na Bank, jednak skala, z uwagi na wiele niewiadomych, nie jest obecnie możliwa do precyzyjnego oszacowania.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Według stanu na 30 września 2020 roku Bank był pozwanym w 489 (131 nowych spraw w 3 kwartale 2020 roku) toczących się postępowaniach sądowych (z uwzględnieniem spraw prawomocnie zakończonych klienci wytoczyli łącznie 512 powództw przeciwko Bankowi), w których klienci Banku żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego walutowego lub denominowanego do waluty CHF, poprzez ustalenie, iż Bank udzielił kredytu w PLN bez denominacji do waluty obcej lub rozliczenia kredytu z uwagi na nieważność umowy kredytu lub pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jak również zwrotu spreadu. Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego, którego przedmiotem byłyby takie umowy kredytów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w aktualnie toczących się sprawach na dzień 30 września 2020 roku wynosiła 163,8 mln zł., a w sprawach prawomocnie zakończonych 31,97 mln zł.

W 23 dotychczas prawomocnie zakończonych postępowaniach zapadły następujące wyroki: w 13 roszczenia wobec Banku zostały oddalone, w 2 postępowanie zostało umorzone; w 1 sąd odrzucił pozew; w 6 pomimo oddalenia roszczenia sąd w uzasadnieniu stwierdził nieważność umowy, w jednym zostało zasądzone wyłącznie roszczenie z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, w pozostałym zakresie sąd oddalił powództwo.

Bank tworzy na bieżąco rezerwy na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan prawomocnych wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz kształtującą się linię orzecznictwa. Bank zdecydował również o utworzeniu w III kwartale 2020 roku rezerwy w wysokości 39,91 mln zł na ryzyko dotyczące portfela kredytów CHF. Dotworzenie rezerwy spowodowane było zwiększającą się liczbą nowych spraw związanych z kredytami walutowymi lub denominowanymi do CHF jak również obserwowaną zmiennością i niepewnością co do dalszego kształtowania się linii orzeczniczej. Łączna wartość utworzonych rezerw na postępowania dotyczące kredytów w CHF na dzień 30 września 2020 roku wynosiła 98,59 mln zł. Rezerwa na toczące się sprawy kalkulowana jest metodą indywidualną, na przyszłe sprawy metodą portfelową. Przy metodzie portfelowej Bank szacuje liczbę przyszłych pozwów w oparciu o liczbę zaświadczeń pobieranych z Banku przez klientów w celach procesowych oraz obserwowaną zmianę nowych postępowań.

Bank, kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF zastosował uproszczenia wynikające z krótkiego horyzontu dostępnych danych historycznych i relatywnie niewielkiej liczby spraw zakończonych wyrokami. Bank będzie monitorował liczbę pobieranych zaświadczeń oraz zmianę liczby pozwów i odpowiednio aktualizował szacunek rezerwy.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości stosowanego modelu na szacunek liczby przyszłych pozwów. Zmiana liczby przyszłych pozwów miałyby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Liczba pozwów	+20%	+7,3 mln PLN
	-20%	-7,3 mln PLN

Bank ocenił również, że gdyby oszacowaną liczbę pozwów przeciwko Bankowi zwiększyć o pozwy złożone przez dodatkowy 1% klientów posiadających kredyty w CHF wówczas strata z tytułu ryzyka prawnego wzrosłaby o ok 13 mln PLN.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek liczby przegranych spraw. Zmiana tego szacunku miałyby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Procent przegranych spraw	+5 p.p.	+11,6 mln PLN
	-5 p.p.	-11,6 mln PLN

Bank wskazuje także na istotną rozbieżność zarówno stanów faktycznych (w szczególności odmienne postanowienia umów oraz zakres informacji dla klienta), jak i orzeczeń zapadłych w Polsce w sprawach dotyczących kredytów indeksowanych, denominowanych i walutowych, co istotnie utrudnia precyzyjne oszacowanie skali ryzyka. Bank na bieżąco monitoruje zapadające wyroki i będzie dostosowywał poziom rezerw do kształtującej się linii orzeczniczej.

53. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Poniżej opisane zostały najważniejsze zmiany w podejściu do zarządzania ryzykiem kredytowym, podstawowe miary ryzyka rynkowego, płynności, kontrahenta i kraju oraz zmiany w podejściu do zarządzania ryzykiem operacyjnym, które obowiązują na koniec września 2020 roku.

RYZYSKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas Bank Polska S.A. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 71% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 89% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Praktyki forbearance

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych), w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu,
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie),
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji,
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia,
- zmiana lub odstąpienie od istotnych postanowień umowy (np. warunek umowy, który został naruszony w wyniku trudności finansowych)

wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany rynkowe trudności takie mogą u niego wystąpić, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej, ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanego udogodnień w wysokości równej lub wyższej niż 5%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV0 – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,

NPV1 – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Status forborne przestaje być rozpoznawany, jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości,
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 Bank podjął szereg działań dotyczących m.in.

- możliwości wnioskowania przez klientów o czasowe odroczenia spłat rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów,
- przeglądu portfela kredytowego ze szczególną uwagą skierowaną na branże wrażliwe, wyjątkowo silnie dotknięte konsekwencjami pandemii COVID 19.

Bank także aktywnie uczestniczy w pracach sektora bankowego, regulatorów i aranzatorów pomocy rządu skierowanej do przedsiębiorców, uruchomił szereg rozwiązań pozwalających Klientom na elektroniczny i on-linowy sposób wnioskowania do Banku oraz korzystania z programów pomocy związanych ze skutkami pandemii oraz prowadzi bieżący monitoring ilości klientów i ekspozycji kredytowych, które dotknięte zostały skutkami pandemii, w tym na bieżąco podejmuje decyzje dotyczące poszczególnych klientów co do rodzaju i struktury finansowania klienta adekwatnego do jego bieżącej sytuacji oraz dostępnych programów pomocowych.

Bank podjął również współpracę z BGK w odniesieniu do gwarancji płynnościowych PLG-FGP oferowanych klientom Banku, gwarancji płynnościowych oraz programów dopłat do oprocentowania kredytów.

Wprowadzono elektroniczny, uproszczony proces wnioskowania o czasowe zawieszenie spłat rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów inwestycyjnych.

Jako partner programu PFR Bank dostarczył swoim Klientom techniczne możliwości wnioskowania o finansowanie z tych programów poprzez bankowość elektroniczną.

W okresie do 30 września 2020 roku Bank skupiał się na możliwie najpełniejszym wykorzystaniu dostępnych programów pomocowych dla klientów, na bieżąco rozpatrując wnioski Klientów w tym zakresie.

30.09.2020

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba klientów, którym przyznano moratoria	Wartość kredytów i zaliczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria ustawowe	w tym moratoria trwające	
				bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość brutto	44 465	7 528 235	29 573	2 042 751	149 295
Niebankowym podmiotom finansowym	1	41	-	-	-
Klientom indywidualnym	34 204	3 465 428	29 470	661 339	57 915
Podmiotom gospodarczym	7 666	3 236 503	103	663 772	72 763
w tym rolnikom indywidualnym	1 496	537 099	103	178 037	21 746
Instytucjom sektora budżetowego	2	1 062	-	820	-
Należności leasingowe	2 592	825 201	-	716 820	18 617
Odpis	x	(252 875)	(2 481)	(42 654)	(37 907)
Niebankowym podmiotom finansowym	x	(4)	-	-	-
Klientom indywidualnym	x	(130 354)	(2 480)	(16 333)	(16 939)
Podmiotom gospodarczym	x	(105 259)	(1)	(15 818)	(16 077)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(24 590)	(1)	(3 479)	(5 275)
Instytucjom sektora budżetowego	x	(18)	-	(14)	-
Należności leasingowe	x	(17 240)	-	(10 489)	(4 891)
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	44 465	7 275 360	27 092	2 000 097	111 388

30.09.2020		Rezydujący termin moratoriów			
Wartość brutto		Razem	do 3 m-cy	od 3 m-cy do 6 m-cy	
Niebankowym podmiotom finansowym		-	-	-	
Klientom indywidualnym		719 254	663 877	55 377	
Podmiotom gospodarczym:		736 535	601 155	135 380	
w tym rolnikom indywidualnym:		199 783	153 654	46 129	
Institucjom sektora budżetowego:		820	-	820	
Należności leasingowe		735 437	365 601	369 836	
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom podlegające moratorium, razem		2 192 046	1 630 633	561 413	

Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	Liczba klientów którzy wykorzystali gwarancję publiczną	Wartość	W tym: rezydujący termin zapadalności gwarancji publicznej			
			do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	od 1 r do 2 l	od 2 l do 5 l
Wartość brutto	1 650	839 706	1 323	56 992	362 455	418 936
Niebankowym podmiotom finansowym	-	-	-	-	-	-
Klientom indywidualnym	-	-	-	-	-	-
Podmiotom gospodarczym	1 650	839 706	1 323	56 992	362 455	418 936
w tym rolnikom indywidualnym	5	1 318	-	-	901	417
Institucjom sektora budżetowego	-	-	-	-	-	-
Należności leasingowe	-	-	-	-	-	-
Odpis	x	(6 464)	(1)	(97)	(1 818)	(4 548)
Niebankowym podmiotom finansowym	x	-	-	-	-	-
Klientom indywidualnym	x	-	-	-	-	-
Podmiotom gospodarczym	x	(6 464)	(1)	(97)	(1 818)	(4 548)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(8)	-	-	-	(8)
Institucjom sektora budżetowego	x	-	-	-	-	-
Należności leasingowe	x	-	-	-	-	-
Nowo udzielone kredyty i zaliczki netto objęte programami gwarancji publicznych	1 650	833 242	1 322	56 895	360 637	414 388

Według stanu na 30.09.2020 r. stan wygasłych moratoriów wynosił 5 336 189 tys. zł.

Sytuacja związana z pandemią COVID-19 nie wpłynęła na zmianę zasad rozpoznawania istotnego wzrostu ryzyka przez Bank W szczególności wciąż przekroczenie zalegania powyżej 30 dni jest uznawane jako istotny wzrost ryzyka, którego rozpoznanie skutkuje kalkulacją odpisów w horyzoncie życia ekspozycji.

Proponowane klientom odłożenie spłat rat kapitałowo-odsetkowych albo kapitałowych w okresie trzech albo sześciu miesięcy jest analizowane przez Bank pod względem zastosowania paragrafu 5.4.3 MSSF 9 dotyczącego rozpoznawania wyniku na modyfikacjach aktywów finansowych. Bank oszacował wynik z tytułu modyfikacji kontraktów finansowych jako różnicę pomiędzy zmodyfikowanymi przepływami pieniężnymi zdyskontowanymi oryginalną efektywną stopą procentową a dotychczasową wartością bilansową brutto. Wynik z tytułu modyfikacji byłby prezentowany w wyniku odsetkowym, jednak w ocenie Banku jest niematerialny.

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonej procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Banku lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności. Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Bank w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji. W uzasadnionych przypadkach Bank identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Bank, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Banku. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Bank uznaje sytuację, w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Banku jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Banku. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25% wartości jej uznanego kapitału. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403, nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji.

Bank dokonuje monitoringu limitów koncentracji zgodnie z art. 387 Rozporządzenia UE nr 575/2013. Według stanu na koniec III kwartału 2020 roku limity określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 nie zostały przekroczone. Według stanu na koniec III kwartału 2020 roku zaangażowanie Banku w finansowanie klientów/grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekraczają limitu koncentracji zaangażowań. Suma zaangażowań równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku stanowiła 16%.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Banku poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Bank, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnątrzbankowa segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Banku),
- ekspozycji z określonym debt-to-income,
- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Bank zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie sprawozdania z sytuacji finansowej Banku,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Bank zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,

- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Przeprowadzaną przez Bank analizą koncentracji branżowej objęte są wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec września 2020 roku, podobnie jak na koniec grudnia 2019 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec takich branż jak: Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych. Na koniec września 2020 roku składały się one na 32% zaangażowania branżowego, natomiast na koniec grudnia 2020 roku zaangażowanie wobec tych branż wyniosło 33%.

Branża	Zaangażowanie		Udział zagrożonych kredytów	
	2020-09-30	2019-12-31	2020-09-30	2019-12-31
Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo; Produkcja Art. Spożywczych, Napojów i Wyrobów Tytoniowych	13 726 530	15 050 731	9,30%	7,70%
Produkcja pojazdów samochodowych, motocykli, opon	924 606	763 233	0,40%	0,90%
Budownictwo obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz specjalistyczne	1 961 498	2 069 417	17,90%	17,70%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3 102 168	2 436 639	6,80%	5,80%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	578 719	582 828	0,60%	0,30%
Telekomunikacja; Działalność pocztowa i kurierska	1 030 361	620 168	0,20%	0,20%
Wydobywanie węgla, torfu; Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego; Wytwarzanie paliw gazowych; Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	62 056	61 877	0,20%	0,20%
Produkcja maszyn i urządzeń (z wyłączeniem komputerów i wyrobów elektronicznych)	1 688 169	2 073 662	9,70%	8,60%
Działalność finansowa	536 342	534 919	6,60%	3,60%
Opieka zdrowotna; Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków	902 146	602 577	3,10%	3,60%
Hotele i restauracje; Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	325 653	361 896	25,70%	21,50%
Produkcja mebli, artykułów gospodarstwa domowego; Produkcja odzieży, wyrobów tekstylnych, skór	710 616	869 670	12,50%	11,40%
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki; Działalność usługowa w zakresie informacji; Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	288 709	318 284	5,70%	5,30%
Działalność ubezpieczeniowa	24 913	27 109	10,50%	9,90%
Wydobycie i produkcja pozostałych materiałów i kruszców	2 273 757	2 948 451	3,70%	2,20%
Działalność wydawnicza i poligrafia; Działalność związana z produkcją medialną	432 099	382 391	14,00%	12,40%
Edukacja; Pomoc społeczna; Pozostała działalność usługowa	176 252	292 291	12,60%	7,50%
Budownictwo mieszkalne i niemieszkalne; Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5 347 456	4 786 969	3,50%	4,10%
Handel detaliczny	2 825 212	3 300 196	5,50%	4,20%
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	95 566	118 350	0,00%	0,00%
Transport i gospodarka magazynowa	1 446 564	2 015 526	7,50%	6,70%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę; Dostawa wody; Gospodarowanie ściekami i odpadami	687 263	435 894	2,20%	4,50%
Handel hurtowy	3 521 695	4 606 850	12,00%	7,60%
Razem	42 668 348	45 259 930	7,80%	6,80%

Struktura przeterminowania należności

Celem analizy zaległości w spłacie jest wskazanie poziomu potencjalnej straty kredytowej (w odniesieniu do należności bez utraty wartości). Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego (wycenianego według zamortyzowanego kosztu i według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele. Dla celów kalkulacji wysokości odpisu aktualizującego, jak i przy prezentacji danych w poniższych tabelach kredyt uznany jest za zapadły nie w dniu, w którym mija termin płatności raty, ale w dniu kolejnym.

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 30.09.2020 (wartość bilansowa netto)

Struktura przeterminowania należności	30.09.2020				z utratą wartości	Razem
	bez utraty wartości					
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	20 953 465	154 708	16 540	6 743	415 623	21 547 079
Kredyty gotówkowe	7 274 342	96 180	13 465	5 443	208 714	7 598 144
Kredyty samochodowe	1 557 383	8 713	1 091	582	15 021	1 582 790
Karty kredytowe	1 083 141	25 717	3 129	1 448	33 411	1 146 846
Kredyty inwestycyjne	20 198 310	47 660	1 899	3 148	755 413	21 006 430
Limity w rachunku bieżącym	8 827 327	24 623	4 371	4 888	291 420	9 152 629
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	7 842 973	31 159	3 027	1 118	395 115	8 273 392
Leasing	3 726 207	49 616	4 233	815	94 186	3 875 057
Pozostałe	1 377 241	2 105	470	1 959	38 321	1 420 096
Razem	72 840 389	440 481	48 225	26 144	2 247 224	75 602 463

Struktura portfela kredytowego ze względu na utratę wartości i przeterminowanie 31.12.2019 (wartość bilansowa netto)

Struktura przeterminowania należności	31.12.2019				z utratą wartości	Razem
	bez utraty wartości					
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	17 851 522	272 210	28 903	8 732	342 371	18 503 738
Kredyty gotówkowe	7 342 714	123 147	24 211	7 413	187 339	7 684 824
Kredyty samochodowe	1 507 568	8 540	2 607	540	14 692	1 533 947
Karty kredytowe	1 228 027	52 010	12 723	1 444	26 155	1 320 359
Kredyty inwestycyjne	19 696 537	306 585	9 648	7 631	782 977	20 803 378
Limity w rachunku bieżącym	10 851 918	38 440	5 703	10 091	341 984	11 248 136
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	7 436 518	106 063	5 876	3 676	292 293	7 844 426
Leasing	3 624 307	98 241	9 457	5 493	123 372	3 860 870
Pozostałe	971 146	7 734	1 024	256	31 201	1 011 361
Razem	70 510 257	1 012 970	100 152	45 276	2 142 384	73 811 039

RYZIKO KRAJU

Według stanu na koniec września 2020 roku 50% ekspozycji Banku wobec krajów stanowiły transakcje związane z działalnością kredytową Banku udzieloną zagranicznym klientom, transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje) wyniosły 32%, a pozostałą część (18%) stanowiły transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne). Klienci z Francji skupiali 24% ekspozycji, Niderlandów 13%, Belgii 11%, Czech 9%, Szwajcarii i Luksemburga po 7%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Turcji, Austrii, Niemiec i Wielkiej Brytanii.

RYZIKO KONTRAHENTA

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych.

Kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczane do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i pochodne na towary.

W związku z Pandemią COVID-19 Bank obserwuje zwiększoną zmienność parametrów ryzyka rynkowego, która przekłada się na wahania ekspozycji na ryzyko kontrahenta. Bank na bieżąco dokonuje oceny ryzyka kontrahenta, przeprowadzając częstsze przeglądy portfela Klientów, na których to ryzyko występuje.

Bank podtrzymuje stosowanie swojej podstawowej zasady „Poznaj swojego Klienta”. W związku z niestandardową sytuacją, niektórzy klienci byli proszeni o dodatkowe informacje związane ze zmianą warunków prowadzenia działalności w kontekście sytuacji związanej z COVID-19. Bank w swojej ocenie ryzyka uwzględnia także wyższą zmienność ww. parametrów zawierając nowe transakcje.

Bank nie obserwuje dotychczas istotnych zmian w materializacji ryzyka kontrahenta.

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ W PORTFELU BANKOWYM

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym bank wyróżnia elementy strukturalne składające się z nieoprocentowanych rachunków bieżących i kapitałów Banku oraz pozostałe pozycje komercyjne. W zakresie elementów strukturalnych Bank znaczną część zabezpiecza długoterminowymi pozycjami (obligacje, transakcje wymiany stóp procentowych). W zakresie pozostałych pozycji komercyjnych intencją Banku jest zamykanie ryzyka stopy procentowej.

Wykorzystanie limitów stopy procentowej rośnie w trzecim kwartale 2020 r. w związku ze wzrostem sald nieoprocentowanych rachunków bieżących w następstwie spadku stóp procentowych do poziomów bliskich zeru oraz działania tarcz anty-kryzysowych. Spadek stóp procentowych zwiększył niesymetryczność wrażliwości przychodów odsetkowych Banku przy różnych scenariuszach zmiany stóp procentowych (wzrost wrażliwości w przypadku spadku oraz brak istotnej zmiany w przypadku wzrostu stóp procentowych). Kolejnym efektem spadku stóp spotęgowanym działaniem tarcz: antykryzysowej i finansowej, były istotne przesunięcia sald (utrzymujące się w trzecim kwartale 2020) między produktami, powodując zmianę profilu ryzyka stopy procentowej i konieczność zawierania nowych transakcji w celu zabezpieczenia nowego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej. Według szacunków Banku, opublikowanych w raporcie bieżącym 20/2020 z dnia 2 czerwca 2020 r., obniżenie referencyjnej stopy procentowej z 1,5% do 0,1% będzie miało negatywny wpływ na wynik odsetkowy Banku i Grupy za 2020 rok w przedziale prognozowanym od 195 do 230 mln zł. Rzeczywisty wpływ będzie uzależniony od krzywej dochodowości oraz realizacji założeń biznesowych.

Wybuch epidemii COVID-19 zasadniczo nie wpłynął na sposób zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

RYZIKO RYNKOWE

Ekspozycja na ryzyko rynkowe w księdze handlowej opomiarowana wrażliwością na ruch krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy oraz na ryzyko walutowe w III kwartale 2020 roku była utrzymywana na relatywnie niskim poziomie w wyniku utrzymywania się sytuacji pokryzysowej wywołanej przez COVID-19 i zwiększającej niepewność co do przyszłych zachowań rynku. Natomiast ekspozycja opomiarowana za pomocą VaR spadła nieznacznie w porównaniu do poprzedniego kwartału i średnio wynosiła 26% limitu VaR (w porównaniu do 27% kwartał wcześniej). Ryzyko wynikało głównie z otwartej pozycji stopy procentowej, przy czym średnie wykorzystanie limitu VaR IR kształtowało się na poziomie 26%. Ryzyko walutowe nie wносиło znaczącej kontrybucji do ogólnego poziomu ryzyka i analogicznie jak w poprzednim kwartale było utrzymane na niskim poziomie, tj. około 10% wykorzystania dostępnych limitów. Bank utrzymywał niewielką pozycję otwartą w opcjach walutowych w celu zapewnienia możliwości serwisowania transakcji klientów.

RYZIKO PŁYNNOŚCI

W okresie styczeń –wrzesień 2020 roku Grupa utrzymywała nadzorcze miary płynności krótko i długoterminowe powyżej limitów regulacyjnych i limitów wewnętrznych. LCR kształtował się średnio w trakcie III kwartałów na poziomie 158%. Maksymalny poziom LCR wyniósł 183%.

Główne źródła finansowania stanowią zobowiązania wobec klientów oraz kapitały Banku. W mniejszym stopniu średnio i długoterminowe otrzymane linie kredytowe, z uwzględnieniem pożyczek podporządkowanych, pochodzących głównie z grupy BNP Paribas.

Trzeci kwartał był kolejnym okresem poprawy sytuacji płynnościowej przez Bank. W ciągu kwartału Bank obserwował przyrost depozytów, w czasie spadku wolumenu wykorzystanych kredytów. Co wynika również z utrzymujących się środków z programów pomocowych w związku z Covid 19. Cały czas podstawowym źródłem finansowania są środki pozyskane od Klientów niebankowych i saldo tych środków systematycznie rośnie, w dużej części na rachunkach małych i średnich firm, które skorzystały z pomocy rządowej w ramach tarczy antykryzysowej.

RYZIKO OPERACYJNE

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Grupę usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Grupy z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w BNP Paribas Bank Polska S.A.” zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Zarząd Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami grupy BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- narzędzia do rejestracji zdarzeń operacyjnych wraz z zasadami ich ewidencjonowania, alokacji i raportowania;
- analizę ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżąca kontrolę;
- przeciwdziałanie podwyższonemu poziomowi ryzyka operacyjnego, w tym transfer ryzyka;
- kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Bieżącym badaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli i ograniczania zajmuje się Departament Ryzyka Operacyjnego. Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyka, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Grupy oraz postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Grupy. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Mając na uwadze wzrost zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń noszących znamiona nadużycia lub przestępstwa, wymierzonych przeciwko aktywom Banku i jego klientów, Bank rozszerzył i udoskonalił procesy przeciwdziałania, wykrywania i badania tego typu przypadków. Realizacją tych celów zajmuje się Departament Przeciwdziałania Nadużyciom.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

Rejestracja zdarzeń operacyjnych pozwala na efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń operacyjnych jest nadzorowany przez Departament Ryzyka Operacyjnego, który weryfikuje jakość i kompletność danych

dotyczących zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w dedykowanym narzędziu dostępnym dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanych im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów są wyznaczane według metody wskaźnika bazowego (BIA).

Podmioty zależne

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, w Grupie sprawowany jest nadzór nad ryzykiem operacyjnym związanym z działalnością jego podmiotów zależnych. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych realizowane jest w ramach dedykowanych jednostek / osób do tego powołanych. Sposób i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych jest zorganizowane adekwatnie do zakresu działania podmiotu oraz profilu jego działalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie.

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank prowadzi działania w zakresie bieżącej analizy ryzyk związanych z występującym stanem pandemii wirusem COVID-19, oraz podejmuje stosowne działania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i klientów Banku oraz zapewnienia niezakłóconej realizacji procesów związanych z prowadzoną działalnością.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Grupę regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące o przeprowadzeniu przez Komisję przeglądu adekwatności wskaźnika bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym. W rezultacie przeglądu Komisja stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie lub zmianę decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 roku, w brzmieniu ustalonym decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

W dniu 9 lipca 2019 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące stwierdzającą wygaśnięcie decyzji KNF z 15 października 2018 roku, na podstawie której KNF zaleciła utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych na poziomie 0,36 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, 0,27 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I oraz 0,20 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie nr 575/2013”).

W dniu 19 marca 2020 roku, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów (Dz. U. z 2020 r. poz. 473) z dnia 18 marca 2020 roku uchylające rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego. Rozporządzenie uchyliło rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 roku w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1776), który na podstawie art. 1 ust. 1 wprowadził wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.2), na zasadach indywidualnej i skonsolidowanej.

W dniu 27 czerwca 2020 roku, weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/873 z dnia 24 czerwca 2020 roku, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 272/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

Poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Bank w okresie 9 miesięcy roku 2020.

Jednocześnie Bank spełnia wymogi prawa wynikających z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

30.09.2020	Minimalne nadzorcze skonsolidowane współczynniki wypłacalności dla Grupy	Skonsolidowane współczynniki wypłacalności Grupy
CET I	7,25%	13,44%
Tier I	8,75%	13,44%
Total Capital Ratio	10,75%	15,79%
31.12.2019		
CET I	10,45%	12,78%
Tier I	12,02%	12,78%
Total Capital Ratio	14,11%	15,03%
30.09.2020	Minimalne nadzorcze jednostkowe współczynniki wypłacalności dla Banku	Jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku
CET I	7,25%	14,03%
Tier I	8,75%	14,03%
Total Capital Ratio	10,75%	16,48%
31.12.2019		
CET I	10,45%	13,32%
Tier I	12,02%	13,32%
Total Capital Ratio	14,11%	15,65%

Według stanu na dzień 30 września 2020 roku poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) zarówno w ujęciu jednostkowym jak i skonsolidowanym ukształtowały się powyżej wymogów regulacyjnych.

W dniu 16 marca 2020 roku Bank otrzymał pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) dotyczące wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), Central Bank of Hungary, Finanstilsynet, Bank of England oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych („MREL”). Decyzja ta opiera się na zastosowanej dla Grupy BNP Paribas strategii przymusowej restrukturyzacji zakładającej jeden punkt kontaktowy (Single Point of Entry – SPE).

Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie skonsolidowanym na 16,001% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem („TLOF”), co odpowiada 20,866% kwoty ekspozycji na ryzyko („TRE”). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do dnia 31 grudnia 2022 roku. Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie skonsolidowanym, które: - w relacji do TLOF wynoszą: 12,363% na koniec 2020 roku oraz 14,182% na koniec 2021 roku, oraz - w relacji do TRE wynoszą: 16,122% na koniec 2020 roku oraz 18,494% na koniec 2021 roku.

Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz wartości wymaganych buforów aktualnych na dzień 1 stycznia 2019 roku i dodatkowego wymogu kapitałowego Komisji Nadzoru Finansowego aktualnego na datę 9 lipca 2019 roku (w dniu 9 lipca 2019 roku Bank został zwolniony z obowiązku utrzymywania tego wymogu).

Zgodnie z komunikatem BFG z 26 marca 2020 roku, w konsekwencji zniesienia bufora ryzyka systemowego, znaczącemu obniżeniu ulegnie wysokość wymogów MREL oraz zostanie wydłużony docelowy termin spełnienia wymogu do 1 stycznia 2024 roku (zamiast 1 stycznia 2023 roku), jak również termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego do 1 stycznia 2022 roku (zamiast 1 stycznia 2021 roku). Bank informuje, że wiążące decyzje w zakresie wymogów MREL dla Banku są wydawane na poziomie SRB w porozumieniu z BFG i na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania nie uległy zmianie.

Bank zamierza wypełnić zdefiniowane wymogi MREL na koniec 2020 roku.

54. WŁADZE BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 30 września 2020 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Józef Wancer	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Francois Benaroya	Członek Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Magdalena Dziewguć	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Sofia Merlo	Członek Rady Nadzorczej
Vincent Metz	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Monika Nachyła	Członek Rady Nadzorczej
Stéphane Vermeire	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Radzie Nadzorczej w okresie 1 stycznia – 30 września 2020 roku:

- 19 marca 2020 roku pan Michel Falvert złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej, ze skutkiem na dzień 19 marca 2020 roku,
- 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało pana Vincenta Metz na Członka Rady Nadzorczej do końca bieżącej pięcioletniej wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej,
- 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało panią Lucynę Stańczak-Wuczyńską na Członka Rady Nadzorczej z dniem 1 grudnia 2020 roku do końca bieżącej pięcioletniej wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej,
- 29 czerwca 2020 roku pani Monika Nachyła złożyła rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 30 listopada 2020 roku.

Skład Zarządu Banku na dzień 30 września 2020 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Wiceprezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Furlepa	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kemblowski	Wiceprezes Zarządu
Kazimierz Łabno	Wiceprezes Zarządu
Jaromir Pelczarski	Wiceprezes Zarządu
Volodymyr Radin	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Śledziwski	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku po 30 września 2020 r:

- 12 października 2020 roku pan Jaromir Pelczarski złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku, ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2020 roku.

55. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W III KWARTAŁACH 2020 ROKU

31.01.2020	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy <ul style="list-style-type: none">Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia programu motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku.Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia upoważnienia Zarządowi do nabywania przez Bank akcji własnych Spółki oraz utworzenia kapitału rezerwowego przeznaczonego w całości na nabycie akcji własnych.Podjęcie uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii M, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji serii M, zmiany Statutu oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji serii M do obrotu na rynku regulowanym.Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A.
6.02.2020	Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za III kwartał 2019 r. – na poziomie jednostkowym w kwocie 114 075 064,24 zł oraz skonsolidowanym (konsolidacja ostrożnościowa) w kwocie 110 903 651,00 zł
16.03.2020	Minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL) wyznaczony dla BNP Paribas Bank Polska S.A. <p>Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie subskonsolidowanym na 16,001% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem (TLOF), co odpowiada 20,866% kwoty ekspozycji na ryzyko (TRE). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do 31 grudnia 2022 r.</p> <p>Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie subskonsolidowanym, które:</p> <ul style="list-style-type: none">– w relacji do TLOF wynoszą: 12,363% na koniec 2020 r. oraz 14,182% na koniec 2021 r.,– w relacji do TRE wynoszą: 16,122% na koniec 2020 r. oraz 18,494% na koniec 2021 r. <p>Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 r. oraz wartości wymaganych buforów aktualnych na dzień 1 stycznia 2019 r. i dodatkowego wymogu kapitałowego KNF aktualnego na datę 9 lipca 2019 r. (w dniu 9 lipca 2019 r. Bank został zwolniony z obowiązku utrzymywania tego wymogu).</p> <p>Zgodnie z komunikatem BFG z 26 marca 2020 r., w konsekwencji zniesienia bufora ryzyka systemowego, znaczącemu obniżeniu ulegnie wysokość wymogów MREL oraz zostanie wydłużony docelowy termin spełnienia wymogu do 1 stycznia 2024 r. (zamiast 1 stycznia 2023 r.), jak również termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego do 1 stycznia 2022 r. (zamiast 1 stycznia 2021 r.). Bank</p>

	informuje, że wiążące decyzje w zakresie wymogów MREL dla Banku są wydawane na poziomie SRB (Single Resolution Board) w porozumieniu z BFG i na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania nie uległy zmianie. Bank zamierza wypełnić zdefiniowane wymogi MREL na koniec 2020 r.
14.04.2020	Ustalenie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dla BNP Paribas Bank Polska S.A. wysokości składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za rok 2020 (125,96 mln zł)
5.05.2020	Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za IV kwartał 2019 r. - na poziomie jednostkowym w kwocie 107 290 717,58 zł i skonsolidowanym (konsolidacja ostrożnościowa) w kwocie 113 242 422,00 zł
5.05.2020	Potwierdzenie ocen ratingowych Banku i zmiana perspektywy ratingu na stabilną przez agencję Moody's Investors Service
13.05.2020	Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 15 listopada 2019 r.
14.05.2020	Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 31 stycznia 2020 r.
29.06.2020	Zwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A. <ul style="list-style-type: none">• Rozpatrzenie oraz zatwierdzenie, m.in.:<ul style="list-style-type: none">- <i>Sprawozdań finansowych za rok 2019 oraz Sprawozdania Zarządu z działalności w 2019 r.</i>- <i>Sprawozdania na temat informacji niefinansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w 2019 r.</i>- <i>Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku i jej komitetów w 2019 r.</i>• Podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku Banku za rok obrotowy 2019.• Podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w 2019 r.
29.09.2020	Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za 1 półrocze 2020 r. , na poziomie jednostkowym w kwocie 329 799 009,75 zł i skonsolidowanym w kwocie 334 127 286,63 zł.

Wszelkie zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, jakie miały miejsce w III kwartałach 2020 roku zostały opisane w Nocie 54 Władze BNP Paribas Bank Polska S.A. niniejszego Sprawozdania.

56. ZARZĄDZANIE CIĄGŁOŚCIĄ DZIAŁANIA BANKU W III KWARTAŁE 2020 ROKU W OBLICZU PANDEMII COVID-19

BNP Paribas Bank Polska od połowy marca 2020 roku aktywnie angażuje się w działania wspierające walkę z pandemią, podejmując kroki, których celem jest zapewnienie ciągłości świadczenia usług, przy jednoczesnej dbałości o zdrowie pracowników i klientów, jak również bezpieczeństwo powierzonych mu środków.

ORGANIZACJA PRACY – OCHRONA PRACOWNIKÓW I KLIENTÓW

- praca zdalna - podstawową formą organizacji pracy w Banku w trakcie epidemii; w jednostkach organizacyjnych, w których nie jest możliwa taka forma działania dla całych zespołów organizacja pracy opiera się na systemie wymiennym (tzw. split-team), polegającym na podzieleniu zespołu w celu odseparowania osób wykonujących te same obowiązki; na koniec września 2020 r. ok. 80% pracowników Centrali pracowało zdalnie;
- od 11 maja br. oddziały prowadzą obsługę klientów w standardowych godzinach pracy placówek bankowych, przy zachowaniu pracy rotacyjnej zespołów w oddziałach i pracy zdalnej, tam gdzie jest to możliwe, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zachowanie zasad bezpieczeństwa; na koniec września 2020 r. 1 oddział został wyłączony z obsługi;
- stopniowa wymiana terminali na laptopy w placówkach Banku;
- bieżące doposażanie oddziałów w szyby plexi, przy stanowiskach obsługi klienta, maseczki, rękawiczki, środki dezynfekujące;
- możliwość wykonania przez pracowników testów na COVID-19, w laboratoriach diagnostycznych ALAB, na koszt Banku, o ile zachodzi uzasadnione podejrzenie o zakażenie wirusem trakcie wykonywania czynności służbowych;
- Bank refunduje również testy osobom (przed ich powrotem do pracy w zespole), które przebywały w izolacji (miały wynik pozytywny pierwszego testu) i po odbyciu izolacji nie są kierowane na ponowny test przez lekarza/sanepid;

- umożliwienie pracownikom-seniorom korzystać z „godzin dla seniorów” w sklepach, aptekach;
- zdalna rekrutacja nowych pracowników, wirtualne szkolenia powitalne #MiłoCięWidzieć dla nowych pracowników;
- wsparcie psychologiczne poprzez dedykowaną linię telefoniczną oraz udostępnienie materiałów na temat zdrowia na platformie wellbeingowej Worksmile;
- wszystkie inicjatywy edukacyjne i pro-pracownicze kontynuowane poprzez platformy online;
- specjalna sekcja w wewnętrznej sieci Echonet poświęcona informacjom o koronawirusie;
- kampanie marketingowe korzystaj z banku bez wychodzenia z domu i #zostanwdomu.

DZIAŁALNOŚĆ BIZNESOWA, WSPARCIE KLIENTÓW

Od początku kwietnia 2020 r. Bank udostępnił klientom możliwość odroczenia spłat rat kapitałowo-odsetkowych lub kapitałowych (tzw. „moratoria kredytowe”) w wygodnym zdalnym procesie. Według stanu na koniec września 2020 roku liczba klientów, którym przyznano kredyty i pożyczki podlegające moratorium wyniosła 44,5 tys., o łącznej wartości ekspozycji bilansowej brutto Grupy Kapitałowej 7 528,2 mln zł, z czego: 3 465,4 mln zł dotyczyło klientów indywidualnych, 3 236,5 mln zł - podmiotów gospodarczych, a 826,3 mln zł - należności leasingowych i pozostałych.

Od 1 października 2020 roku dostępne są tylko moratoria rządowe, które na 30 września 2020 roku objęły 29,6 mln zł ekspozycji bilansowych Grupy.

Dodatkowo Bank aktywnie włączył się w realizację programu rządowego dotyczącego wsparcia finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w związku ze zwalczaniem skutków epidemii COVID-19 w Polsce w ramach rządowej Tarczy Antykryzysowej. W ramach programu Bank zakupił w dniu 27 kwietnia obligacje PFR0324 za kwotę 1 mld zł, w dniu 8 maja obligacje PFR0325 za kwotę 1 mld zł, w dniu 25 maja obligacje PFR0925 za kwotę 1 mld zł, w dniu 5 czerwca obligacje PFR0627 na kwotę 1 mld zł. Łącznie zaangażowanie Banku w obligacje PFR wyniosło 4 mld zł. Ponadto Bank objął 5,7 mld zł obligacji wyemitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego („BGK”) na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W systemach bankowości internetowej GOonline i BiznesPI@net Bank umożliwił przedsiębiorcom składanie wniosków w ramach tarczy antykryzysowej i tarczy finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR).

POZOSTAŁE DZIAŁANIA NA RZECZ KLIENTÓW

W III kwartale br. Bank aktywnie wspierał klientów i inicjatywy mające na celu przywracanie ożywienia gospodarczego.

W obszarach bankowości detalicznej i korporacyjnej Bank skupiał swe wysiłki na promowaniu rozwiązań digitalowych, pozwalających klientom w jeszcze większym stopniu na wykorzystanie urządzeń mobilnych i bankowości elektronicznej w kontaktach z Bankiem.

W III kwartale br. podejmowano działania rozbudowujące/modyfikujące udogodnienia wprowadzane w I i II kwartale br. m.in. w zakresie:

- możliwości zdalnego procesowania dokumentów dla klientów,
 - zdalnego otwierania konta w aplikacji GOmobile, dzięki technologii wideoweryfikacji do potwierdzania tożsamości,
 - możliwości rezerwacji w aplikacji Booksy wizyt w całej sieci oddziałów Banku,
- oraz
- kontynuowano wsparcie klientów w ramach tarczy antykryzysowej i tarczy finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR),
 - działania pomocowe w ramach programu gwarancji de minimis BGK i Funduszu Gwarancji Płynnościowych.

Dodatkowo wprowadzono:

- pierwsze rozwiązanie w ramach otwartej bankowości – szybsze potwierdzenie tożsamości klienta w procesie kredytowym online poprzez dostęp do informacji o rachunku klienta (zapytanie AIS);
- nową metodę logowania i autoryzacji transakcji - dzięki wbudowanemu w GOmobile Biznes tokenowi mobilnemu możliwa jest łatwa i bezpieczna autoryzacja dyspozycji w systemie bankowości internetowej BiznesPI@net,
- możliwość podwyższania limitu kredytowego w kanałach zdalnych,
- nowe funkcjonalności GOmobile m.in. ustawianie nr PIN do karty bezpośrednio w aplikacji, walutowe przelewy własne, możliwość założenia z poziomu aplikacji kolejnych rodzajów lokat bankowych,
- elektroniczny podpis Autenti w oddziałach Banku,
- webinaria w ramach autorskiego programu Misja Edukacja: „W sieci nie wpadnij w sieci! Jak płacić w internecie, czyli o bezpiecznym bankowaniu i nie tylko?” oraz cykl webinarium dla seniorów: „Dlaczego bankowość internetowa to dobre rozwiązanie + pierwsze logowanie”, „Jak bezpiecznie korzystać z konta + Przelewy i płatności”, „Oszczędzanie”.

W drugiej połowie października br. w związku z pogarszającą się sytuacją epidemiologiczną w obsłudze wybranych produktów bankowych powrócono do procesów zdalnych jakie funkcjonowały w okresie pierwszej fali pandemii np. dla obsługi klientów wnioskujących lub korzystających z produktów hipotecznych Banku, procesowania wniosków kredytowych dla mikroprzedsiębiorstw.

DZIAŁANIA SPOŁECZNE

- wsparcie finansowe dla akcji Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji Itaka, przekazane w maju br., zapewniło fundacji stabilizację, dzięki której możliwe było podjęcie nowych inicjatyw mających na celu pomoc osobom zagrożonym depresją, szczególnie w czasach pandemii, w tym: na wydłużenie dyżurów z 4 do 15 godzin tygodniowo przez okres 12 miesięcy oraz powstania nowej strony internetowej www.stopdepresji,
- kampania informacyjna #zostanwdomu, zachęcająca do bezpiecznego bankowania i wychodzenia z domu tylko wtedy, kiedy jest to konieczne,
- dedykowana zakładka na stronie www Banku <https://www.bnpparibas.pl/koronawirus-aktualnosci>, m.in. szczegółowo informująca klientów o możliwościach wykonania czynności bankowych przy użyciu bankowości internetowej i mobilnej.

Bank uważnie monitoruje sytuację i stara się angażować w działania pomocowe dla grup najbardziej odczuwających skutki pandemii.

WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE ZA 9 MIESIĘCY 2020

- wynik odsetkowy:** według szacunków Banku - opublikowanych przez Bank 2 i 15 kwietnia oraz 2 czerwca 2020 r. (Raporty bieżące 13/2020, 15/2020, 20/2020) - decyzje Rady Polityki Pieniężnej z 17 marca 2020 r., 8 kwietnia 2020 r. oraz 28 maja 2020 r. o obniżeniu referencyjnej stopy procentowej z 1,5% do 0,1% oraz z dnia 17 marca 2020 r. o podwyższeniu oprocentowania rezerwy obowiązkowej z 0,5% do 1,0% od 30 kwietnia br., będą miały łącznie negatywny wpływ na wynik odsetkowy Banku i Grupy za 2020 rok w przedziale prognozowanym od 195 do 230 mln zł. Rzeczywisty wpływ będzie uzależniony od krzywej dochodowości oraz realizacji założeń biznesowych.

Po 3 kwartałach 2020 roku wynik odsetkowy był niższy o 50,8 mln zł, tj. 2,1% r/r, przy czym wyraźny negatywny wpływ obniżenia stóp procentowych jest widoczny od II kwartału 2020 r. (spadek wyniku II kw./I kw. o 47,2 mln zł, tj. 5,8%, spadek wyniku III kw./II kw. o 24,4 mln zł, tj. 3,2%).

- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe:** wpływ COVID-19 na **koszty ryzyka za 3 kwartały 2020 roku wyniósł 175 mln zł** i wynika przede wszystkim ze zmiany scenariuszy makroekonomicznych w następstwie COVID-19 (forward looking PD i LGD wyznaczone w oparciu o wygładzone prognozy makro) oraz z oceny Banku w zakresie spodziewanego przyszłego wpływu obecnej sytuacji gospodarczej na parametry ryzyka dla wybranych typów klientów. W konsekwencji łączny poziom kosztów ryzyka za 3 kwartały 2020 roku jest wyższy niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku o 44,6% r/r.

WPŁYW NA SYTUACJĘ PŁYNNOŚCIOWĄ I KAPITAŁOWĄ

- Bank na bieżąco monitoruje i ocenia wpływ epidemii koronawirusa na sytuację płynnościową i kapitałową Banku, która pozostaje dobra. Pozytywny wpływ na płynność sektora bankowego miała decyzja Rady Polityki Pieniężnej z 17 marca 2020 r. o obniżeniu stopy rezerwy obowiązkowej z 3,5% do 0,5% (co oznacza pozostawienie większych środków do dyspozycji banków) oraz decyzje Narodowego Banku Polskiego w zakresie skupu obligacji skarbowych, kredytu wekslowego oraz operacji repo (zwiększające możliwości zarządzania płynnością bieżącą przez banki),
- Decyzją Ministra Finansów, od 19 marca 2020 r., poziom bufora ryzyka systemowego został obniżony z 3% do 0%. Oznacza to, że minimalne wymogi kapitałowe dla Banku i Grupy obniżyły się do poziomu 10,75% dla łącznego współczynnika wypłacalności Banku (TCR) oraz do poziomu 8,75% dla współczynnika kapitału Tier 1. Według stanu na 30 września 2020 r. skonsolidowany TCR wyniósł: 15,78%, a Tier 1: 13,43%,
- Po okresie zamrożenia gospodarki (marzec-maj), w III kwartale 2020 r. Bank odnotował odbudowującą się aktywność klientów. Zaobserwowano wyższe wolumeny sprzedaży produktów bankowych, np. liczba sprzedanych kont osobistych wzrosła o 73% kw/kw, a pożyczek gotówkowych o 81% kw/kw. Jedynie sprzedaż kredytów hipotecznych, która w II kwartale utrzymała się na poziomach sprzed rozpoczęcia pandemii, w III kwartale br. spadła o 9% kw/kw. W segmencie Bankowości Korporacyjnej i MŚP akwizycja klientów w III kwartale br. była wyższa aż o 92% kw/kw, przy wolumenie płatności niższym o 4% kw/kw. Przełożyło się to na utrzymanie wolumenów kredytowych - obserwowany spadek popytu na kredyt ze strony klientów instytucjonalnych w rezultacie zamrożenia gospodarki w 2 kw. 2020 r. oraz utrzymującej się niepewności co do dalszych perspektyw został częściowo zniwelowany poprzez zwiększenie wolumenu portfela kredytów mieszkaniowych. Jednocześnie obserwowany jest wzrost depozytów klientów niefinansowych. Czynniki te, dodatkowo z uwzględnieniem wspomnianych zmian dotyczących wysokości koniecznej do utrzymania rezerwy obowiązkowej, spowodowały istotną poprawę wskaźników płynności - LCR Banku wzrósł z poziomu 130-140% do 173%, a wskaźnik kredytów do depozytów obniżył się do historycznie niskiego poziomu 79,7%.
- Minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL): w dniu 16 marca 2020 r. Bank otrzymał pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) dotyczące wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), Central Bank of Hungary, Finanstilsynet, Bank of England oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych („MREL”). Decyzja ta opiera się na zastosowanej dla Grupy BNP Paribas strategii przymusowej restrukturyzacji zakładającej jeden punkt kontaktowy (Single Point of Entry – SPE).

Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie subskonsolidowanym na 16,001% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem („TLOF”), co odpowiada 20,866% kwoty ekspozycji na ryzyko („TRE”). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do dnia 31 grudnia 2022 r. Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie subskonsolidowanym, które: w relacji do TLOF wynoszą: 12,363% na koniec 2020 r. oraz 14,182% na koniec 2021 r., oraz w relacji do TRE wynoszą: 16,122% na koniec 2020 r. oraz 18,494% na koniec 2021 r.

Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 r. oraz wartości wymaganych buforów aktualnych na dzień 1 stycznia 2019 r. i dodatkowego wymogu kapitałowego Komisji Nadzoru Finansowego aktualnego na datę 9 lipca 2019 r. (w dniu 9 lipca 2019 r. Bank został zwolniony z obowiązku utrzymywania tego wymogu).

Zgodnie z komunikatem BFG z 26 marca 2020 r., w konsekwencji zniesienia bufora ryzyka systemowego, znaczącemu obniżeniu ulegnie wysokość wymogów MREL oraz zostanie wydłużony docelowy termin spełnienia wymogu do 1 stycznia 2024 r. (zamiast 1 stycznia 2023 r.), jak również termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego do 1 stycznia 2022 r. (zamiast 1 stycznia 2021 r.). Bank informuje, że wiążące decyzje w zakresie wymogów MREL dla Banku są wydawane na poziomie SRB w porozumieniu z BFG i na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania nie uległy zmianie.

Bank zamierza wypełnić zdefiniowane wymogi MREL na koniec 2020 r.

POTENCJALNY WPŁYW NA PRZYSZŁĄ SYTUACJĘ BANKU I GRUPY

W chwili obecnej nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie przez Bank wpływu epidemii koronawirusa na działalność i wyniki finansowe Banku w kolejnych okresach. Przyspieszenie skali i tempa rozprzestrzeniania wirusa SARS-CoV-2 w październiku br. oraz wprowadzanie kolejnych obostrzeń sanitarnych może mieć istotny wpływ na obraz sytuacji gospodarczej. Zdaniem Banku pogorszenie perspektyw globalnej i krajowej koniunktury może wpłynąć na niższą aktywność klientów, częściowo odbudowaną w miesiącach letnich, i możliwość spadku sprzedaży produktów bankowych, a w konsekwencji na wyniki biznesowe i finansowe Banku i Grupy. Aktualnie nie można wiarygodnie oszacować wpływu epidemii koronawirusa na jakość aktywów oraz poziom kosztów ryzyka w kolejnych okresach. Zarząd Banku zamierza aktywnie dostosowywać politykę i procedury Banku do zmieniających się uwarunkowań ekonomicznych oraz planuje podejmować działania, których celem będzie ograniczenie wpływu wspomnianych czynników na wyniki finansowe.

57. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU

Do najważniejszych czynników zewnętrznych, które w ocenie Banku mogą mieć wpływ na wyniki Grupy w kolejnych okresach należy zaliczyć:

- Pandemia koronawirusa i recesja w Europie.** Skala i tempo rozprzestrzeniania się koronawirusa na świecie w ostatnim czasie dynamicznie przyspieszyła. Po początkowej stabilizacji dzięki wprowadzonym restrykcjom i dystansowaniu społecznemu Europa mierzy się z drugą falą pandemii. Wprowadzone wcześniej ograniczenia, które ograniczyły skalę zachorowań, wpłynęły jednak negatywnie na aktywność gospodarczą. Światowa gospodarka skurczyła się w II kwartale br. O 8,7% r/r, a obroty handlowe spadały w dwucyfrowym tempie. Ostatnie dane wskazują jednak na stopniowe ożywienie w handlu światowym, co dobrze wróży odbiciu globalnego PKB w III kwartale. We wrześniu wskaźniki PMI w głównych gospodarkach świata dalej wskazywały na trwające ożywienie gospodarcze (>50). Dynamika ożywienia uległa jednak osłabieniu na co wpływ mógł mieć wzrost zachorowań na koronawirusa w krajach europejskich. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) w swoim październikowym raporcie nieznacznie złagodził swoje prognozy. Według MFW globalna gospodarka skurczy się o ok. 4,4% w 2020 r. (poprzednio -4,9%). W strefie euro MFW prognozuje spadek o 8,3% w 2020 r. i odbicie o 5,2% w 2021 r. (poprzednio odpowiednio -10,2% i 6,0%). Spadek polskiego PKB również został nieznacznie skorygowany przez MFW. W 2020 r. PKB ma spaść o 3,6% (wobec spadku o 4,6% w czerwcowym raporcie). Natomiast w kolejnym roku prognozy zakładają szybszy wzrost o 4,6% (wobec 4,2% poprzednio). MFW podkreśla jednak, że niepewność związana z projekcją bazową jest niezwykle duża. Prognoza opiera się na czynnikach związanych ze zdrowiem publicznym i gospodarką, które z natury rzeczy są trudne do przewidzenia. Grupa czynników niepewności odnosi się do ścieżki pandemii i związanych z tym zakłóceń w aktywności gospodarczej, zwłaszcza w sektorach, w których nie ma możliwości wykluczenia kontaktów międzyludzkich. Innym źródłem niepewności jest zakres globalnych skutków ubocznych słabszego popytu i turystyki oraz zmniejszonych przepływów pieniężnych. Trzeci zestaw czynników obejmuje nastroje na rynkach finansowych i ich wpływ na światowe przepływy kapitału.
- Działania podjęte przez główne banki centralne i rządy.** Zdecydowane i szybkie działania podjęte przez banki centralne oraz rządy na całym świecie wpłynęły na złagodzenie ekonomicznych skutków pierwszej fali pandemii. Obecnie ponownie większość głównych banków centralnych zapewnia o gotowości do działania. Prezes Europejskiego Banku Centralnego (EBC) Christine

Lagarde podczas swojego ostatniego wystąpienia poinformowała, że EBC będzie gotowy do wprowadzenia dalszych środków nadzwyczajnych, aby złagodzić gospodarcze skutki kryzysu. Podkreśliła ona jednak konieczność koordynacji pomiędzy polityką monetarną i fiskalną, co oznacza bliższą współpracę banków centralnych i rządów.

- Działania polskich instytucji centralnych w walce z epidemią koronawirusa.** Narodowy Bank Polski (NBP) kontynuuje prowadzenie łagodnej polityki pieniężnej. Począwszy od marca br. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) zdecydowała o trzech obniżkach stóp procentowych, łącznie o 140 p.b. Obecnie referencyjna stopa procentowa wynosi 0,1%. Dodatkowo NBP prowadzi program luzowania ilościowego (QE), polegający na skupie papierów wartościowych (obligacji skarbowych i obligacji z gwarancją skarbu państwa emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju). Poluzowanie polityki pieniężnej NBP w połączeniu ze znaczną skalą stymulacji fiskalnej łagodzi negatywne skutki pandemii dla gospodarki realnej, wspiera płynność sektora prywatnego oraz pomaga szybszemu ożywieniu aktywności gospodarczej. W ten sposób działa w kierunku poprawy sytuacji finansowej kredytobiorców i wzmacnia stabilność systemu finansowego, choć jednocześnie pogorszenie wyników finansowych banków na skutek niższych stóp procentowych w pewnym stopniu efekt ten osłabia.
- Kształowanie się koniunktury gospodarczej w Polsce.** Ostateczne dane o polskim PKB w II kwartale br. zrewidowały spadek do 8,4% r/r. Zarówno spożycie gospodarstw domowych, jak i inwestycje odnotowały dwucyfrowe spadki odpowiednio o 10,8% i 10,7% r/r. Konsumpcja publiczna wzrosła z kolei o 3,4% r/r, podczas gdy zapasy były głównym czynnikiem obniżającym całkowity PKB (odejmując 2,0%). W porównaniu do innych krajów UE, ogólny obraz PKB jest raczej pozytywny. Wydatki kapitałowe utrzymały się na stosunkowo dobrym poziomie (lepszym niż oczekiwania banku centralnego), a działalność w zakresie handlu zagranicznego nie spadła bardziej niż na początku 2009 r. (szczyt światowego kryzysu finansowego). Wraz z zakończeniem okresu zamrożenia pod koniec maja aktywność gospodarcza, w tym w najbardziej dotkniętych sektorach, szybko rosła. Powinno to zapewnić znaczne odbicie kwartalnego wzrostu PKB w trzecim kwartale i zmniejszyć skalę recesji. Dostępne miesięczne dane i ankiety za okres lipiec-wrzesień sugerują kwartalne tempo wzrostu przekraczające 5%, co powinno w ocenie Banku złagodzić roczny spadek PKB. Potwierdzają to też ostatnie wypowiedzi Prezesa NBP, z których wynika, że spowolnienie gospodarcze może być łagodniejsze niż wskazywane w lipcowej projekcji NBP - NBP prognozował w niej spadek PKB o 5,4% r/r.
- Sytuacja na krajowym rynku pracy.** W III kwartale br. stopa bezrobocia utrzymała się na identycznym poziomie jak w poprzednim kwartale tj. 6,1%. Spadek zatrudnienia nieznacznie wyhamował do ok 1,6% z ponad 3% w II kwartale br. przy jednoczesnym przyspieszeniu wzrostu wynagrodzeń. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prognozuje, że pod koniec 2020 r. stopa bezrobocia wyniesie około 7-8%. W dłuższym horyzoncie czasowym prognoza stopy bezrobocia obciążona jest dużą niepewnością i jest uzależniona między innymi od tego, jak szybko zakończy się recesja u naszych głównych partnerów handlowych i jak szybkie będzie tempo ożywienia.
- Zmiany poziomu inflacji.** Według Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), we wrześniu inflacja CPI przyspieszyła do 3,2% r/r, co było dużym zaskoczeniem, gdyż rynek oczekiwał, że pozostanie ona na poziomie 2,9%. Główną przyczyną wzrostu była inflacja bazowa, która wyniosła 4,3% r/r we wrześniu (najwyższy wynik od 2001 r.). Wstępne dane sugerują, że inflacja bazowa utrzymuje się na wysokim poziomie pomimo ogólnej zgody co do tego, że pandemia będzie miała deflacyjny wpływ na gospodarkę. Przyczyny wzrostu inflacji można znaleźć w próbie przeniesienia kosztów związanych z zaostrzeniem reżimu sanitarnego na klientów detalicznych. Jednak gwałtowne spowolnienie wzrostu w tym roku i wynikające z niego pojawienie się ujemnej luki popytowej sugeruje spowolnienie inflacji w tym i przyszłym roku (do około 1,0% w połowie 2021 r.). Jest to zgodne z prognozą inflacji NBP opublikowaną w *Raporcie o inflacji*. Według niniejszej publikacji inflacja CPI w III kwartale br. zwolni do 2,8% r/r i do 2,7% r/r w IV kwartale.
- Wzrost nierównowagi w finansach publicznych.** Sytuacja sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2020-2021 będzie uwarunkowana rozwojem sytuacji makroekonomicznej oraz konsekwencjami decyzji podjętych w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19. Zamrożenie niektórych sektorów gospodarki ma znaczący, negatywny wpływ na strumień dochodów sektora w 2020 r., w związku z czym deficyt w bieżącym roku znacząco się zwiększy. Według zaktualizowanego Programu Konwergencji deficyt całego sektora finansów publicznych wyniesie 8,4% PKB. Głównym powodem wspomnianego wzrostu deficytu będzie wprowadzony w życie program stymulacji fiskalnej pod nazwą „Tarcza Antykryzysowa”, który ma na celu pomoc przedsiębiorcom i utrzymanie miejsc pracy. Skala nierównowagi finansów publicznych w 2021 r. będzie zależna od długości okresu funkcjonowania gospodarki w warunkach wprowadzonych ograniczeń, tempa ich stopniowego znoszenia, a także finalnej wielkości działań podjętych w związku z pandemią.
- Potencjalny wzrost awersji do ryzyka na europejskich rynkach finansowych.** Na chwilę obecną perspektywy światowego wzrostu są silnie dotknięte przez epidemię koronawirusa. Głównym tematem na rynkach jest wpływ drugiej fali zachorowań na światową gospodarkę. Rynki pozostają w niepewności co do stopnia gotowości rządów na wprowadzenie dodatkowych bodźców fiskalnych. Obecnie zarówno w Unii Europejskiej jak i w Stanach Zjednoczonych pakiety fiskalne są na etapie negocjacji.
- Potencjalne osłabienie się kursu złotego wobec kluczowych walut.** Złoty jako waluta rynku wschodzącego jest silnie uzależniony od czynników zewnętrznych. W III kwartale br. kurs EUR/PLN spadł do około 4,40 w porównaniu do 4,45-4,55 w okresie kwiecień-czerwiec, na co wpływ miały rosnące nadzieje na ożywienie gospodarcze. Niedawny wybuch drugiej fali pandemii spowodował jednak, że w październiku kurs EUR/PLN osiągnął niemal marcowy szczyt (4,60). W przypadku nasilenia się awersji na rynkach, kapitał zostanie przeniesiony z aktywów ryzykownych do tych uznanych za bezpieczne (np. dolar, jen, złoto), co może jeszcze bardziej osłabić złotego. Niemniej jednak słabszy złoty, według RPP, będzie wspierał eksport i późniejszy

wzrost PKB. Z drugiej strony, po spowolnieniu epidemii i otwarciu się gospodarki złoty prawdopodobnie powróci do trendu nominalnego umacniania się w relacji do euro.

- **Pogorszenie jakości portfela kredytowego.** Zaraz po wybuchu pandemii zakładano, że nastąpi silne pogorszenie kondycji przedsiębiorstw oraz wyraźny wzrost bezrobocia. Dla banków wiązałyby się to ze wzrostem wskaźnika kredytów niepracujących (NPL). Wprowadzenie przez rząd szeregu narzędzi antykrzysowych złagodziło ten efekt i prawdopodobnie odłożyło go w czasie. Firmy, które skorzystały podtrzymały zatrudnienie. Dodatkowo, według danych Związku Banków Polskich, ponad milion osób skorzystało z możliwości wakacji kredytowych, trwających do 6 miesięcy. W następstwie tych działań sytuacja pozostała jak dotąd relatywnie stabilna. Zagregowane dane gospodarcze wskazują, że firmy są wręcz nadpłynne, a bezrobocie wzrosło nieznacznie i osiągnęło we wrześniu 6,1%. Mimo to banki już teraz odnotowują powolny proces psucia się portfela. Według danych NBP za sierpień 2020 r. odsetek kredytów z utratą wartości sektora niefinansowego osiągnął 7,0% i był o 0,4 p.p. wyższy niż w lutym 2020 r. (ostatni miesiąc przed pandemią). Największe wzrosty w analogicznym okresie, odnotowano w portfelu kredytów konsumpcyjnych (+1,0 p.p. do 11,6%) oraz sektorze przedsiębiorstw (+0,7 p.p. do 8,9%). Na zmianę jakości portfela w kolejnych okresach może mieć w szczególności zakończenie moratoriów kredytowych i powrót klientów do regularnych spłat oraz rozwój pandemii i jej wpływ na gospodarkę.
- **Walutowe kredyty hipoteczne.** Na początku października 2020 r. minął rok od wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie kredytu hipotecznego denominowanego do CHF. Od tego momentu liczba pozwów indywidualnych sukcesywnie rośnie. Z danych portalu Bankier.pl wynika, że tylko w ciągu pierwszego półrocza 2020 r. wzrosła o 65% osiągając wartość 18,7 tys. zł. Aktualna wartość przedmiotów sporu to około 4 mld zł (z około 100 mld zł całkowitego portfela kredytów według szacunków KNF). Wciąż jest to niewielki odsetek, lecz można oczekiwać dalszego wzrostu liczby i wartości pozwów, m.in. w związku z rosnącym udziałem rozstrzygnięć sądów korzystnych dla kredytobiorcy oraz intensywnych działań kancelarii prawnych, zachęcających do złożenia pozwu. W I półroczu 2020 r. Banki notowane na GPW utworzyły na ryzyko prawne związane z portfelem CHF rezerwy w łącznej wysokości ok. 700 mln zł. W kolejnych okresach można spodziewać się dalszego wzrostu rezerw, co negatywnie przełoży się na rentowność sektora.
- **Struktura bilansu sektora bankowego.** Na poziomie zagregowanym, relatywnie dobre dane wrześniowe nieco złagodziły niekorzystne trendy, jakie miały miejsce w ostatnich miesiącach. W rezultacie, suma bilansowa kredytów w sektorze bankowym, w porównaniu do lutego 2020 r. utrzymała się na niemal tym samym poziomie. Należy jednak zaznaczyć, że nastąpiło to za sprawą niemal wyłącznie kredytów hipotecznych. Ich wolumen wzrósł tylko w tym jednym miesiącu o 5,2 mld zł, co nawet przed pandemią byłoby bardzo dobrym wynikiem. Miało to przełożenie na wynik kredytów dla gospodarstw domowych, gdzie w porównaniu do lutego 2020 r. zanotowano lekki wzrost o 1% (11 mld zł). W sektorze przedsiębiorstw wciąż notowane są spadki. Wartość bilansowa portfela kredytów obniżyła się przez ostatnie 7 miesięcy o 4% (16 mld zł). Ma to związek ze spłacaniem przez firmy kredytów o charakterze bieżącym. W kontekście ponownego wdrażania restrykcji sanitarnych, perspektywy na dynamiczne odbicie wydają się odległe. Jednocześnie obserwowany jest silny napływ depozytów, przede wszystkim w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 21%, tj. 64 mld zł w porównaniu do lutego 2020 r.). Wynika to zarówno z ostrożności firm w inwestowaniu, jak i odkładaniu przez nie środków otrzymanych w ramach tarczy antykrzysowej. W konsekwencji wskaźnik kredytów do depozytów w sektorze spadł do historycznie niskiego poziomu ok. 80%. Tak duża nadpłynność stanowi dla banków wyzwanie, jak efektywnie alokować środki przy niemal zerowych stopach procentowych. Wskazane zmiany strukturalne mogą negatywnie wpłynąć na marżę odsetkową netto banków, co w konsekwencji może obniżyć rentowność sektora bankowego.
- **Zdolność sektora do finansowania gospodarki.** Spadająca rentowność sektora bankowego mierzona wskaźnikiem zwrotu na kapitale trwa od kilku lat. Niemal dekadę temu rentowność sektora była dwucyfrowa. W latach 2018-19 było to już poniżej 7%. Na kolejne lata prognozy wskazują, że najlepsze banki osiągną 5%. Presja na rentowność ma wiele źródeł. Stopy procentowe są bliskie zera, a banki są coraz mocniej obciążone regulacjami (np. bezpośrednio w formie podatku od niektórych instytucji finansowych, pośrednio przez wyższe wagi ryzyka czy konieczność utrzymywania podwyższonych kapitałów). W sytuacji gdy dodatkowo rosną rezerwy związane z pogorszeniem sytuacji gospodarczej oraz kredytami CHF, przekłada się to na bezprecedensową presję na wyniki. W krótkim terminie, może to w dalszym ciągu napędzać konsolidację sektora w poszukiwaniu efektów skali. W dalszej perspektywie ograniczona rentowność może spowolnić wzrost bazy kapitałowej, a tym samym ograniczyć możliwości udzielania kredytów.

Bank podkreśla, że dynamicznie zmieniająca się sytuacja oraz niepewność co do realnego wpływu epidemii koronawirusa na gospodarkę i otoczenie może spowodować wystąpienie innych istotnych czynników, które nie zostały wymienione w niniejszym Sprawozdaniu, a które mogą mieć wpływ na wyniki i działalność Banku i Grupy w kolejnych okresach.

58. ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Grupa nie zidentyfikowała istotnych zdarzeń po dacie bilansowej.

Zmiany w składzie Zarządu Banku, jakie miały miejsce po dacie bilansowej zostały opisane w Nocie 54 Władze Banku niniejszego Sprawozdania.

II ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat

	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Przychody z tytułu odsetek	801 623	2 675 243	1 018 358	3 051 851
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	752 619	2 521 697	964 828	2 885 277
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	703 966	2 376 084	913 484	2 716 909
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	48 653	145 613	51 344	168 368
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	49 004	153 546	53 530	166 574
Koszty z tytułu odsetek	(77 517)	(407 057)	(233 367)	(725 131)
Wynik z tytułu odsetek	724 106	2 268 186	784 991	2 326 720
Przychody z tytułu opłat i prowizji	289 056	781 213	248 779	737 915
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(47 608)	(151 697)	(53 345)	(150 115)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	241 448	629 516	195 434	587 800
Przychody z tytułu dywidend	5 811	21 280	4 451	25 988
Wynik na działalności handlowej	157 417	533 969	175 667	500 945
Wynik na działalności inwestycyjnej	11 014	19 353	(20 534)	(40 535)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(2 992)	(12 689)	(3 559)	(4 642)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(90 214)	(484 147)	(124 211)	(308 767)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(39 914)	(66 476)	(174)	(934)
Ogólne koszty administracyjne	(459 129)	(1 547 537)	(564 169)	(1 758 776)
Amortyzacja	(90 524)	(269 192)	(130 559)	(350 952)
Pozostałe przychody operacyjne	39 075	225 311	22 366	125 177
Pozostałe koszty operacyjne	(83 758)	(247 495)	(101 105)	(170 693)
Wynik na działalności operacyjnej	412 340	1 070 079	238 598	931 331
Podatek od instytucji finansowych	(83 625)	(234 448)	(69 457)	(210 784)
Zysk brutto	328 715	835 631	169 141	720 547
Podatek dochodowy	(99 380)	(276 497)	(55 066)	(199 141)
Zysk netto	229 335	559 134	114 075	521 406
przypadający na akcjonariuszy Banku	229 335	559 134	114 075	521 406
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)				
Podstawowy	1,56	3,79	0,78	3,54
Rozwodniony	1,55	3,78	0,78	3,54

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2020 okres od 01.07.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	III kwartał 2019 okres od 01.07.2019 do 30.09.2019	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Zysk netto za okres	229 335	559 134	114 075	521 406
Inne całkowite dochody				
Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	27 283	90 113	8 638	(7 113)
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	33 683	111 251	10 664	(8 782)
Podatek odroczony	(6 400)	(21 138)	(2 026)	1 669
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(311)	(1 093)	(978)	(666)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(383)	(1 349)	(1 208)	(822)
Podatek odroczony	72	256	230	156
Inne całkowite dochody (netto)	26 972	89 020	7 660	(7 779)
Całkowite dochody ogółem	256 307	648 154	121 735	513 627
w tym przypadające na akcjonariuszy Banku	256 307	648 154	121 735	513 627

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	30 września 2020	31 grudnia 2019
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 923 558	4 658 142
Należności od banków	549 795	526 595
Pochodne instrumenty finansowe	1 447 087	800 886
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	578 742	228 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 492 040	68 651 562
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 640 581	1 974 396
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21 832 298	17 916 645
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	363 833	241 427
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 707 256	7 953 358
Inwestycje w jednostkach zależnych	144 483	152 512
Wartości niematerialne	551 883	519 124
Rzeczowe aktywa trwałe	1 112 967	1 214 434
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	740 398	844 049
Inne aktywa	845 938	910 880
Aktywa razem	117 930 857	106 592 130
ZOBOWIĄZANIA	30 września 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania wobec Banków Centralnych	106 994	-
Zobowiązania wobec banków	2 883 806	1 018 776
Pochodne instrumenty finansowe	1 344 080	815 637
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	585 208	224 218
Zobowiązania wobec klientów	96 518 630	88 445 327
Zobowiązania podporządkowane	1 975 455	1 882 064
Zobowiązania z tytułu leasingu	629 205	601 157
Pozostałe zobowiązania	1 454 756	1 852 051
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	53 623	38 061
Rezerwy	540 328	530 537
Zobowiązania razem	106 092 084	95 407 828
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał akcyjny	147 419	147 419
Kapitał zapasowy	9 110 976	9 110 976
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 207 770	1 572 757
Kapitał z aktualizacji wyceny	214 260	125 240
Zyski zatrzymane	158 348	227 910
wynik z lat ubiegłych	(400 786)	(400 786)
wynik bieżącego okresu	559 134	628 696
Kapitał własny razem	11 838 773	11 184 302
Zobowiązania i kapitał własny razem	117 930 857	106 592 130

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych i niepodzielony WF	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2020 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 110 976	1 572 757	125 240	(400 786)	628 696	11 184 302
Całkowite dochody za okres	-	-	-	89 020	-	559 134	648 154
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	559 134	559 134
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	89 020	-	-	89 020
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	628 696	-	-	(628 696)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	628 696	-	-	(628 696)	-
Opcje menadżerskie*	-	-	6 316	-	-	-	6 316
Stan na 30 września 2020 roku	147 419	9 110 976	2 207 770	214 260	(400 786)	559 134	11 838 773

* program opcji menadżerskich został szczegółowo opisany w nocie 40

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	628 696	612 797
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	628 696	628 696
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	-	(15 899)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	125 240	(400 786)	628 696	11 184 302

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych i niepodzielony WF	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku (dane zatwierdzone)	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 779)	-	521 406	513 627
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	521 406	521 406
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(7 779)	-	-	(7 779)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Emisja akcji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Stan na 30 września 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	133 360	(400 786)	521 406	11 085 132

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:		
Zysk (strata) netto	559 134	521 406
Korekty razem:	8 283 055	(2 982 676)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	276 497	199 141
Amortyzacja	269 192	350 952
Przychody z tytułu dywidend	(21 280)	(25 988)
Przychody z tytułu odsetek	(2 675 243)	(3 051 851)
Koszty z tytułu odsetek	407 057	725 131
Zmiana stanu rezerw	(178 165)	19 025
Zmiana stanu należności od banków	(20 581)	40 693
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(996 823)	(380 041)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(1 348 795)	(564 882)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	333 815	346 444
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	1 968 383	222 560
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	889 433	317 359
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	8 109 636	(3 860 023)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	98 972	(198 194)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(382 280)	417 276
Inne korekty	(58 863)	226 867
Odsetki otrzymane	2 047 447	2 877 442
Odsetki zapłacone	(439 994)	(656 249)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania	4 647	11 662
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	8 842 189	(2 461 270)
PRZEPŁYW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		
Wpływy	43 513 137	10 203 579
Zbycie i wykup papierów wartościowych	43 369 410	10 166 383
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	122 447	11 208
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne	21 280	25 988
Wydatki	(53 996 330)	(7 857 896)
Nabycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych	(1 500)	-
Nabycie papierów wartościowych	(53 778 904)	(7 443 119)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(215 926)	(414 777)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(10 483 193)	2 345 683
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:		
Wpływy	-	-
Wydatki	(92 698)	(383 264)
Splaty długoterminowych kredytów otrzymanych	-	(388 235)
Splata zobowiązania leasingowego	(92 698)	4 971
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(92 698)	(383 264)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM	(1 733 702)	(498 851)
Środki pieniężne na początek okresu	4 800 477	3 374 744
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	3 066 775	2 875 893
zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	34 623	1 667

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1 ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za III kwartały 2020 roku zakończone 30 września 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” („MSR 34”), w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską oraz innymi obowiązującymi przepisami.

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za III kwartały 2020 oraz z Jednostkowym sprawozdaniem finansowym BNP Paribas Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 02 marca 2020 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody przeprowadzania szacunków księgowych przyjęte przy sporządzaniu śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku są zgodne z zasadami rachunkowości przyjętymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, które opisane są w punkcie 3 oraz 7.

Następujące istotne zdarzenia dotyczące Śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego za III kwartały 2020 roku zostały opisane w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za III kwartały 2020 roku:

- Ważniejsze wydarzenia w Grupie Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. w III kwartałach 2020 roku w nocy 55,
- Istotne zdarzenie po dacie bilansowej w nocy 58.

2. TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 30 września 2020 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.
7. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanymi

30.09.2020	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	1 390 972	49 607	188 495	17	34 784	1 663 875
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	143 242	42 476	181 614	4	30 438	397 774
Pochodne instrumenty finansowe	668 775	6 656	-	-	-	675 431
Pochodne instrumenty zabezpieczające	578 267	474	-	-	-	578 742
Inne aktywa	688	-	6 881	13	4 346	11 928
Zobowiązania	3 658 307	28 455	938 022	5 875	120 953	4 751 612
Z tytułu rachunków bieżących,	1 051 803	27 003	664 200	5 875	120 549	1 869 430
Z tytułu zobowiązań	1 703 307	-	272 148	-	-	1 975 455
Pochodne instrumenty finansowe	840 364	1 452	-	-	-	841 816
Pochodne instrumenty zabezpieczające	62 833	-	-	-	-	62 833
Inne zobowiązania	-	-	1 674	-	404	2 078
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	543 318	56	21 288	564 550
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	75 527	190 027	485 924	-	-	751 478
Zobowiązania otrzymane	1 262 200	123 278	665 983	-	-	2 051 461
Instrumenty pochodne (nominał)	52 657 328	647 976	-	-	-	53 305 304
Instrumenty pochodne zabezpieczające (nominał)	16 255 202	13 580	-	-	-	16 268 783
Rachunek Zysków i Strat	177 422	5 377	(12 324)	(18)	1 968	172 425
Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020						
Przychody z tytułu odsetek	-	184	1 121	-	32	1 337
Koszty z tytułu odsetek	(71 824)	(64)	(4 385)	(19)	(146)	(76 438)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	214	138	15 887	1	370	16 610
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(410)	-	(4 435)	-	(4 279)	(9 124)
Wynik na działalności handlowej	273 421	5 119	(11)	-	-	278 529
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	12 719	12 719
Ogólne koszty administracyjne	(23 979)	-	(20 501)	-	(6 728)	(51 208)

31.12.2019	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	696 243	5 646	370 931	33	9 480	1 082 333
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	120 910	4 650	270 198	3	8 513	404 274
Pochodne instrumenty finansowe	351 629	100	11	-	-	351 740
Pochodne instrumenty zabezpieczające	223 640	893	-	-	-	224 533
Inne aktywa	64	3	100 722	30	967	101 786
Zobowiązania	2 322 616	10 846	1 023 066	5 738	130 404	3 492 670
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	291 720	10 846	752 601	5 733	128 198	1 189 098
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 630 349	-	256 066	-	-	1 886 415
Pochodne instrumenty finansowe	375 204	-	-	-	-	375 204
Pochodne instrumenty zabezpieczające	24 633	-	-	-	-	24 633
Inne zobowiązania	710	-	14 399	5	2 206	17 320
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	227 588	57	31 541	259 186
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	72 215	187 480	600 158	-	-	859 853
Zobowiązania otrzymane	2 152 316	123 415	1 132 726	-	-	3 408 457
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	50 735 912	227 067	132 014	-	-	51 094 993
Instrumenty pochodne (nominał)	7 340 164	12 776	-	-	-	7 352 940
Rachunek Zysków i Strat	1 151	(672)	(13 180)	(28)	5 342	(7 387)
Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019						
Przychody z tytułu odsetek	-	368	2 070	-	24	2 462
Koszty z tytułu odsetek	(28 015)	(239)	(5 600)	(29)	(355)	(34 238)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	880	219	2 286	1	78	3 464
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	(241)	-	(2 580)	(2 821)
Wynik na działalności handlowej	34 656	(1 040)	(245)	-	-	33 371
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	30	-	17 924	17 954
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	-	-	-	(1)
Ogólne koszty administracyjne	(6 370)	-	(11 771)	-	(9 749)	(28 890)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

	Trzy kwartały 2020 okres od 01.01.2020 do 30.09.2020	Trzy kwartały 2019 okres od 01.01.2019 do 30.09.2019
Wynagrodzenie Zarządu		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	13 469	13 645
Świadczenia długoterminowe	4 189	9 869
Płatności w formie akcji	3 374	2 231
Wynagrodzenie Zarządu, razem	21 032	25 778
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 035	949
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej, razem	1 035	949

3. JEDNOSTKOWY WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI

	30.09.2020	31.12.2019
Razem fundusze własne	13 284 508	12 651 988
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	80 617 789	80 852 563
Łączny współczynnik kapitałowy	16,48%	15,65%
Współczynnik kapitału Tier 1	14,03%	13,32%

4. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska mające charakter sezonowy lub cykliczny.

5. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Banku za 2019 rok nie była wypłacona dywidenda.

6. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 29.06.2020 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2019 w wysokości 628 696 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

7. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	30.09.2020	31.12.2019
Udzielone zobowiązania warunkowe	35 448 424	31 087 503
zobowiązania dotyczące finansowania	28 809 961	24 293 205
zobowiązania gwarancyjne	6 638 463	6 794 298
Otrzymane zobowiązania warunkowe	20 819 216	21 443 112
zobowiązania o charakterze finansowym	12 770 750	12 127 379
zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	8 048 466	9 315 733

8. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Zdarzenia po dniu bilansowym zostały opisane w nocie 58 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za III kwartały 2020 roku.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

09.11.2020	Przemysław Gdański <i>Prezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Jean-Charles Aranda <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Andre Boulanger <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Przemysław Furlepa <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Wojciech Kembłowski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Kazimierz Łabno <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Jaromir Pelczarski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Volodymyr Radin <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
09.11.2020	Jerzy Śledziewski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>

Warszawa, dnia 09 listopada 2020 roku

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 7a7bd1a6-9394-4f17-ba15-d4d1365677c6
utworzonego: 2020-11-09 11:47 (GMT+01:00)

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 7a7bd1a6-9394-4f17-ba15-d4d1365677c6
utworzonego: 2020-11-09 11:47 (GMT+01:00)

poświadczenie złożenia podpisów i pieczęci elektronicznych

Certyfikat dla dokumentu o Autenti ID: 7a7bd1a6-9394-4f17-ba15-d4d1365677c6
utworzonego: 2020-11-09 11:47 (GMT+01:00)

